

Granskningsutlåtande

KS/2022:488

Framtidens Nykvarn – Översiktsplan för Nykvarns kommun 2035

Nykvarns kommun, Stockholms län

Upprättad: 2025-09-12

**NYKVARN
KOMMUN**

Innehåll

Bakgrund	5
Granskning	5
Inkomna yttranden.....	6
Sammanfattning av inkomna synpunkter	6
Inkomna synpunkter	8
Utan erinran.....	8
Med erinran	8
Synpunkter från statliga och regionala myndigheter	12
1. Länsstyrelsen i Stockholms län.....	12
2. Region Stockholm	14
3. Statens Geotekniska institut (SGI).....	21
4. Skogsstyrelsen	22
5. Luftfartsverket	23
6. Post- och telestyrelsen.....	24
7. Svenska kraftnät	26
8. Trafikverket	27
9. Försvarsmakten	30
Synpunkter från kommuner	31
1. Salems kommun	31
2. Tyresö kommun	31
3. Strängnäs kommun	31
Synpunkter från ledningsägare	32
1. Skanova	32
2. Vattenfall Eldistribution.....	32
3. Telge Nät.....	32
Synpunkter från företag, föreningar och organisationer	35
1. Swedavia.....	35
2. Ragn-Sells.....	35
3. Jägarnas riksförbund Nykvarn-Södertälje.....	37
4. Klädverket	38
5. Lantbrukarnas riksförbund, Södertälje och Nykvarns kommungrupp.....	39
6. Nykvarns Byggnad AB	45
7. Veidekke	46

8. Naturskyddsföreningen Södertälje- Nykvarn	49
9. Rosenqvist fastighetsutveckling.....	57
10.Södertälje Modellflygklubb	61
Synpunkter från politiska partier	64
1. Moderaterna och Kristdemokraterna i Region Stockholm	64
2. Liberalerna Nykvarn	65
3. Moderaterna Nykvarn.....	66
Privatpersoner och underskrivna listor	70
1. Privatperson 1	70
2. Privatperson 2	71
3. Privatperson 3	72
4. Privatperson 4	72
5. Privatperson 5	72
6. Privatperson 6	73
7. Privatperson 7	74
8. Privatperson 8	75
9. Privatperson 9	75
10.Privatperson 10	76
11.Privatperson 11	76
12.Privatperson 12	77
13.Privatperson 13	77
14.Privatperson 14	78
15.Privatperson 15	79
16.Privatperson 16	79
17.Privatperson 17	79
18.Privatperson 18	80
19.Privatperson 19	81
20.Privatperson 20	82
21.Privatperson 21	83
22.Privatperson 22	83
23.Privatperson 23	84
24.Privatperson 24	84
25.Privatperson 25	84
26.Privatperson 26	85
27.Privatperson 27	85
28.Privatperson 28	85
29.Privatperson 29	87
30.Privatperson 30	87

31.Privatperson 31	88
32.Privatperson 32	89
33.Privatperson 33	90
34.Privatperson 34	102
35.Privatperson 35	105
36.Privatperson 36	106
37.Boende i Kämsta.....	106
38.Protestlista Vidbynäs.....	108
Bilaga hela yttrandet Privatperson 33.....	110

Bakgrund

Den 24 januari 2023 § 10 beslutade kommunstyrelsen att förvaltningen skulle få i uppdrag att ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan, och den 9 februari 2023 § 11 fattade kommunfullmäktige det formella beslutet om uppdraget. Beslutet om uppdrag att ta fram en ny översiktsplan baseras på att kommunen bedömer att den gällande översiktsplanen (ÖP Nykvarn 2014) är inaktuell i sin helhet.

Under våren 2023 bjöd Nykvarns kommun in alla som bor, verkar och vistas i Nykvarn till en tidig medborgardialog. Medborgardialogen ägde rum i form av en digital enkät. På så vis kunde många nås. Medborgardialogen var viktig för det fortsatta arbetet med den nya översiktsplanen.

Samrådet pågick mellan 1 oktober 2024 till 15 december 2024. Planförslaget fanns tillgängligt digitalt på kommunens hemsida samt som fysiskt blädderexemplar vid utställningen i receptionen på kommunhuset. På kommunens hemsida, i ett exemplar av kommunens egen tidning ”Tutan”, och i receptionen fanns information om hur allmänheten kunde lämna in sina synpunkter på förslaget. Samrådsförslaget skickades på remiss via e-post till statliga och regionala myndigheter, kommuner i Stockholms län och angränsande kommuner i Södermanlands län, företag och organisationer, ideella föreningar och civilsamhälle, kommunala nämnder samt till Nykvarns kommunala bolag. Synpunkter som inkom under samrådet finns sammanställda och bemöts i en samrådsredogörelse daterad 2024-04-29.

Granskning

Kommunstyrelsen i Nykvarns kommun beslutade den 3 juni § 82 att ställa ut Översiktsplan 2035 för Nykvarns kommun på granskning. Granskningstiden pågick initialt mellan den 12 juni till 12 september 2025, granskningstiden förlängdes sedan fram till 30 september 2025. Kungörelse om granskning publicerades på kommunens digitala anslagstavla samt i den lokala ortstidningen LT. Det fanns även information om granskningsförslaget och hur man lämnade synpunkter i kommunens egen tidning Tutan. Kungörelse om granskningen skickades till berörda remissinstanser enligt separat sändlista. Granskningsförslaget med tillhörande bilagor har funnits tillgängligt via kommunens hemsida och genom utställning på biblioteket. En digital karta över granskningsförslaget har även funnits tillgänglig på kommunens hemsida.

Inkomna yttranden

Totalt inkom 73 yttranden under granskningsperioden, varav två yttranden är protestlistor underskrivna av ett flertal personer. Samtliga inkomna yttranden är diarieförda och finns att tillgå i sin helhet hos Nykvarns kommun. Länsstyrelsen Stockholm, Region Stockholm och Salems kommun begärde förlängd svarstid, vilket beviljades av kommunen.

I detta granskningsutlåtande har kommunen sammanställt alla inkomna yttranden tillsammans med kommunens egna kommentarer.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

De yttranden som inkom under granskningen handlade framför allt om att förtydliga:

- Riskhantering intill leder för farligt gods.
- Elnätsinfrastruktur.
- Benämning på riksintresset som omfattar MSA-ytter.
- Riksintresset anläggning för vattenförsörjning.
- Underlagskartor avseende RUFS, strandskydd och vandringsled.
- Beskrivningar av förutsättningar för vatten och avlopp.

samt önskemål om att:

- Peka ut nytt utbyggnadsområde för verksamheter.
- Ta bort vissa utbyggnadsområden.
- Anpassa bebyggelsestrukturen efter den regionala utvecklingsplanen för Stockholm (RUFS).
- Säkerställa att utbyggnadsområden kan kollektivtrafikförsörjas.
- Inte bygga på jordbruksmark.
- Förbättra möjligheterna för en levande landsbygd.
- Prioritera småhusbebyggelse och att säkerställa tillgång till olika boendeformer.
- Peka ut fler cykelvägar och vägförbindelser.
- Bevara naturområden.
- Skapa fler mötesplatser.
- Minska omfattningen av kommunens befolkningstillväxt.
- Bygga badhus, stationshus, fler kolonilotter, matbutiker och restauranger m.m.

Efter granskning har följande ändringar gjorts i planhandlingarna:

- *Tydligare beskrivningar om riskhantering:* Avsnittet om farligt gods har förtydligats avseende riskhantering. En riktlinje om att kommunen utgår från länsstyrelsens rekommenderade skyddsavstånd nära transportleder för farligt gods har tillkommit.
- *Tydligare beskrivningar om elnät:* Avsnittet om elförsörjning har förtydligats avseende markbehov för ny- och ombyggnad av elanläggningar. En riktlinje om markbehov för ny- och ombyggnad av elanläggningar och dialog har tillkommit.
- *Tydligare beskrivningar om förutsättningar för vatten och avlopp:* Redaktionella ändringar utifrån synpunkter från Telgekoncernen. En riktlinje om att påverkan på dricksvattenförsörjning ska utredas innan utveckling av bebyggelse i anslutning till grundvattenförekomster har lagts till.
- *Tydligare beskrivningar om riksintresse:* Förtydligande att MSA-ytor utgör riksintresse för kommunikationer. Information om riksintresset anläggningar för vattenförsörjning (Djupdalsverket) har förtydligats.
- *Tydligare beskrivningar om vägförbindelsen mellan Hökmossen och Ladvreta:* För utbyggnadsområdena Hökmossen 2B och Ladvreta har en beskrivning lagts till om att vägförbindelsen ska utredas vidare i planprogrammet för Ladvreta.
- *Tydligare beskrivningar om utbyggnadsförslaget Sandtorp:* Utbyggnadsförslaget har kompletterats med information om att området är beläget nära en del av den regionala gröna kilen som är utpekad som en värdekärna med höga naturvärden i RUFs.
- *Ändringar i underlagskarta:* Kartan som visar områden med strandskydd och Täljeledens sträckning på karta har justerats. Informationskartan RUFs 2050 i Nykvarn kompletteras med grönkil och grön värdekärna.
- *Redaktionella ändringar:* Redaktionella ändringar och faktakorrigeringar har genomförts med utgångspunkt i inkomna synpunkter, för att säkerställa tydlighet och aktualitet i planhandlingarna.

Kommunen gör bedömningen att de genomförda ändringarna är av sådan begränsad omfattning att översiktsplanen inte behöver skickas ut för ny granskning.

Inkomna synpunkter

Utan erinran

Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Sveriges Geologiska Undersökning, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Vattenfall, Haninge kommun och Nynäshamns kommun hade inga synpunkter eller avstod från att inkomma med synpunkter.

Med erinran totalt 66 yttranden

Statliga och regionala myndigheter	Yttrande inkom
1. Länsstyrelsen Stockholm	2025-10-13
2. Region Stockholm	2025-09-03
3. Statens Geotekniska Institut	2025-07-02
4. Skogsstyrelsen	2025-08-15
5. Luftfartsverket	2025-08-19
6. Post- och telestyrelsen	2025-08-29
7. Svenska kraftnät	2025-09-01
8. Trafikverket	2025-09-04
9. Försvarsmakten	2025-09-10

Kommuner i Stockholms län och angränsande kommuner	Yttrande inkom
1. Salems kommun	2025-09-22
2. Strängnäs kommun	2025-07-02
3. Tyresö kommun	2025-07-17

Ledningsägare	Yttrande inkom
1. Skanova	2025-06-12
2. Vattenfall Eldistribution	2025-08-26
3. Telge Nät	2025-09-09

Företag, föreningar och organisationer	Yttrande inkom
1. Swedavia	2025-06-18
2. Ragn-Sells	2025-09-05
3. Jägarnas riksförbund Södertälje-Nykvarn	2025-09-10
4. Klädverket	2025-09-11
5. Lantbrukarnas riksförbund, Södertälje och Nykvarns kommungrupp	2025-09-12
6. Nykvarns byggnads AB	2025-09-12
7. Veidekke	2025-09-25
8. Naturskyddsföreningen Södertälje-Nykvarn	2025-09-30
9. Rosenqvist fastigheter	2025-09-30
10. Södertälje modellflygklubb	2025-10-18

Politiska partier	Yttrande inkom
1. Moderaterna och Kristdemokraterna i Region Stockholm	2025-09-25
2. Liberalerna	2025-09-29 och 2025-09-30
3. Moderaterna	2025-09-30

Privatpersoner och underskrivna listor	Yttrande inkom
1. Privatperson 1	2025-06-18
2. Privatperson 2	2025-07-04
3. Privatperson 3	2025-08-19
4. Privatperson 4	2025-08-21
5. Privatperson 5	2025-08-26
6. Privatperson 6	2025-08-28
7. Privatperson 7	2025-08-28
8. Privatperson 8	2025-08-29
9. Privatperson 9	2025-08-30
10. Privatperson 10	2025-08-31
11. Privatperson 11	2025-09-02
12. Privatperson 12	2025-09-04
13. Privatperson 13	2025-09-06
14. Privatperson 14	2025-09-06
15. Privatperson 15	2025-09-09
16. Privatperson 16	2025-09-10
17. Privatperson 17	2025-09-10
18. Privatperson 18	2025-09-10
19. Privatperson 19	2025-09-10
20. Privatperson 20	2025-09-12
21. Privatperson 21	2025-09-12
22. Privatperson 22	2025-09-12

23. Privatperson 23	2025-09-12
24. Privatperson 24	2025-09-12
25. Privatperson 25	2025-09-13
26. Privatperson 26	2025-09-16
27. Privatperson 27	2025-09-16
28. Privatperson 28	2025-09-26
29. Privatperson 29	2025-09-26
30. Privatperson 30	2025-09-29
31. Privatperson 31	2025-09-12
32. Privatperson 32	2025-08-28
33. Privatperson 33	2025-09-25
34. Privatperson 34	2025-09-10
35. Privatperson 35	2025-09-09
36. Privatperson 36	2025-09-11
37. Boende i Kämsta	2025-09-12
38. Protestlista Vidbynäs	2025-09-12

Nedan följer en sammanfattning av inkomna yttranden med erinran under samrådet med Nykvarns kommuns kommentarer. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet via Nykvarns kommuns kansliavdelning via kommun@nykvarn.se.

Synpunkter från statliga och regionala myndigheter

1. Länsstyrelsen i Stockholms län

Samlad bedömning

Kommunen har på ett bra sätt bearbetat flertalet av synpunkterna som Länsstyrelsen hade i samrådsskedet. Översiktsplanen utgör i många delar ett bra stöd för kommande planering. Länsstyrelsen noterar att mark- och vattenanvändningskartans redovisning av ny funktionsblandad bebyggelse skiljer sig en del från de utpekade, mindre utbyggnadsområden som redovisas tillsammans med tillhörande beskrivningar. I bedömningen av påverkan på riksintressen enligt 4 kap. 1 och 2 §§ samt 3 kap. 6 § miljöbalken, MB samt i frågan om påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB, har Länsstyrelsen utgått från de redovisade mindre och mer avgränsade utbyggnadsområdena.

I vissa delar som berör risk och säkerhet har länsstyrelsen kvarstående synpunkter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Under respektive rubrik nedan ger kommunen svar på Länsstyrelsens synpunkter.

I användningen mångfunktionell bebyggelse ingår även ytor som inte primärt är avsedda för bebyggelse, till exempel parkområden. Kommunen tycker därför att det är en rimlig avvägning av länsstyrelsen att utgå från de mer detaljerade områdeskartorna när de bedömer möjlig påverkan.

Riksintresse enligt 3 – 4 kap. MB

Riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 1 och 2 §§ MB (Mälaren med öar och strandområden) samt riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB

Länsstyrelsen bedömer att de justeringar som kommunen gjort av översiktsplanen till granskningen innebär att översiktsplanen tillgodoser riksintresset för kulturmiljö samt turism och friluftsliv. Bedömningen grundar sig på de redovisade områden i hänsynskartan som är kopplade till områdesbeskrivningarna för utveckling av tätorter. När det gäller

området Stensättra har kommunen tagit fram ett förhållningssätt som anger att ett första steg inför eventuell utveckling är att ta fram ett planprogram eller en fördjupad översiktsplan (FÖP). Länsstyrelsen anser att detta är positivt och kan bidra till att kommunen tidigt i planprocessen kan reda ut förutsättningar för en utveckling som inte riskerar att skada riksintresset enligt 4 kap. 1 och 2 §§ MB.

Kommunens svar

Kommunen tackar för informationen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB

I förhållande till de utpekade utbyggnadsområdena ser Länsstyrelsen ingen risk för att någon miljö kvalitetsnorm överskrids. I den övergripande mark- och vattenanvändningskartan anges dock större områden för bebyggelse, såsom förslag på områden för funktionsblandad bebyggelse i Yngerns närområde, utöver den mark som ingår i pågående detaljplaner.

Vattenförekomsten Yngerns närområde delas av tre kommuner (Nykvarn, Södertälje och Gnesta) och har idag hög status på den hydromorfologiska parametern för närområde då endast 4 % är påverkat av bebyggelse eller kalhyggen. Gränsen till god status är 5 %, vilket innebär att miljö kvalitetsnormen för kvalitetsfaktorn morfologiskt tillstånd i sjöar kan försämrans om ytterligare påverkan skulle ske. Om bebyggelse skulle uppföras inom det större utpekade området för ny funktionsblandad bebyggelse närmast sjön Yngern, bedömer därför Länsstyrelsen att det finns en risk för att en miljö kvalitetsnorm inte följs.

Kommunens svar

Kommunen ser positivt på att länsstyrelsen inte ser någon risk för miljö kvalitetsnormerna utifrån de utpekade bebyggelseområdena. Kommunen noterar informationen om parametern för hydromorfologi och konstaterar detta måste beaktas i bedömningen av eventuella åtgärder i anslutning till Yngern.

Säkerhet, risk för olyckor

Kommunen har gjort vissa förtydliganden vad gäller riskhantering sedan samrådsskedet. Det framgår att riskutredningar behöver göras vid planering i närheten av transportleder för farligt gods eller Sevesoverksamheter. Länsstyrelsen bedömer dock att översiktsplanen saknar tydliga riktlinjer och ställningstaganden om hur fortsatt riskhantering ska ske, för att vara ett fullgott stöd i efterföljande planering.

För att översiktsplanen ska ge konkret vägledning för kommande planering, anser Länsstyrelsen att kommunen hade behövt tydliggöra vilka riktlinjer som riskhanteringsarbetet ska utgå från. Kommunen återger delar av såväl Länsstyrelsens som Trafikverkets riktlinjer om riskhänsyn kring vägar och järnvägar med transport av farligt gods. Länsstyrelsen saknar dock kommunens syn på tillämpningen av dessa riktlinjer i den fortsatta planeringen. Länsstyrelsen rekommenderar att Länsstyrelsens riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (Fakta 2016:4) ska tillämpas för att säkerställa att risker med transporter av farligt gods hanteras på ett tillfredställande sätt i efterföljande detaljplanering.

Länsstyrelsen noterar att kommunen återger den kategorisering av kvarterersmark i olika zoner intill transportleder för farligt gods som länsstyrelsens riktlinjer innehåller. I samma avsnitt redogör emellertid kommunen för en annan kategorisering utifrån typ av bebyggelse som man menar generellt kan göras. Detta gör det otydligt vilken kategorisering som ska användas i fortsatt riskhantering i planprocessen. Därtill framgår inte heller av kommunens kategorisering t.ex. hur en viss kategori bör placeras på ett visst skyddsavstånd.

Kommunens svar

Skrivningen om riskhänsyn revideras utifrån länsstyrelsens synpunkter.

2. Region Stockholm

Sammanfattning

Nykvarn kommun har remitterat granskningshandlingen Framtidens Nykvarn – Översiktsplan 2035 till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, kulturförvaltningen och trafikförvaltningen har bidragit med synpunkter. Den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050) (LS

2015-0084) utgör utgångspunkten för yttrandet tillsammans med de synpunkter som framfördes i Region Stockholms yttrande över samrådsförslaget (RS 2024-0860).

Region Stockholm ställer sig positiv till visionen, de fem fokusområdena och utvecklingsstrategin som i huvudsak ligger i linje med den gällande Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050. Översiktsplanen inkluderar flera utbyggnadsområden som ligger i mindre tillgängliga lägen och några av utbyggnadsområdena ligger inom den regionala grönstrukturen. I den fortsatta planeringen blir det viktigt att säkerställa att en god tillgänglighet med kollektivtrafik kan uppnås och att regionala natur- och rekreationsvärden kan bevaras. De två utredningsområden som identifierats på längre sikt – Taxinge-Finkarby och Bommersvik är inte i linje med RUFS 2050. Region Stockholm är positiv till utvecklingen av verksamhetsområdet Mörby men framhåller behovet av att tidigt säkerställa förutsättningar för kollektivtrafiken.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Under respektive rubrik nedan ger kommunen svar på regionens synpunkter.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ställer sig positiv till visionen, de fem fokusområdena och utvecklingsstrategin som i huvudsak ligger i linje med den gällande Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050)

Nedan redovisas Region Stockholms synpunkter på förslaget till ny översiktsplan. Synpunkterna berör de teman som är särskilt viktiga att beakta ur ett regionalt perspektiv.

Bostadsförsörjning

Region Stockholm är positiv till Nykvarns ambitiösa målsättning för bostadsförsörjningen som ligger i linje med, eller till och med något över bostadstillskottet i RUFS 2050.

Kommunens svar

Tack för den positiva synpunkten. Kommunen ser fram emot fortsatt dialog och samarbete kring bostadsförsörjningen för att tillsammans bidra till en hållbar regional utveckling.

Bebyggelsestruktur och kollektivtrafik

Region Stockholm stödjer kommunens ambition att fokusera bebyggelseutvecklingen till Nykvarn tätort och främst bygga ut i redan bebyggda områden. Översiktsplanen inkluderar dock flera utbyggnadsområden som ligger i mindre tillgängliga lägen och några av utbyggnadsområdena ligger inom den regionala grönstrukturen. I den fortsatta planeringen blir det viktigt att säkerställa att en god tillgänglighet med kollektivtrafik kan uppnås och att regionala natur- och rekreationsvärden kan bevaras och utvecklas.

Kommunen lyfter att det finns ett behov av ökad turintervall för busstrafiken till flera av de föreslagna utbyggnadsområdena. Region Stockholm framhöll i samrådsyttrandet att det är viktigt att beakta att turintervall för busstrafiken är beroende av befolkningsdensitet och infrastrukturens utformning. Vägar som har dålig framkomlighet och områden med spridd bebyggelse ger sämre förutsättningar för en attraktiv och samhällsekonomiskt effektiv kollektivtrafik. Region Stockholm vidhåller att det här är viktiga aspekter att beakta i den fortsatta planeringen. I samrådsredogörelsen betonar kommunen sin roll i att skapa förutsättningar för god kollektivtrafikförsörjning. Region Stockholm anser att översiktsplanen med fördel kan inkludera ett resonemang om vikten av att kommunen och regionen gemensamt arbetar med de utmaningar som finns med att kollektivtrafikförsörja områden med gles bebyggelse. På så sätt synliggörs även kommunens ansvar för att kollektivtrafiken kan vara samhällsekonomisk och väl fungerande.

Planens största föreslagna utredningsområde är Marsta, en ny stadsdel som förlänger tätorten västerut. Om området ska kunna kollektivtrafikförsörjas behöver vägnätet byggas ut. Förutsättningarna för detta behöver utredas i ett tidigt skede.

Kommunens svar

Kommunen håller med om att ökat kollektivtrafikresande är viktigt och vill se tätare avgångar samt nya busslinjer i takt med kommunens tillväxt.

Kommunen instämmer i att det i ett tidigt skede behöver utredas hur Marsta ska trafikförsörjas.

Sundsviksstråket vid Mälaren har efter samrådet justerats och inkluderar nu enbart den del som ligger i anslutning till den befintliga bebyggelsen i Sundsör. Region Stockholm ser positivt på justeringen av Sundsviksstråket eftersom det innebär en sammanhållen bebyggelseutveckling som är mer i linje med RUFSS 2050. Samtidigt kvarstår den problematik som Region Stockholm lyfte under samrådet gällande svårigheter att möjliggöra en effektiv och attraktiv kollektivtrafikförsörjning till Sundsviksstråket. Svårigheterna består både av att möta behovet av ett större resenärunderlag samt i att tillskapa rätt förutsättningar i gatu- och vägnätet. För att ge förutsättning för en god

tillgänglighet med kollektivtrafik till den här delen av kommunen föreslår Region Stockholm en tidig dialog i planarbetet om Sundviksstråket.

Kommunens svar

Kommunen för löpande dialog med trafikförvaltningen om utvecklingen av kollektivtrafiken, däribland avseende befintlig linje 778 till Sundsvik.

Region Stockholm ser fortsatt svårigheter med att kollektivtrafikförsörja föreslagna utbyggnadsområden i Långdal, Sandtorp och Norra stationsområdet. Även den föreslagna bebyggelseutvecklingen i Uddens Gård har svaga förutsättningar för hållbar mobilitet. Detta har tidigare lyfts i samråd kring planbeskedet för Uddens gård samt i samråd av planer vid Rimsjöhöjden.

Kommunens svar

Kommunen är medveten om regionens inställning. Förvaltningen för löpande dialog med trafikförvaltningen om utvecklingen av kollektivtrafiken.

Region Stockholms synpunkter i samrådsyttrandet gällande att de utredningsområden som identifieras i Taxinge-Finkarby och Bommersvik inte är lämpliga för en större bebyggelseutveckling kvarstår.

Kommunens svar

Områdena pekats ut som utredningsområden. Detta innebär att de planeras på en längre sikt än översiktsplanens tidshorisont 2035. Områdena ska utredas vidare för att avgöra dess lämplighet.

Verksamhetsområdet Mörby är lokaliserat i kommunens östra del vid Svealandsbanan. Området utgör tillsammans med Almnäs i Södertälje kommun Stockholms läns största verksamhetsområde. Region Stockholm ser positivt på utvecklingen av Mörby som har ett viktigt strategiskt läge och regional funktion på lång sikt. Region Stockholm vidhåller de synpunkter som framfördes i samrådsyttrandet gällande utvecklingen av Mörby. Region Stockholm anser alltså att det är av stor vikt att tidigt tillskapa en genomfartsväg genom hela Mörby/Almnäs eftersom detta skulle bidra till gena körvägar och god framkomlighet för kollektivtrafiken. Vidare bör väginfrastruktur och detaljplanering säkerställa hållplatslägen vid de mest personalintensiva verksamheterna. Utbyggnaden av detta omfattande verksamhetsområde bör ske på ett sammanhållet sätt, för att minska risken för flera utspridda verksamheter.

Kommunens svar

Kommunen instämmer i att det är prioriterat att få till en genomgående väg genom Mörby. Den norra genomfartsvägen är planlagd i sin helhet. För den södra vägen saknas än så länge detaljplan i Södertälje. Kommunen genomför för närvarande upphandling av entreprenad för båda vägarna.

Förslaget till översiktsplan inkluderar en utvidgning av verksamhetsområdet söder om Svealandsbanan. Området benämns Mörby 7. Utvidgningen innebär att verksamhetsområdet blir större än det område som pekas ut för den här typen av verksamheter i RUF 2050, men det ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde. Region Stockholm är därför positiv till förslaget. I samrådsyttrandet lyfte Region Stockholm att det är viktigt med en tidig dialog om möjligheten att kollektivtrafikförsörja Mörby 7, eftersom området ligger utanför de stråk som planerats gemensamt för kollektivtrafiken i övriga Mörby. Denna synpunkt kvarstår.

Kommunens svar

Kommunen välkomnar en tidig dialog tillsammans med regionen och berörda aktörer om kollektivtrafikförsörjning till Mörby 7.

Transportinfrastruktur

Förslaget till översiktsplan inkluderar ett utredningsområde för en ny trafikplats på E20. Kommunen beskriver i översiktsplanen att en ny trafikplats behövs för att hantera den ökade belastningen på befintliga trafikplatser som bebyggelseutvecklingen i kommunen kommer att resultera i. Kommunen avser att inleda en dialog med Trafikverket angående trafikplatsen. Region Stockholm vill poängtera att investeringsutrymmet är begränsat och att det därför är relevant att beakta alternativa lösningar för det fall det inte går att tillskapa utrymme i den nationella planeringen för transportinfrastruktur.

Kommunens svar

Kommunen är medveten om att det råder konkurrens om investeringsmedlen, men anser att en ny trafikplats i kommunen bör prioriteras. Kommunen kommer att verka för delfinansiering inom den nationella och regionala planeringen för transportinfrastruktur (länstransportplanen).

Grönstruktur och blåstruktur

Flera av de utpekade utbyggnadsområdena ligger inom den gröna värdekärnan i området runt sjön Yngern. Det är positivt att detta uppmärksammas i översiktsplanen men det är fortsatt viktigt att de förhållningssätt som finns i RUFSS 2050 för den regionala grönstrukturen tillämpas. Särskilt fokus bör läggas på att konsekvenserna på natur-, rekreations- och kulturmiljövärden utreds i kommande detaljplanering och att de befintliga funktionerna och värdena i grönkilen som helhet säkerställs.

Även i området Sandtorp finns höga naturvärden med betydelse för den regionala grönstrukturen vilket bör beaktas i den fortsatta planeringen.

Sedan samrådet har kommunen tillgodosett Region Stockholms synpunkt att mark- och vattenanvändningskartan bör redovisa den regionala grönstrukturen. Region Stockholm anser att det även finns anledning att inkludera grönkilen och den gröna värdekärnan i kartan på sid. 29 i granskningsförslaget ”RUFSS 2050 i Nykvarns kommun”.

Det är positivt att Yngerns betydelse som vattenförekomst av regional prioritet redovisas i översiktsplanen tillsammans med exempel på åtgärder för att säkerställa Yngerns värden. Region Stockholm anser att den här informationen bör kompletteras med en redovisning av Yngern som dricksvattenresurs i mark- och vattenanvändningskartan.

Kommunens svar

Kartan ”RUFSS 2050 i Nykvarns kommun” kompletteras med den regionala grönkilen och gröna värdekärnan.

Beskrivningen av utbyggnadsområdet Sandtorp har kompletterats med information om att området är beläget nära en del av den regionala gröna kilen som är utpekad som en värdekärna innefattande höga naturvärden. RUFSS grönstrukturplan ingår i den digitala översiktsplanen och kommer att beaktas i den fortsatta planeringen där det är relevant.

Kommunen bedömer att det inte finns behov av att peka ut Yngern som dricksvattenresurs i mark- och vattenanvändningskartan. Yngerns roll som möjlig dricksvattenresurs redovisas i stället i löptext. I riktlinjerna för utbyggnadsförslag i närheten av Yngern anges att ny bebyggelse inte får försämra framtida möjligheter till dricksvattenuttag.

Elförsörjning

Förstärkningen av elnätet är avgörande för att energiomställningen i Stockholmsregionen ska gå att genomföra. I samrådsyttrandet framhöll Region Stockholm att kommunen har en viktig roll som möjliggörare för att elnätet ska kunna byggas ut efter framtida behov och på så sätt bidra till energiomställningen. Region Stockholm anser fortsatt att det därför är

relevant att i översiktsplanen lyfta markbehov för ny- och ombyggnad av anläggningar, till exempel transformationsstationer, samt hänsyn till skyddsavstånd. Det är även relevant att peka ut det övergripande nätet för elförsörjning, både befintligt och planerat, i mark- och vattenanvändningskartan.

Region Stockholm vidhåller också den synpunkt som framfördes i samrådsyttrandet gällande att översiktsplanen bör kompletteras med en beskrivning av elförsörjningen av Stockholm Syd/Mörby, inklusive Mörby 7.

Kommunens svar

Kommunen instämmer i att elnätet är avgörande för energiomställningen i regionen och att kommunen har en viktig roll i detta arbete. Översiktsplanen har kompletterats med beskrivningar av elnätets markbehov och skyddsavstånd. I den digitala kartan finns sedan tidigare ett lager för luftledning. Kommunens bedömning är att markförlagda ledningar inte bör redovisas i översiktsplanen.

Behovet av elförsörjning hanteras i dialog med berörda elnätsföretag. Översiktsplanen innehåller en övergripande beskrivning, medan specifika behov prövas i detaljplaner och lovärenden. Översiktsplanen länkar till elnätsägarnas nätutvecklingsplaner, där företagen redovisar planerade investeringar för de kommande 5–10 åren. Dessa planer ska särskilt belysa den huvudsakliga struktur som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och nya förbrukare.

Hälsa

Region Stockholm anser att planförslaget väl belyser de förutsättningar och faktorer som påverkar människor och deras hälsa i utvecklingen av kommunen. Dock kvarstår Region Stockholms synpunkt från samrådet att planen generellt skulle kunna innehålla fler konkreta åtgärder för att säkerställa hälsosamma miljöer, exempelvis bullerreducerande åtgärder nära järnvägen.

Kommunens svar

Kommunen delar Region Stockholms uppfattning om vikten av att skapa hälsosamma miljöer. Översiktsplanen innehåller riktlinjer för att hantera buller och andra miljöfaktorer. Detaljerade åtgärder, såsom bullerreducerande insatser nära järnvägen, hanteras i kommande planerings- och projekteringskedan där förutsättningarna kan bedömas mer konkret.

Kulturmiljö

Region Stockholm anser att kulturmiljöarbetet är väl representerat som en resurs i översiktsplanen. Det är positivt att översiktsplanen hänvisar till kommunens kulturmiljöprogram samt att områden med särskilt värdefulla kulturmiljöer och byggnader är utpekade på tillhörande kartor. Även biologisk mångfald och grönmiljöer lyfts fram, vilket bidrar till ett mer sammanhängande synsätt på kulturlandskapet. Vidare ser Region Stockholm positivt på att kommunen arbetar aktivt med att tillämpa regeringens politik för gestaltad livsmiljö.

Kommunens svar

Kommunen tackar för den positiva återkopplingen och välkomnar en fortsatt dialog kring kulturmiljöarbetet och gestaltad livsmiljö.

Övriga synpunkter

För att öka användbarheten av mark- och vattenanvändningskartan föreslår Region Stockholm att redovisningen av utbyggnadsområden blir mindre schematisk och att kartan kompletteras med namn på de olika utbyggnadsområdena. De namn som inkluderats i orienteringskartan kan med fördel även redovisas i mark- och vattenanvändningskartan för att underlätta läsningen av kartan.

Kommunens svar

Kommunen har inför antagande sett över strukturen för den digitala mark- och vattenanvändningskartan. Kommunen bedömer att kartan blir för svårläst om platsnamn inkluderas i pdf-versionens mark- och vattenanvändningskarta.

3. Statens Geotekniska institut (SGI)

SGI:s synpunkter

Statens geotekniska institut (SGI) har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning. SGI har under samrådsskedet yttrat sig, (2024-11-12, dnr. 34.3.1-2410-1359) och då bland annat framfört att riskområden och

aktsamhetsområden ska visas tydligare i kartan. En sammanställning av alla synpunkter från SGI redovisas på sida 70 i samrådsredogörelsen (ref. 4).

Tidigare framförda synpunkter har hanterats på ett bra sätt och SGI har inga ytterligare synpunkter på planförslaget.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och för SGI:s rådgivning inom ramen för framtagandet av översiktsplanen.

4. Skogsstyrelsen

Yttrande över översiktsplan granskning Nykvarns kommun

Skogsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter än de vi angett i vårt yttrande 2024/3365. På sidan 76 i samrådsredogörelsen om Skogsstyrelsens yttrande, noteras att kommunen inte har skogliga naturvårdsavtal med myndigheten. Det är riktigt. Däremot har Skogsstyrelsen flera skogliga naturvårdsavtal med privata skogsägare i kommunen. Om planering sker inom ett skogligt naturvårdsavtal ska Skogsstyrelsen informeras om detta då det riskerar att påverka naturvårdsavtalets syfte.

Skogsbruk är ett nationellt intresse enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken. Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruk och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark, det vill säga mark som lyder under skogsvårdslagen. I uppgifterna ingår att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och tar med sig informationen till efterföljande planering.

5. Luftfartsverket

Skillnaden mellan CNS-analys och flyghinderanalys

Efter att ha läst granskningshandlingen kan det konstateras att ett par förtydliganden behövs kring riksintresse för den civila delen av Totalförsvaret.

På Luftfartsverket erbjuder vi två olika analystjänster, Flyghinderanalys och CNS-analys.

Flygplatser och LFV är sakägare för civil luftfart, därför ska man samråda med oss och flygplatser innan man etablerar hinder över 20 meter. För CNS-analys gäller det oavsett hindrets placering. Alla objekt till lands och till havs som är högre än 20 meter i förhållande till omgivande mark- eller vattenyta och som ingår i bygglovshandlingar eller kommunala planer ska remitteras till LFV. Det gäller även inom områden som är speciellt utpekade för vindkraft.

För att be om ett yttrande från en flygplats rekommenderas att uppsättaren bifogar en flyghinderanalys vid ansökan om att få etablera sitt byggnadsverk. De flesta flygplatser begär en flyghinderanalys som underlag för att yttra sig om etablering av hinder högre än 20 meter, inom en radie av 80 km från flygplatsen.

LFV är den enda aktör i Sverige som har samlad kompetens och underlag för att utföra en fullständig flyghinderanalys. LFVs flyghinderanalys är avgiftsbelagd och det är vanligtvis byggherren som bekostar den. Avgiften följer en fast prislista där priset styrs av typ av byggnadsverk och mängd av byggnadsverk.

CNS-analys är inkluderad som en separat del i en flyghinderanalys.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och tar med sig informationen till efterföljande planering. Det framgår av ÖP del 2 att alla objekt över 20 meter ska remitteras till Luftfartsverket.

6. Post- och telestyrelsen

Yttrande

PTS har av Länsstyrelsen i Stockholm ombetts att inkomma med synpunkter på Nykvarns översiktsplan.

PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar – inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

- främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lag (2022:482) om elektronisk kommunikation
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga

Vidare får PTS genom upphandling verka för att tillgodose totalförsvarets behov av posttjänster och elektroniska kommunikationstjänster under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar av elektronisk kommunikation och posttjänster i fred.

IT-infrastrukturen är en förutsättning för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regional och kommunal nivå. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna.

Kommunens svar

Kommunen håller med om att IT-infrastrukturen är viktig i samhällsplaneringen och har i översiktsplanen beskrivit både fiber/bredband och mobilnätet.

Det säkerhetspolitiska läget har också riktat fokus mot behovet av en robust civil infrastruktur. Förmågan att kommunicera är en förutsättning för att samhällets grundläggande funktionalitet ska kunna upprätthållas. Exempelvis krävs elektronisk kommunikation för att genomföra betalningar, säkerställa leveranser och återställa trasiga nät. Att civila funktioner är fungerande i händelse av höjd beredskap är också viktigt för

totalförsvarets militära del. Hot mot infrastrukturen finns också i fredstid, exempelvis i form av naturhändelser såsom översvämningar, sabotage eller i samband med kriser i samhället. PTS arbetar aktivt med dessa frågor, bl.a. genom att dela ut statligt stöd till företag för att genomföra åtgärder för driftsäkra och robusta elektroniska kommunikationer.

Kommunens svar

Kommunen håller med om att IT-infrastrukturen är viktig i beredskapsfrågan och har i översiktsplanen redovisat information och kommunikation som en samhällssektor med kommunens hemsida, kommunens intranät, leverantör av IT, leverantör av telefoni, digital krypterad radiokommunikation och postdistribution tillhörande som samhällsviktiga verksamheter.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information. I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Vidare driver PTS ett system för begäran om ledningsanvisning, ”ledningskollen.se”. För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via <https://www.ledningskollen.se/>.

PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Kommunens svar

Kommunen har kontakt med lokala bredbandsaktörer. All fiberutbyggnad i kommunen görs på kommersiella villkor, kombinerat med olika former av stöd.

Underlag för samråd gällande radiokommunikation

Vindkraftverk kan störa fasta radioförbindelser (radiolänk). Därför behöver företag som projekterar för vindkraft uppgifter om vilka radioförbindelser som riskerar att bli störda. PTS tar fram underlag för samråd dvs information om vilka operatörer som har tillstånd

för fast radio (radiolänk) i det aktuella geografiska området efter begäran från vindkraftsprojektören.

På PTS hemsida återfinns ytterligare information:
<https://pts.se/radio/radiotillstand/vindkraft/>

PTS har inga ytterligare synpunkter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och tar med sig informationen till efterföljande planering.

7. Svenska kraftnät

Yttrande

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har enbart följande kommentarer som rör avsnittet Energiförsörjning i planförslagets Del 2 – Utgångspunkter:

- Det av riksdagen beslutade målet för elproduktionens sammansättning år 2040 är 100 procent fossilfri elproduktion.
- Svenska kraftnät planerar att förnya och kapacitetshöja de fyra befintliga stamnätsledningarna som sträcker sig genom Södermanland. (Mer information: Moderniseringen av stamnätet i Södermanland får grönt ljus | Svenska kraftnät) Satsningen kommer att skapa bättre förutsättningar för större uttagsförfrågningar i regionen från början av 2030-talet, i takt med att de olika förnyelseprojekten färdigställs.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och uppdaterar information i översiktsplanen.

8. Trafikverket

Granskning gällande förslag till översiktsplan för Nykvarns kommun

Trafikverket har tagit del av granskningsförslag gällande ny översiktsplan för Nykvarns kommun. Trafikverket yttrar sig i egenskap som ansvarig för transportslagsövergripande och långsiktig planering av det samlade transportsystemet i regionen och som ansvarig för den statliga infrastrukturen i kommunen. Trafikverket verkar för att de transportpolitiska målen samt de övergripande miljö- och klimatmålen ska nås. Trafikverket ansvarar även för att peka ut riksintresse för kommunikationer och önskar lyfta fram följande.

Transporteffektivt och framkomligt transportsystem

Trafikverket framförde i samrådsyttrandet att RUFSS mål om bebyggelseutveckling i bästa kollektivtrafikläge och vikten av kort gång-/cykelavstånd till kollektivtrafiknoder är centrala att beakta, för att det statliga vägnätet ska kunna bibehålla en robust kapacitet. Trafikverket vill fortsatt poängtera att detta är en viktig del för att kunna dämpa biltrafikutvecklingen och upprätthålla framkomligheten på vägarna.

Trafikverket noterar att två nya utbyggnadsförslag har tillkommit till granskningskedet i form av Miare Backar och Kungsbro. Förslagen överensstämmer inte med bebyggelseutvecklingen som anges i RUFSS 2050. Trafikverket vill återigen framföra vikten av att prioritera för kollektivtrafik och att verka för en bebyggelseutveckling i enlighet med RUFSS målsättning om att minst 95 procent av ny bebyggelse bör tillkomma i regionens relativt sett mest tillgängliga lägen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

Utbyggnadsförslaget Kungsbro kan möjliggöra boende med närhet till naturen, Täljeleden och de kommande arbetstillfällena i Mörby. Buss 780 trafikerar idag Gamla Strängnäs vägen men turtätheten för kollektivtrafiken, framför allt på morgon och eftermiddag, bör förbättras över lag och framför allt i takt med ett ökat befolkningsunderlag längs vägen.

Utredningsområde för ny trafikplats på E20

Precis som i samrådsversionen av översiktsplanen har kommunen pekat ut ett ”Utredningsområde för ny avfart från E20” i mark- och vattenanvändningskartan. Motivet är att kommunen förväntar sig en ökad belastning på trafikplats Nykvarn framöver i takt med att fler bostäder byggs i tätorten och i kommunen. Det framgår i samrådsredogörelsen att det ska tas fram en trafikutredning för en ny trafikplats på E20, och att den kommer utgå ifrån.

Trafikverkets Basprognos 2045. Trafikverket vill kommentera skrivningen på sidan 32 (del 1) där kommunen nämner att dialog med Trafikverket behövs för att E20 är statlig väg och av riksintresse. Oberoende av riksintresset är det Trafikverket som bedömer ifall det kan bli aktuellt med en ny trafikplats eller inte. Innan en ny trafikplats ska övervägas bör möjligheterna utredas för att förstärka den befintliga trafikplatsen, i enlighet med fyrstegsprincipen.

Trafikverket hänvisar i övrigt till synpunkterna i samrådsyttrandet vad gäller utredningsområdet för ny trafikplats på E20.

Kommunens svar

Skrivningen revideras utifrån Trafikverkets synpunkt.

Cykel

Kommunen vill utveckla Sundsviksstråket söderut längs med landsväg 523 för att koppla an till tätorten Nykvarn. Kommunen anser att åtgärder som höjer säkerheten på väg 523 är viktiga för de som bor och som kommer flytta till Sundsvik. Kommunen har valt att behålla skrivningarna från samrådet om vägen och cykelvägen. Trafikverkets synpunkter från samrådet står fast. En utveckling av Sundsviksstråket och Bommersvik, som leder till ökad bil-, cykel- och gångtrafik på dessa vägar, är inte är önskvärd pga. generellt låg trafiksäkerhetsstandard och svårighet att prioritera medel för åtgärder.

Kommunens svar

Kommunen noterar Trafikverkets hållning men anser att de utpekade cykelstråken bör prioriteras, och att säkerheten för oskyddade trafikanter bör höjas längs dessa stråk.

Riksintressen

Enligt Miljöbalken 3 kap. 8 § ska mark- och vattenområden som är av riksintresse för kommunikationer skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Riksintresset omfattar samtliga delar av anläggningen och eventuella framtida utbyggnadsbehov. Hänsyn måste också tas till riksintressets påverkansområden.

Trafikverket noterar att MSA-ytan för Bromma har lagts till i beskrivningarna i översiktsplanen, samt att avsnittet om Riksintressen kompletterats med text och kartor om vilka MSA-yltor som kommunen berörs av.

Kommunens svar

Kommunen noterar och tar med sig informationen till efterföljande planering.

Trafiksäkerhet

Trafikverket instämmer med kommunen i att det är önskvärt att hela det statliga vägnätet håller en hög trafiksäkerhetsstandard, men eftersom medlen är starkt begränsade är konkurrensen om åtgärder mycket stor. Vi måste därför göra hårda prioriteringar. För att kommunen ska ha rätt förväntningar hänvisar Trafikverket återigen till sin tidigare bedömning, dvs att trafiksäkerhetshöjande åtgärder på väg 509 och väg 523 inte kommer att kunna åstadkommas med statliga medel och resurser fram till 2040.

Kommunens svar

Kommunen är medveten om att det råder konkurrens om investeringsmedlen, men anser att de utpekade cykelstråken ska prioriteras och att säkerheten för oskyddade trafikanter längs dessa stråk behöver förbättras. Kommunen kommer att verka för delfinansiering inom den nationella och regionala planeringen för transportinfrastruktur.

9. Försvarsmakten

Försvarsmaktens bedömning och synpunkter

Försvarsmakten noterar att Nykvarns kommun omhändertagit Försvarsmaktens synpunkter i samrådet. Försvarsmakten bedömer att översiktsplanen omhändertar befintliga riksintressen för totalförsvarets militära del inklusive påverkansområdet i både text och kartunderlag. Försvarsmakten har således inget att erinra avseende riksintressen. Försvarsmakten vill betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen/senaste beslut om riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del (FM2022-23088:1). Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och noterar informationen.

Synpunkter från kommuner

1. Salems kommun

Salems kommun noterar att man till granskningen tagit fram en digital karta, detta är positivt och gör det lättare att se och förstå översiktsplanens intentioner och vad som finns att förhålla sig till.

Salems kommun noterar även att kommunikationer till och från kommunen, vilket Salems kommun lyfte i sitt samrådsyttrande fått mer utrymme i granskningsförslaget till ny översiktsplan och samverkar gärna med Nykvarn kring dessa frågor för att realisera det i praktiken på längre sikt.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen ser fram emot ett fortsatt mellankommunalt och regionalt samarbete inom strategisk planering.

2. Tyresö kommun

Tyresö kommun tackar för inbjudan till granskning för Översiktsplan 2035 för Nykvarns kommun. Tyresö kommun kommer inte att inkomma med några synpunkter. Detta beslut fattas med stöd av punkt A10 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen ser fram emot ett fortsatt mellankommunalt och regionalt samarbete inom strategisk planering.

3. Strängnäs kommun

Strängnäs kommun tackar för möjligheten att yttra sig under granskningsskedet. Vi har inga ytterligare synpunkter att tillföra utöver de som framfördes vid samrådet och i det yttrande som då skickades in.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen ser fram emot ett fortsatt mellankommunalt och regionalt samarbete inom strategisk planering.

Synpunkter från ledningsägare

1. Skanova

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget. Kontakta ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta Nätförvaltningen
telia-natforvaltning@teliacompany.com

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Dialog förs med ledningsägare och andra aktörer i samband med planläggning och lovärenden.

2. Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution AB noterar att tidigare yttrande har beaktats och har därmed inget mer att tillägga.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och för de synpunkter som tidigare har lämnats.

3. Telge Nät

Vatten och avlopp

Del 1 Huvuddokument, Utbyggnadsförslag, Sid 27: Under rubriken "Riksintresse" saknas riksintresse Djupdalsverket. Delar av riksintressets yta omfattar Malmsjön och ytterligare område inom Nykvarn.

Sid 68: Tillägg: Under rubrik "Utredningsområde Bommersviks trädgårdsstad-utredningsområde bortom år 2035" kan tilläggas att vattenresurser bör utredas innan man planerar för annan utveckling än vattenförsörjning. Se även generell kommentar längst ner i dessa synpunkter gällande regionala vattenförsörjningsplanen.

Del 2-Utgångspunkter, Planeringsförutsättningar, Sid 13: Riksintresse Djupdalsverket saknas i listan. Se tidigare synpunkt för sid 27.

Allmänna intressen, Sid 93: Under rubriken "vattenskyddsområden" kan tilläggas att det pågår ett arbete med att revidera Malmsjöåsens vattenskyddsområde och att det planeras framöver att även revidera Vällingen vattenskyddsområde.

Sid 96: Tillägg: Vällingen vattenskyddsområde kommer framöver behöva revideras då föreskrifter och skyddszoner behöver uppdateras utifrån senast gällande myndighetskrav.

Sid 98: I inledningen under rubrik "Grundvattenförekomster" beskrivs att Malmsjöåsen södra ingår som del i två stora åsar, Taxingeåsen och Turingeåsen. Malmsjöåsen Södra ingår inte i någon av dessa åsar.

Sid 99: Under rubrik Malmsjöåsen södra står att förekomsten är utsatt för påverkan av sulfat. Var och på vilket sätt är vattenförekomsten påverkad? Det är inget som vi har noterat i de provtagningar vi gör hos oss. Kan det vara inaktuell data från VISS?

Sid 103-104: I första punkten under "Förslag till riktlinjer" kan tilläggas att vattendirektivet även gäller statusför grundvattenförekomster och inte bara ytvatten.

Sid 130: " I angränsning till Nykvarns kommun inom Södertälje kommun finns förbud mot genomgåendetransporter av farligt gods på delar av Enhörnaleden på grund av vattenskyddsområdet för Malmsjöåsens kommunala vattentäkter i Nykvarns och Södertälje kommun "

Tillägg: Även Gamla Strängnäsavägen (v576) som går från Nykvarn genom vattenskyddsområdet in till Södertälje har också förbud för genomfart med farligt gods.

Riksintressen, Sid 146: Riksintresse Djupdalsverket saknas i texten. Se tidigare synpunkt för sid 27.

Övriga Generella synpunkter:

- Gällande utveckling av bebyggelse i anslutning till viktiga grundvattenförekomster behöver dricksvattenförsörjningen utredas först. Ny bebyggelse behöver anpassas

till dricksvattenförsörjningen. Se även Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län, åtgärd 4.

- För kännedom har länsstyrelsen en annan benämning på Malmsjöåsens vattenskyddsområde i VISS, där det heter Djupdal -Malmsjöåsens vattenskyddsområde.

Fjärrvärme

Avseende Nykvarns översiktsplan, som det tidigare har nämnts så ser Telge Nät gärna ett närmare samarbete och dialog när detaljer är på plats och översiktsplanen har brutits ner i mindre planer/detaljplaner. Eventuella konflikter med fjärrvärmeledningar kan finnas. Men medbyggnader och huskroppar inte är på plats än.

När det gäller anslutningsmöjlighet och kapacitet av fjärrvärme är det viktigt att man i tidigt skede innan byggnation tar kontakt och låter Telge Nät undersöka saken närmare för att få ett så korrekt svar som möjligt.

Det är viktigt att poängtera att alla fjärrvärmeledningar ska vara fortsatt åtkomliga för eventuella reparationer och dylikt, inga byggnationer får föras på ledningar, eventuella ledningsflytt bekostas av initierande part, en ledningsflytt ägs rum endast när utomhustemperaturen är +10 grader.

Övriga bolag i Telgekoncernen

Telge Stadsnät, Telge El och Telge Markjuridik har inget att invända.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och korrigerar berörda stycken. Information om riksintresset för anläggningar för vattenförsörjning läggs till i översiktsplanen. Kommunen väljer dock av säkerhetsskäl att inte redovisa riksintresset på karta.

Synpunkter från företag, föreningar och organisationer

1. Swedavia

Yttrande

Efter granskning av handlingarna önskar Swedavia framföra följande synpunkter:

Swedavia ser positivt på att MSA-ytorna för Arlanda och Bromma flygplats benämns i översiktsplanen.

Swedavia vill dock understryka att MSA-ytorna för Arlanda och Bromma utgör ett riksintresse för kommunikationer och inte totalförsvaret. Detta bör tydliggöras i avsnittet om MSA-ytor på sidan 157 i dokumentet Del 2 – Utgångspunkter. Flygplatsernas betydelse som riksintressen beskrivs närmare i Trafikverkets riksintressepreciseringar för respektive flygplats. Mer information finns att ta del av på Trafikverkets webbplats: <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/samhallsplanering/Riksintressen/Precisering-av-riksintressen>

Swedavia har inga ytterligare synpunkter och önskar kommunen lycka till i det fortsatta arbetet med översiktsplanen!

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Inför antagande revideras informationen i översiktsplanen avseende riksintresset.

2. Ragn-Sells

Vem vi är – och vad vi tillför

Ragn-Sells är ett av Sveriges ledande kompetensföretag inom återvinning och miljö. Som del av Ragn-Sells-koncernen i Norden och Baltikum förädlar vi avfall till rena råvaror som återgår in i nya produkter. Resultatet: minskade utsläpp, högre resurseffektivitet och påskyndad omställning till cirkulär ekonomi.

Varför Nykvarn?

Stockholmsregionen växer – och med det behovet av modern, säker och hållbar resurshantering. Nykvarn har ett strategiskt läge nära Stockholm och Södertälje samt goda transportleder. Det gör kommunen särskilt lämpad för en etablering som avlastar regionen, minskar onödiga transporter och stärker den lokala näringslivsstrukturen.

Vårt konkreta förslag till ÖP 2035

I nuvarande plan är ytorna för verksamheter som vår begränsade. Snebro verksamhetsområde rymmer redan miljörelaterade verksamheter och är en naturlig nod att bygga vidare på. För att möjliggöra en modern återvinningsanläggning föreslår vi att:

- **Snebro verksamhetsområde utvidgas österut.**
- **Fastigheten Stora Bysta 3:11 inkluderas** och pekas ut som *“Ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan”* i Översiktsplan 2035.

Detta är en skarp, genomförbar justering som ger verksamheter och företag i kommunen handlingsutrymme att utveckla modern och hållbar återvinning med minsta möjliga påverkan på omgivningen.

Nytta för Nykvarn – hållbar utveckling i samklang

En etablering av Ragn-Sells i Nykvarn skulle inte bara ge nya jobb och stärkt näringsliv – den skulle också ligga helt i linje med kommunens egna mål för hållbar utveckling.

- **Fler arbetstillfällen** och en starkare lokal arbetsmarknad.
- **Kortare transporter och minskade utsläpp**, vilket direkt bidrar till kommunens klimatmål.
- **Tillgång till modern återvinning** som ger invånare och företag trygghet i att resurser hanteras cirkulärt och säkert.
- **Ett levande exempel på cirkulär ekonomi i praktiken**, som visar hur Nykvarn kan gå före och bli en förebild för andra kommuner.

Ragn-Sells vision är att inget avfall ska gå till spillo – samma tanke som präglar Nykvarns ambition att vara en hållbar tillväxtkommun. Tillsammans kan vi omsätta de här målen i konkret handling, och visa hur näringsliv och kommun kan driva klimatomställningen sida vid sida. Med andra ord – våra mål och er strategi går i takt. Tillsammans kan vi skapa verklig samhällsnytta och stärka Nykvarns position som en framtidskommun där hållbarhet och tillväxt går hand i hand.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och svarar gärna på frågor eller lämnar kompletterande underlag.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. I översiktsplanen pekas Snebro ut som befintligt verksamhetsområde. Översiktsplanen lyfter att en utveckling av Snebro eventuellt kan vara aktuell ifall en ny trafikplats till E20 kan åstadkommas, som kan trafikförsörja verksamhetsområdet. Utifrån nuvarande förutsättningar bedömer kommunen att eventuella utvecklingar av Snebro bör ske inom det område som redan är planlagt.

3. Jägarnas riksförbund Nykvarn-Södertälje

För styrelsen JRF Nykvarn-Södertälje JSK och dess medlemmar

Styrelsen för JRF Nykvarn-Södertälje jakttskyttebana ställer sig inte bakom planen för Miare backar i ”Framtidens Nykvarn översiktsplan 2035” då den kommer påverka vår verksamhet och framtida existens.

Vår förening har ca 1000 aktiva medlemmar öppen för alla som önskar pröva på skytte där vi arrangerar allmänskjutning så som ungdoms-, pensionärs-, kvinno- och tävlingsskytte.

Banan fyller även basförmågorna för samhällsviktiga funktioner där jägarexamens utbildningar, viltförvaltning och eftersök vid trafikolycka med vilt är några exempel.

Skjutbanan har erfarenhet av hur bebyggelse påverkar och har behövt flyttas vid två tidigare tillfällen. Vi ser även hur inskränkningar och nedläggningar påverkar föreningar och skjutbanor runt om i landet och närmast i vår grannkommun Södertälje.

För att säkerställa vår förenings fortsatta verksamhet så är styrelsen för JSK bestämt emot bebyggelse enligt planer för Miare backar.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området. Kommunen har för avsikt att samverka med JRF för att gemensamt hitta en fungerande lösning för skytteföreningen

4. Klädverket

Jag vill lämna in önskemål både som kommuninvånare och som småföretagare.

Vi skulle vilja att Nykvarn ligger i framkant när det gäller hållbarhet och stöttar småföretagare med cirkulära affärsmodeller som reparation och återbruk / second hand genom att möjliggöra affärsverksamhet i pappersbruket.

Dessa verksamheter kräver ofta lite större lokaler till relativt låga kvadratmeterpriser för att nå lönsamhet och bör ligga relativt centralt för tillgänglighet. Det finns i Nykvarn, Ilpo Veikko Porttilas stora industrilokal i Pappersbruket. Tyvärr tillåter inte översiktsplanen och detaljplanen att denna verksamhets bedrivs. Detaljplanen har begränsningar i försäljningsyta.

Vi skulle vilja se att denna stora industrilokal med tillhörande område utvecklas som en förlängning till centrum för småbutiker gärna med fokus på återbruk, reparation (skrädderi, cykelverkstad etc.), närproducerat, aktivitetshall för barn, ungdomar och pensionärer, fler träningslokaler. Gärna simhall om det finns finansier.

Utemiljö - Mysigt promenadstråk till centrum, lekpark och grönområde, bra parkeringsmöjligheter som även kan användas för besökare till centrum. Läget ger även goda möjlighet att åka kommunalt och regionalt till denna plats.

Om oss - Vi har vår verksamhet i Taxinge slott och i Gamla Enskede. Idag erbjuder vi främst noga utvald second hand kläder, skor, väskor och accessoarer för dam, herr och ungdomar. Kommissionsförsäljning dvs att privatpersoner säljer via oss. Vi är redo att komma närmare Nykvarns invånare och erbjuda second hand försäljning, workshops i remake dvs skapande och olika sömnadstekniker av använda textilier samt sömnadsproduktion i mindre skala.

Hoppas så att detta kan blir möjligt, vi tror att det skulle gynna Nykvarn även som turistmål.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Avseende gamla pappersbruket så ingår det i planprogram för norra stationsområdet, där området föreslås detaljplaneras för service, handel, bostäder m.fl. Användningen i ÖP är satt till mångfunktionell bebyggelse, vilket möjliggör bland annat den användning som efterfrågas i yttrandet.

Yttrandet innehåller många konkreta förslag som kan bidra till en hållbar utveckling. Synpunkterna om återbruk och utemiljöer vidareförmedlas till berörd avdelning inom kommunen.

5. Lantbrukarnas riksförbund, Södertälje och Nykvarns kommungrupp

Synpunkter på förslag till ny översiktsplan för Nykvarns kommun

LRF Södertälje-Nykvarns kommunavdelning, nedan kallat LRF, har tagit del av förslaget Framtidens Nykvarn, Översiktsplan 2035 för Nykvarns kommun och vill lämna nedanstående synpunkter.

Vi har i första hand tittat övergripande på utvecklingsstrategier samt hur landsbygd, jord- och skogsbruk beskrivs i handlingen. Vi har också tittat på vad som föreslås för allmänna intressen och riktlinjer för dessa och försökt bedöma hur det kan påverka förutsättningarna för jord- och skogsbruk samt landsbygdsutveckling. Slutligen har vi också vägt in vad regionstyrelsen för LRF Mälardalen svarade i samråd kring RUFs, för att se om frågorna är omhändertagna på kommunal nivå.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Under respektive rubrik nedan ger kommunen svar på synpunkterna.

Livsmedelsförsörjning och beredskap

Mot bakgrund av utvecklingen i världen med allt fler krig, ett förändrat klimat och konkurrens om resurser anser LRF att det är av yttersta vikt att beredskap och livsmedelsförsörjning finns med i planeringen. Grunden för att samhället överhuvudtaget ska fungera är att det finns rent vatten att dricka och mat på bordet. Våra medlemmar är en

av pusselbitarna i det, och vi vill gärna bidra till en trygg livsmedelsförsörjning och en hållbar utveckling.

För att kommuninvånarna ska få mat på bordet krävs att en lång kedja av händelser klaffar – såväl i vardag som i kris. Primärproducenterna behöver producera och för det behövs själva marken, men också transport av insatsvaror som diesel, gödsel och växtskydd. Transporter mellan gårdar behöver fungera på grund av arrenden eller maskinsamarbeten. Transporter av råvaror från gårdarna behöver ske till mottagningsanläggningar och förädlingsled i form av mejerier, slakterier, spannmålmottagningar, kvarnar, foderfabriker osv. Lagerhållning, kyla, distribution och försäljning måste klaffa. Livsmedel är alltså, precis som dricksvatten, knutet till ett system av infrastruktur med flera inblandade aktörer. (Jämför kap. Vattenresurser och infrastruktur för vatten.)

LRF anser därför att:

- Livsmedelsförsörjning och dess betydelse för en god beredskap och folkhälsa behöver belysas bättre i ÖP. Om kommunens befolkning ska öka behövs också mer mat.
- LRF noterar med glädje att det nämns att kommunen kommer att ta fram en odlingsstrategi om brukningsbar jordbruksmark. Nykvarns kommun borde också, likt exempelvis Södertälje kommun ta fram en lokal strategi för Livsmedelsförsörjning. Genom att kartera vilka primärproducenter man har, förstå viktiga samband, kartera anläggningar och förstå brister kan man identifiera behov av samarbeten eller åtgärder på kommunal eller regional nivå. Arbetet behöver kopplas mot klimatanpassning, se vidare nedan.
- I dokumentet Utgångspunkter, tabell på sid 48, nämns Livsmedel. Kolumnen om Samhällsviktig verksamhet behöver kompletteras med Primärproducent, Mottagningsanläggning och Förädlingsindustri.
- LRF är gärna i dialogpart i det fortsatta arbetet för att identifiera brister och diskutera åtgärder.

Kommunens svar

Kommunen tar med sig LRF:s förslag på en lokal strategi för livsmedelsförsörjning till arbetet med kommunens kommande planeringsstrategi. Tabellen i avsnittet "Viktiga samhällsfunktioner och samhällsviktiga verksamheter" kompletteras med livsmedelsproduktion. Däremot bedömer kommunen att tabellen blir för detaljerad och obalanserad mellan olika sakfrågor om primärproducent, mottagningsanläggning och förädlingsindustri inkluderas.

Jordbruksmarkens värde kontra markanspråk

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse och brukningsvärd jordbruksmark får enligt Miljöbalken 3:4 exploateras för väsentliga samhällsintressen endast om alternativ lokalisering saknas. Jordbruksmark är både den mark som brukas och den mark som har brukats och skulle kunna återgå i produktion.

Jämte Miljöbalken ställer den nationella livsmedelsstrategin (Prop. 2016/17:104) krav på att den totala livsmedelsproduktionen ska öka, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås. Nyligen presenterades också betänkandet Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8), som omfattar flera förslag för att stärka livsmedelsberedskapen bland annat ett stärkt kommunalt ansvar och ett ökat skydd av jordbruksmark.

LRF anser därför att:

- Det kan inte nog understrykas i ÖP hur viktigt det är att minimera permanent påverkan på jordbruksmark för samhällets bästa. Marken behöver inte bara värnas, den behöver också brukas. Värdet av en levande landsbygd med brukad mark behöver förtydligas i ÖP.
- En restriktiv hållning kring exploatering av jordbruksmark framfördes av LRF i tidigare samråd kring översiktsplanen. Planen har därefter kompletterats med vad kommunen anser vara ett väsentligt samhällsintresse, vilket endast motiverar ianspråktagande av jordbruksmark om alternativ lokalisering saknas. LRF anser att alternativ mark finns att tillgå och att kommunen redan i ÖP kan styra exploateringen åt annat håll.
- Hållbarhetsbedömningen pekar delvis på negativa konsekvenser för jordbruk och att närboende kan försvåra för verksamheter via upplevda störningar. LRF efterlyser därför mer konkreta åtgärder och anpassning av översiktsplanen. Vad behöver kommunen göra för att minimera konsekvenserna för jordbruk – undanta vissa områden redan i ÖP, utveckla kransorterna snarare än huvudorten, stötta gröna näringar via upphandling eller annat? Ett sätt att vända på perspektivet om vad tätorten kan innebära för risker för jordbruket är att i stället förtydliga i ÖP att på landsbygd ska lukt, ljud osv. tålas, och att vid planering ska jordbrukets behov av respektavstånd gå före bostadsintresset.

Kommunens svar

Utgångspunkten är att brukbar jordbruksmark enbart får ianspråktagas för ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annan plats. Vissa av de föreslagna utbyggnadsområdena i översiktsplanen berör jordbruksmark. I dessa fall krävs lokaliseringsutredningar i efterföljande detaljplanering. Lokaliseringsutredningarna ska svara på om föreslagen exploatering på platsen utgör ett väsentligt samhällsintresse, om det finns någon alternativ plats för att tillgodose intresset och om det går att utforma en exploatering på platsen så att jordbruksmarken värnas.

Det finns en politisk ambition att öka byggandet av småhus och möjliggöra lantligt boende. Kommunens syn är att nytillskott av bostäder utanför detaljplanelagt område kan bidra till en levande landsbygd. Samtidigt ska ny bebyggelse ske med respekt för spår efter äldre tider och för framtida generationers möjligheter att använda landskapet. Vid bygglov på landsbygden görs en lokaliseringsutredning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Kommunens riktlinjer för byggande på landsbygden finns i dokumentet *Bygga nytt på landet*. Bedömningen omfattar bland annat val av plats, anpassning till omgivning och husets utformning. Ny bebyggelse ska tillkomma med hänsyn till befintlig bebyggelse och befintliga samfälligheter.

Klimatanpassning och hållbar utveckling

De gröna näringarna möjliggör en hållbar utveckling med en växande cirkulär bioekonomi och en ökad grad av självförsörjning. Företagen är helt beroende av själva marken och av vädret under odlings säsongen och behöver anpassa sig till de långsiktiga trenderna i klimatet. En fråga som är oerhört viktig för jord- och skogsbruk och som påverkar både produktion och robusthet i ett framtida klimat samt möjligheten till utsläppsminskningar är vatten.

En del av detta belyses i dokumentet Utgångspunkter, men arbetet behöver fördjupas för att kunna dra slutsatser om behovet av åtgärder mot exempelvis översvämning, säkrad vattenförsörjning osv. LRF noterar att kommunen arbetar med en handlingsplan för klimatanpassning, vilket är bra. LRF noterar också att det finns tankar om att reservera ytor för översvämning.

- LRF föreslår att punktlistan på sid. 85 kompletteras med en inventering av om kommunen belastar markavvattningsföretag eller jordbruksdiken med dagvatten. Det vore bra med förtydliganden om att kommunen strävar efter att det inte ska avrinna mer från ett område efter exploatering än vad det gjorde när ytan var naturlig. Vid behov av avledning av dagvatten till markavvattningsföretag bör kommunen också ingå avtal med berörda markägare om flöden, del av dikesunderhåll osv.

- I dokumentet Utgångspunkter nämns en del om livsmedelskedjan och torka. Som nämnts tidigare behöver förståelsen för hela kedjan och hur den riskerar att störas i ett framtida klimat utredas vidare.
- Med afrikansk svinpest i bakhuvudet är också smittskydd en oerhört viktig fråga att jobba med. Ett utbrott kan snabbt påverka både livsmedelskedjan men också närboende på ett betydande sätt. Det förebyggande arbetet behöver fortgå där avfallshanteringen behöver förbättras via tömning, typ av förvaring och skalskydd mot vildsvin och fågel. Detta gäller såväl på de stora, kommungemensamma anläggningarna, som på mindre återvinningsstationer, målpunkter för friluftsliv, parker, rastplatser osv.
- Det framgår en del av ÖP om cirkulär ekonomi och återanvändning. För de gröna näringarnas del är anläggningar och strategier kring biogas, återförande av näringsämnen till åker via slam, möjligheten att lämna slaktavfall viktiga frågor.

Kommunens svar

Åtgärdsförslagen på sida 85 i del 2 är i sin helhet hämtade från kommunens antagna Klimatanpassningsplan (2023) och har inte justerats inom ramen för översiktsplanen. Utredning av och hantering av befintliga markavvattningsföretag görs i detaljplaneskedet, för att säkerställa att föreslagen dagvattenhantering fungerar ihop med markavvattningsföretaget.

Kommunen delar uppfattningen att förståelsen för hela livsmedelskedjan och dess sårbarhet vid ett förändrat klimat är viktig. Översiktsplanen redovisar övergripande utgångspunkter, medan fördjupade analyser av risker och åtgärder hanteras i andra strategiska dokument och processer.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att förbättra avfallshanteringen för att förebygga smittspridning, bland annat genom åtgärder som rör tömning och förvaring samt skalskydd mot vildsvin och fåglar.

Kommunen tackar för den kompletterande informationen om vad som kan anses vara cirkulär ekonomi och återanvändning inom de gröna näringarna. Översiktsplanen innehåller dock inga detaljerade beskrivningar av vad cirkulär ekonomi innebär utifrån olika perspektiv, utan behandlar frågan på en övergripande nivå.

Att bo och verka på landsbygden

LRF anser slutligen att landsbygdsperspektivet behöver belysas på ett mer nyanserat sätt i ÖP. Landsbygden är inte bara ett område med viktiga naturresurser eller rekreationsvärden för stadens invånare. Landsbygden är viktig i sig för dess invånare, företagare osv. och likvärdiga möjligheter för landsbygden (som för staden) är en del av en hållbar utveckling.

- LRF skulle önska att förslaget till ÖP kompletterades med texter också om de skyldigheter som allemansrätten innebär, vad som gäller för terrängkörning, ridning, cykling, växande gröda osv.
- För jord- och skogsbruk är en oerhört viktig fråga är att det går att ta sig fram med maskiner. Det måste gå att passera igenom eller förbi orter, det måste gå att ta sig hela vägen fram till åkern och tvärs landsvägen utan hinder av trafiksäkerhetsåtgärder, parkerade bilar som blockerar åkeranslutningar osv.
- Kommunen bör i ÖP skriva in att framkomlighet för jordbrukets transporter ska säkerställas. I skrivande stund anger VGU en hinderfri bredd om 5,1 meter mellan räcken, vilket kan likställas med andra fasta hinder. Om måttet behöver vara mindre än 5,1 meter önskar LRF att kommunen samråder om lämplig anpassning (som exempelvis fällbara eller flyttbara stolpar). Trafikverket-VGU
- Bra information om frågan finns i vår broschyr ”Bonde på väg”, som nås via den här länken: [LRF-Bonde på väg](#) LRF är gärna i dialogpart i det fortsatta arbetet för att identifiera brister och diskutera åtgärder.

Med hopp om ett gott samarbete kring förslaget till översiktsplan och de gröna näringarna i kommunen!

Kommunens svar

Kommunen instämmer i att landsbygden är mer än naturresurser och rekreationsvärden för tätorternas invånare. En levande landsbygd är en förutsättning för kommunens och regionens utveckling. Översiktsplanen skapar förutsättningar för ny bebyggelse som stärker underlaget för service, kollektivtrafik, förskola samt gång- och cykelvägar.

Kommunen har valt att inte komplettera översiktsplanen med texter om skyldigheter kopplade till allemansrätten, terrängkörning, ridning, cykling eller växande gröda. Dessa frågor regleras redan i lagstiftning och vägledning samt finns väl beskrivet i andra källor. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument för mark- och vattenanvändning och ska inte upprepa detaljerade regler.

Kommunen instämmer i att framkomlighet för jordbrukets transporter är viktig att säkerställa. Detta perspektiv lyfts dock inte i översiktsplanen för att undvika att planen tyngs med detaljer. Frågan kan med fördel behandlas i kommande revidering av kommunens vägtrafikplan. Efterföljande planering kan kräva utredningar för att bedöma markens lämplighet, analysera konsekvenser och hantera risker. Vid nya trafikanslutningar och trafiklösningar behövs trafikutredningar som visar påverkan på trafiksystemet och föreslår åtgärder för god framkomlighet och trafiksäkerhet.

6. Nykvarns Byggnad AB

Yttrande granskning ÖP35 – del av Hökmossen Brokvarn

Eftersom vi är verksamma i Hökmossen-området med två pågående detaljplaner väljer vi att läsa in dessa områden. I tidigare ÖP har en vägförbindelse mellan Brokvarn och Hökmossen funnits med, kommunen har 2020 delfinansierat huvudgata i Nykvarn med 50% för ändamålet. I granskningsförslaget är någon väg inte medtagen. Det förekommer ett programarbete på del av Ladvreta idag, men fastigheten Hökmossen 1:3 (Adolfsro) är inte med där utan arbetet bedrivs som ett planärende. En vägförbindelse är en infrastrukturfråga och inte en fråga som en enskild plan ska lösa.

I planbeskrivningen Hökmossen 2B anges två alternativ till förbindelse mellan Hökmossen och Nykvarn, ett läge nära mossen, ett läge en förlängning av Hökmossvägen. Hökmossen 1:3 kan acceptera läget nära Mossen som enda alternativ. Att utföra Hökmossvägen som huvudgata är inget alternativ.

Med ett utbyggt Hökmossen och övrig bebyggelse är idag Hökmossvägen den enda förbindelsen till Nykvarn. Beakta om bron vid Sundsborg över Turingean får problem, då

blir ca 150 bostäder utestängda från samhället. Ett klargörande om kommunens planer behövs således.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. En vägförbindelse mellan Hökmossen och Ladvreta utreddes översiktligt i kommunens vägtrafikplan från 2019. I planen konstateras att sträckningen har få målpunkter, vilket innebär att länken sannolikt inte ger någon större avlastning på Hökmossvägen. Enligt kommunens planeringsstrategi ska en ny vägtrafikplan tas fram under perioden 2027–2030, då frågan om vägkopplingen åter blir aktuell. Även i det pågående arbetet med planprogrammet för Ladvreta kommer även vägförbindelsen mellan Ladvreta och Hökmossen att ses över.

7. Veidekke

Veidekke Industris satsning i Nykvarn för framtidens behov

Veidekke Industri - Om oss

Veidekkekoncernen är en ledande aktör inom den svenska bygg- och anläggningsbranschen med lång erfarenhet av att utveckla hållbara och innovativa lösningar för samhällsbyggande. Med verksamhet i stora delar av landet har dotterbolaget Veidekke Industri AB etablerat sig som ett företag som kombinerar gedigen kompetens med stort miljöansvar och ett starkt engagemang för samhällets utveckling.

Veidekke Industri är stolta ägare till fastigheten Stora Bysta 3:11, belägen i östra delen av Snebro. Fastigheten har ett strategiskt läge med goda kommunikationer och närhet till viktiga transportleder, vilket gör den särskilt attraktiv för en mångfald av verksamheter.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och för att ni deltagit i granskningen. Under respektive rubrik nedan ger kommunen svar på synpunkterna.

Generella reflektioner kring förslaget till ÖP

Veidekke Industri ser positivt på Nykvarns satsning att stärka det lokala näringslivet och skapa attraktiva förutsättningar för företag att etablera sig i kommunen. Vi håller med om

att satsningarna på det nya verksamhetsområdet i Mörby är viktigt ur ett regionalt perspektiv. På samma sätt ser vi även att verksamhetsområdet i Snebro har liknande funktion och fortsatt utveckling av Snebro kan fungera som ett komplement till Mörby för att ytterligare stärka Nykvarns attraktivitet.

Snebro industriområde har idag flertalet företag som erbjuder ett stort antal arbetstillfällen. Marken i Mörby är betydligt dyrare än den i Snebro vilket gör etablering i Mörby mer ekonomiskt utmanande för små aktörer, nystartade företag eller mer platskrävande verksamheter. Valet för företag som vill etablera sig i regionen står inte mellan Snebro eller Mörby utan företag riskerar att etablera sig i en annan kommun om mark i Snebro inte är tillgänglig. Snebro har därmed en viktig funktion i regionen och fungerar som ett komplement till Mörby industriområde. En viktig del i att skapa en kommun för alla stadier i livet innefattar även att skapa förutsättningar för ett stort utbud av arbetsplatser.

Det är viktigt att skapa områden för människor att bo samt naturmiljö för rekreation och för att stärka den biologiska mångfalden inom en kommun. Områden intill stora motorvägar eller under högspänningsledningar är inte passande för bostäder eller för rekreation. Att bygga bostäder på brukningsvärd jordbruksmark får enligt miljöbalken endast ske om det finns väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annan mark.

Kommunens svar

Kommunen har förståelse för synpunkten kring markpriser och delar uppfattningen att områden nära motorvägar och kraftledningar generellt lämpar sig bättre för industri än för bostäder. För att möta behovet av verksamhetsmark planerar kommunen att inom verksamhetsområdet Mörby utveckla en företagsby med fokus på småföretagare, vilket bedöms skapa goda förutsättningar för lokal näringslivsutveckling. Samtidigt gör kommunen bedömningen att en utbyggnad av Snebro industriområde skulle medföra en försämrad trafiksituation på väg 576, som redan idag är hårt belastad av tung trafik.

Veidekke Industris förslag till ändringar i förslaget till ÖP

Likt planerna för Mörby industriområde kan ”ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan” placeras nära in på bostäder eller annan bebyggelse. Det finns även möjlighet att både peka ut ett område som ”ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan” samt ”naturmiljö” likt kommunen har gjort med delar av Mörby verksamhetsområde i senaste förslaget till ÖP.

Veidekke Industri föreslår därför att området öster om Snebro verksamhetsområde, inklusive fastigheten Stora Bysta 3:11, planläggs som ”ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan”.

Vi anser att området i direkt anslutning till E20 inte passar för ”ny funktionsblandad bebyggelse” detta grundar sig på följande:

- Att gällande krav som finns på buller, särskilt kvälls- och nattetid, orsakat av trafik ger begränsningar avseende vad ett markområde kan användas till
- Att områden i närheten av högspänningsledningar inte lämpar sig som bostadsområde
- Att endast i nödfall ska brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för andra ändamål än för jordbruk

Vårt förslag är att det stora sammanhängande området med ”ny funktionsblandad bebyggelse” som sträcker sig över Nykvarns tätort upphör strax söder om E20.

Kommunens svar

I översiktsplanen pekas Snebro ut som befintligt verksamhetsområde. Översiktsplanen lyfter att en utveckling av Snebro eventuellt kan vara aktuell ifall en ny trafikplats till E20 kan åstadkommas. Kommunen bedömer att eventuell utveckling av Snebro, utifrån nuvarande förutsättningar, bör begränsas till redan planlagt område.

Områden för ny funktionsblandad bebyggelse är platser där kommunen prioriterar utveckling av bostäder och samhällsservice för att utnyttja närheten till befintliga eller planerade kommunikationsstråk. Syftet är att koncentrera bostäder och service till kollektivtrafikhärlägen. Den schematiska avgränsningen visar kommunens intentioner för den framtida utvecklingen. Den exakta utbredningen kommer att fastställas i den fortsatta planeringen, där hänsyn bland annat tas till befintliga kraftledningar, jordbruksmark och bullerförhållanden.

Om Veidekke Industris fastighet i Snebro (Stora Bysta 3:11)

Fastigheten utgörs av ung produktionsskog, berghällar samt ett ianspråktaget bygglov för verksamhetsyta vilket innebär att på delar av fastigheten har skogen avverkats, accessväg byggts och anläggningsarbeten pågår.

Det finns inga betydande naturvärden eller rekreativvärden på fastigheten. Intilliggande fastigheter i västlig riktning är detaljplanerade som ”verksamhet med begränsad omgivningspåverkan”. Området där Veidekke Industris fastighet är lokaliserad har mycket goda geotekniska förutsättningar att skapa nya verksamhetsytor.

Sammanfattande ord

Området kring Stora Bysta 3:11 är idag starkt präglad av högspänningsledningar, E20, Svealandsbanan samt gamla Strängnäs vägen. Nya verksamhetsområden kan anläggas med bullervallar och skogsriddar där skog, anlagda våtmarker och andra naturtyper kan bevaras eller förstärkas och insyn förebyggas. Detta samtidigt som området utvecklas för att skapa ett mer diversifierat näringsliv i Nykvarn.

Veidekke Industri vill gärna tillsammans med Nykvarns kommun hitta passande markanvändning samt etablera verksamheter på ett sätt som bevarar eller till och med gynnar naturvärden och minimerar påverkan för närboende. Vårt intresse i att utveckla Stora Bysta 3:11 grundar sig i en ambition att stärka vår närvaro i regionen och till att tillgodose det växande behovet av moderna och anpassningsbara industri- och verksamhetsytor.

Genom att utveckla fastigheten vill vi skapa förutsättningar för effektivare produktion, förbättrad logistik och möjligheter till nyetableringar av lokala såväl som nationella aktörer. Vi ser vidareutvecklingen av Snebro som ett sätt att bidra till lokal tillväxt, skapa nya arbetstillfällen och vara en del av en hållbar samhällsutveckling i Nykvarn.

Kommunens svar

Kommunen välkomnar en fortsatt dialog kring utvecklingen av verksamhetsområdet, med målet att skapa lösningar som gynnar både företag, verksamma och kommunens långsiktiga utveckling.

8. Naturskyddsföreningen Södertälje- Nykvarn

Inledning

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn omfattar grundprinciperna i Naturskyddsföreningen i Stockholms läns ”Policy för hållbar stadsutveckling”. Bland dessa finns ”Bygg vidare på befintlig struktur – undvik nya stora exploateringar på naturmark” och ”Undvik att skapa ny gles bebyggelse som ökar transportbehovet och minskar närnaturens användbarhet och skönhetsvärden”. En informell, mer eller mindre generell, princip kan formuleras ”bygg inifrån och ut”. Detta då till motsatsen utspridd bebyggelse. Det värnar natur, inkl. skog, jordbruk och ger förutsättningar för god tillgång till samhällsservice och kollektiva kommunikationer. Nykvarns utveckling, manifesterad i ÖP 2035, går tyvärr i motsatt riktning.

Våra synpunkter på granskningsförslaget överensstämmer i många fall med synpunkter som vi anförde i samrådsförslaget, varför vi hänvisar till detta, dvs det yttrande vi avgav den 2024-12-15. Vårt granskningsyttrande består därmed även av det vi anförde i vårt samrådsyttrande och avhandlar i princip enbart Nykvarns utvecklingsstrategi, inkl. kommentarer till utbyggnadsförslag. Därtill berör vi något om Jordbruksmark, Cykling, Energi och Turingeån.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Under respektive rubrik nedan ger kommunen svar på synpunkterna.

Tätorter – och andra orter

I den sammanfattning som inleder granskningsförslaget till ÖP 2035 anges att: ”Utvecklingen ska huvudsakligen ske genom förtätning och en vidareutveckling av Tätorten Nykvarn i linje med bebyggelsestrukturen i gällande RUF 2050 och en utveckling inom Sundsviksområdet, samt i Miare Backar och i Kungsbro i den tätortsnära landsbygden. Redan här sätts alltså tonen i förslaget. Frånsett Tätorten Nykvarn så baserar det sig på ”utspridd bebyggelse”, huvudsakligen förlagd till de andra av de sex utpekade ”statistiska tätorterna”, dvs Rimsjöhöjden, Turinge och Vidbynäs, Stensättra, Finkarby och Nygårds hagar. En del av dessa är områden som idag inte har, och i allmänhet inte kommer att ha, eller förses med, tillräckligt god infrastruktur och samhällsservice (skolor, dagligvaruhandel, kommunikationer ...) för att man ska kunna kalla en sådan utveckling hållbar. Med ”tillskotten” Miare Backar och Kungsbro rör det sig de facto inte om sex utan om åtta tätorter, varav sju på distans från Tätorten Nykvarn!

Lite ironiskt då med den kommunslogan som används, dvs ”Kom närmare”, när översiktsplanen i själva verket innebär att förlägga en avsevärd del av nytillskottet av bostäder på avstånd från, inte nära, Tätorten Nykvarn. Vilket gör att invånarna där blir mer eller mindre beroende av bilen för det mesta av vardagens bestyr (såsom dagis, skola, inköp, arbete, fritid, rekreation ...).

Utöver Tätorten Nykvarn är det bara tätorten Stensättra/Sundsviksstråket som kan betraktas som en ”riktig” tätort; eller har potential att bli en sådan, dvs med god infrastruktur och samhällsservice. Här finns ett konkret utbyggnadsförslag; en komplettering i direkt anslutning till befintliga bebyggelsestrukturer inom tätorten Stensättra. Problemet är bara avståndet från Tätorten Nykvarn, 6-7 km, som är tänkt att överbryggas via utvecklingen av ett ”stråk”; vilket kan betraktas som en pragmatisk

anpassning till den situation som utvecklats med tiden. Dock är det en sträcka om 6-7 km som ska överbryggas

Kommunens svar

Nykvarn har de senaste åren haft en betydande byggnation av flerbostadshus i centralorten, genom bland annat ombyggnationen av centrum, utbyggnaden av Brokvarn och uppförandet av hyresrätter på Gamla IP. Det finns en politisk ambition om att öka byggandet av småhus och möjliggöra lantligt boende. Kommunen är medveten om att en spridd bebyggelse kan medföra att bilen prioriteras som färdmedel. Samtidigt finns kollektivtrafik till eller i nära anslutning till Taxinge, Finkarby, Sundsvik, Turinge, Rimsjöhöjden och Kungsbro även om det handlar om ett begränsat antal turer per dag. Utbyggnadsområdena Miare Backar, Kungsbro och Uddens gård ligger inom ett rimligt cykelavstånd till Nykvarn, förutsatt att säkra cykelvägar kan åstadkommas. Detta blir en viktig fråga att hantera i detaljplaneskedet. Ny bebyggelse utanför tätorterna kan även skapa ett starkare underlag för samhällsservice, exempelvis kollektivtrafik, förskolor samt gång- och cykelvägar.

Om utbyggnadsförslag

Det är intressant då att ta del av de två nya utbyggnadsförslag som har tillkommit sedan samrådsförslaget, dvs Miare Backar och Kungsbro. Miare Backar har vi i vårt yttrande den 2023-07-25 avstyrkt med följande motivering: ”Orsaken till vår avstyrkan är att det strider mot hållbar utveckling att etablera ett nytt bostadsområde en bra bit utanför tätorten och utan egentlig anknytning till denna. Området blir en enklav, en närmast isolerad ö, vars storlek varken motiverar tillfredsställande kollektiva trafikförbindelser, förskola, livsmedelsaffär, fundamentala välfärdstjänster eller annan viktig infrastruktur. Planförslaget redovisar inte heller sådant”. Denna åsikt står vi fortfarande fast vid.

Kommunens svar

Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

Kungsbro är helt nytt för oss, men förefaller som ännu en komponent i utvecklingen mot Nykvarn som en kommun med ”utspridd” bebyggelse, dvs tvärtemot de principer som, enligt vår uppfattning, bör gälla, dvs så långt möjligt samlad bebyggelse. (Ironiskt nog passar därmed Nykvarns slogan ”Kom närmare” ganska bra – som uppmaning!). Hur som

helst ifrågasätter vi att kommunen på ett så sent stadium som i granskningssteget tillför denna typ av väsentliga förslag!

Vi vill här också kommentera utbyggnadsförslaget om Ströpsta 3:11/Uddens gård om vilket vi yttrade oss så här den 2025-06-03: ”Vi avstyrker detaljplaneförslaget. Orsaken är lokaliseringen, ca 3 km från centrala Nykvarn. Det innebär att området kommer att bilda en närmast isolerad enklav, med avsaknad av infrastruktur typ förskola, dagligvarubutik med mera – och framför allt brist på kollektiva kommunikationer. Det innebär ett icke acceptabelt bilberoende. Samhället bör i möjligaste mån bör expanderas ”inifrån och ut”, där bostäder byggs nära tätorten - dvs i princip tillväxa organiskt. Det är ju också principer som kommer till uttryck i (samråds)förslaget till Översiktsplan 2035, som redovisar en ”målbild” som innebär att bilberoendet i Nykvarn ska minska och att detta ska mötas upp med ökade möjligheter att kunna använda kollektivtrafik, cykel och gång. Förslaget innebär att det blir långt och farligt, inte minst för barnen, att cykla eller gå till skolan på och över väg 509.”

Kommunens svar

I översiktsplanen föreslås merparten av bebyggelseutvecklingen ske i och i anslutning till centralorten Nykvarn. Här förespråkas en tätare bebyggelse och högre andel flerbostadshus än på landsbygden, varvid andelen bostäder som föreslås i centralorten är högre än vad som kanske uppfattas utifrån markanvändningskartan. Samtidigt vill kommunen bevara befintliga kvaliteter i form av grönytor och närhet, vilket sätter begränsningar för centralortens expansion. Kommunen bedömer därför att viss bebyggelse även bör tillkomma i mer externa lägen.

Kommunen har reviderat planförslaget mellan samråd och granskning, vilket har inneburit att bebyggelseområden både har strukits och tillkommit. Kungsbro kan möjliggöra boende med närhet till naturen, Täljeleden och de kommande arbetstillfällena i Mörby.

ÖP 2035 nämner även Bommersviks trädgårdsstad som ett utredningsområde bortom år 2035. Vi menar att omnämmandet med en så omfattande beskrivning bör anstå eftersom det ur främst kommunikationssynpunkt inte är lämpligt; det är över 6 km till både Nykvarn och Järna tätorter. Och de facto innebär ytterligare en tätort, en nionde!– som ytterligare ”förvärrar” den situation vi beskriver ovan: brist på infrastruktur, kommunikationer etc.

Här kan det påpekas att Södertäljes översiktsplan, just nu på granskning, berör detta ytterst lite: ”Utredningsområdet Bommersviks trädgårdsstad är lokaliserat vid kommungränsen i Nykvarns kommuns sydligaste del längs med väg 509 och angränsar till Södertälje kommun i väst, öst och syd. Området ligger utanför utpekade bebyggelsestråk i RUFS 2050. Den största delen av områdets geografiska omfattning berör mark i Södertälje kommun. En

utveckling är i hög grad beroende av Södertälje kommun, eftersom marken till största del ligger i Södertälje.”

Kommunens svar

Det stämmer att Bommersviks trädgårdsstad främst berör mark i Södertälje kommun, och att det till stor del är upp till Södertälje att avgöra den framtida markanvändningen. Detta framgår av Nykvarns förslag till översiktsplan. I planen pekas Bommersviks trädgårdsstad ut som en möjlig utveckling på lång sikt, efter år 2035. Översiktsplanen lyfter även att området har utmaningar avseende bland annat teknisk infrastruktur och kollektivtrafik.

Jordbruksmark

Angående utbyggnad vill vi även nämna förslaget om Mörby 7, om vilket vi yttrade oss 2025-02-25. Arbetet är visserligen på ett tidigt stadium, men eftersom det rör det högst aktuella ämnet ianspråktagande av brukningsbar jordbruksmark för kvartersmark, byggnader etc. vill vi redan här betona att ”jordbruksmark ska användas till produktion av livsmedel och inte exploateras. Planprogrammet Mörby 7 utgör inte något väsentligt samhällsintresse och brukningsvärd jordbruksmark ska inte tas i anspråk för planprogrammet”.

Detta är för övrigt vår generella inställning: jordbruksmark är ett väsentligt samhällsintresse och ska inte exploateras. Denna vår åsikt omfattas även av flera andra som avgett samrådsyttranden.

Kommunens svar

Kommunens bedömning är att utveckling av verksamhetsmark som möjliggör för jobbtillfällen i närhet till tätorten kan utgöra ett väsentligt samhällsintresse. I planprogrammet för Mörby 7 lyfts att lokaliseringssprövning krävs för områden som omfattas av jordbruksmark, om dessa planläggs som kvartersmark.

Cykling

Behovet av cykel- och gångvägar nämns på ett flertal ställen i ÖP 2035. Ett av många exempel är under Målbild 2035: ”Nykvarns kommun främjar utbyggnaden av cykelvägar. Cykel- och gångvägar är en självklar del i planeringen av nya bostadsområden och av vägar för biltrafik. Tydlig skyltning, separerade körbanor och jämställd snöröjning är exempel på

aktiviteter som prioriteras. Genom ett nära samarbete med Nykvarns grannkommuner hänger gång-, cykel- och bilvägar bättre samman över kommungränserna.”. Här är ett annat:

”Cykelstråk till grannkommunerna, framför allt Strängnäs och Södertälje, behöver utvecklas. Gång- och cykelkommunikationer på landsbygden till Taxinge och Sundsvik är viktiga stråk som behöver utvecklas. En integrering av gång- och cykelvägnätet mellan nya och befintliga områden skapar förutsättningar för ett hållbart resande.” Självklart instämmer vi! Nu gäller det ”bara” att gå från ord till handling.

Kommunens svar

Kommunens ambition är mycket riktig att åstadkomma säkra cykelvägar mellan de nämnda målpunkterna. Då kommunen inte är markägare längs hela sträckningarna krävs dock överenskommelser med berörda markägare såväl som utrymme i den kommunala budgeten för att komma vidare från ord till handling. Genomförandet av översiktsplanen kommer att pågå under många år framåt, där utbyggnad av cykelvägnätet sker etappvis.

Energi

Frågan om energiförsörjning berörs i ÖP 2035 Del 2. ”En stor del av energiotmaningen består i att ersätta fossil energi med fossilfria (och helst förnybara) alternativ. I och med att vi fått mer vind- och solkraft i Sverige så ökar den decentraliserade och variabla produktionen i elsystemet.” ... /Nykvarns kommun/ ”ger privatpersoner och bostadsrättsföreningar rådgivning för exempelvis installation av solceller på taken.” ...”I dagsläget finns inga planer på att etablera storskaliga förnybara energianläggningar i kommunen.” ”Att anlägga vindkraftsetableringar är en utmaning eftersom kommunen i sin helhet omfattas av riksintresse för MSA-tytor och norra halvan av kommunen omfattas av riksintresse för väderradar.” Bra att ämnet fossilfri energiförsörjning tas upp – men vi anser att det ska ägnas mycket mer uppmärksamhet än detta! Beträffande solceller så bör naturligtvis kommunen inte bara avhända sig satsningar till privatpersoner och bostadsrättsföreningar utan också föreslå och genomföra egna satsningar! Beträffande vindkraft så finns det såklart platser att tillgå, riksintressen till trots! Utred detta i stället för att även här utan vidare avhända sig möjligheterna!

Kommunens svar

Kommunen tackar för förslagen. Kommunen har ambitionen att ta fram en ny Energi- och klimatplan senast år 2027, där det kommer att förtydligas hur kommunen avser att arbeta med förnybar energi.

Om kartor över föroreningar och andra miljörisker i relation till utbyggnadsförslagen

Mer eller mindre omfattande föroreningar nämns återkommande i text för de olika förslagen till utbyggnad. Det gäller inte minst förslag om utbyggnad i tätorten, längs Turingean och sjön Turingen. Ströpsta 3:379, Cementen, Maskinförarvägen, Norra Stationsvägen, Stene, Brandstationen och utloppet till Turingen är exempel på områden nämnda i ÖP 2035 där föroreningar i mark och vatten måste hanteras eller i alla fall utredas.

Hur ser områdena med potentiella föroreningar ut i relation till utbyggnadsförslagen och andra planer? För närvarande är det svårt att få en överblick. Kommunen hänvisar till en framtida handlingsplan för förorenade områden (sid 127-128, dok 2). Delar av denna borde förstås ha ingått i denna ÖP 2035. På sid 128 i Del 2 finner man ”Hänsynskarta över potentiellt förorenade områden i Nykvarns kommun”. Sådan information (kartor), men i direkt relation till de olika utbyggnadsförslagen vore väldigt värdefull när man ska bedöma förslagen till utbyggnad. Vi noterar också att både Länsstyrelsen och SGI i samrådet eftersökte bättre kartor över föroreningar och andra miljörisker.

Utbyggnadsområden med potentiellt stora föroreningar eller andra miljörisker kan ju knappast vara aktuella att gå vidare med i ett första skede (10 år). Detta bör en översiktsplan ta tydlig höjd för. Vi föreslår att kommunen redan nu prioriterar arbetet med utredning av föroreningar och sanering och helt integrerar detta i det fortsatta arbetet med Nykvarns utbyggnad.

Kommunens svar

Att utveckla områden med föroreningsproblematik innebär att föroreningarna behöver omhändertas på ett sätt som innebär att området kan nyttjas utan fara för människors hälsa. Nivån på saneringen beror på vilken markanvändning som föreslås för området, där till exempel bostäder kräver en högre saneringsnivå än verksamhetsmark. Även om sanering ofta är kostsamt kan det vara värt det för att åstadkomma utveckling i attraktiva lägen. Det är också vanligtvis exploatören som bekostar sanering. Huvudregeln är att förorenaren betalar. Det kan således vara aktuellt att planera områden med föroreningsproblematik även i ett första skede, men ytterligare utredningar om potentiella föroreningar och hur de kan åtgärdas kommer att krävas i detaljplaneskedet.

Avslutning

Vi är mycket kritiska till de i granskningsförslaget till ÖP 2035 redovisade planerna för utvecklingen av Nykvarn. Det är raka motsatsen till det som Naturskyddsföreningen anser om städernas och andra tätorters tillväxt och utbyggnad, som kan sammanfattas så här: ”Bygg vidare på befintlig struktur – undvik nya stora exploateringar på naturmark” och ”Undvik att skapa ny gles bebyggelse som ökar transportbehovet och minskar närnaturens användbarhet och skönhetsvärden” eller kortfattat ”bygg inifrån och ut”. Det värnar natur, inkl. skog, jordbruk och ger förutsättningar för god tillgång till samhällsservice och kollektiva kommunikationer. Flera av de andra remissinstanserna, som Länsstyrelsen, Trafikverket, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket, ger i sina samrådsyttranden uttryck för i princip samma sak. Nykvarns utveckling, manifesterad i ÖP 2035, går tyvärr i motsatt riktning.

För övrigt ifrågasätter vi att kommunen på ett så sent stadium som i granskningssteget tillför planer på två större tätorter, Miare Backar och Kungsbro, där den sistnämnda inte ens beskrivits publikt förrän i underlagen för granskningen.

Eftersom syftet med såväl avgränsningssamrådet som granskningen därmed har gått förlorat kräver vi att samrådet tas om.

Kommunens svar

Miare Backar är en pågående detaljplan som har föregåtts av ett planprogram. Området har länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad grad hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

Kommunen instämmer inte i att syftet med avgränsningssamrådet och granskningen har gått förlorat. Avgränsningssamrådet för miljökonsekvensbeskrivningen är en första dialog med länsstyrelsen om vilka konsekvenser som beskrivningen ska fokusera på. Inför granskningen uppdateras miljökonsekvensbeskrivningen utifrån de förändringar som har skett i planförslaget. Kommunen har i enlighet med tredje kapitlet i plan- och bygglagen möjlighet till stora revideringar mellan samråds- och granskningsskede av översiktsplanen. Det finns således ingen anledning att göra om samrådet.

9. Rosenqvist fastighetsutveckling

Förbättringsmöjligheter av Översiktsplan 2035

Rosenqvist Fastighetsutveckling och Förvaltning AB (Vidare benämns Rosenqvist) är en aktiv och lyhörd fastighetsutvecklare gällande mindre logistik, lätt industri, service och kontor i Stockholmsområdet.

Rosenqvist har tagit del av Nykvarn kommuns samrådsredogörelse av den föreslagna Översiktsplanen 2035. Kommunen har genomfört ett gediget arbete och beaktat många synpunkter och på ett balanserat sätt reviderat förslaget. Vi på Rosenqvist önskar framföra vissa synpunkter och önskemål på justeringar som Rosenqvist anser förbättrar, ökar konkurrenskraften och möjligheten till att styra utvecklingen av vissa områden i Nykvarns kommun, så som Snebro. Den nya funktionsblandade bebyggelsen som planeras närmast Snebro går över E20, parallellt med järnväg samt en kraftledningsgata. Dessa områden bör därför vara mindre lämpliga för bostäder och samhällsservice. Rosenqvist föreslår att områdesgränserna flyttas söderut och öster om Västra Kumla/Smedjebacken. Nykvarn är en mindre exploaterad kommun och det finns andra attraktiva områden för bostäder och samhällsservice som är mindre buller- och trafikutsatta än runt E20 och där närheten till bättre kollektivtrafik redan finns etablerad. I området precis norr om E20 går en kraftledningsgata som inte heller ger de bästa förutsättningarna för funktionsblandad bebyggelse med hänsyn till höga avståndskrav för bostäder och förskolor. Förslaget att förlägga ny funktionsblandad bebyggelse norr om E20 går emot kommunens egen utsago om att inte belasta Gamla Strängnäs vägen, dvs väg 576, ännu mera. Vi ställer oss positiva till etableringar längs med Gamla Strängnäs vägen eftersom det kommer ge starkare argument gentemot Trafikverket om att prioritera en ytterligare Trafikplats inom Nykvarns kommun.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Områden för ny funktionsblandad bebyggelse är platser där kommunen prioriterar utveckling av bostäder och samhällsservice för att utnyttja närheten till befintliga eller planerade kommunikationsstråk. Syftet är att koncentrera bostäder och service till kollektivtrafiknära lägen. Den schematiska avgränsningen visar kommunens intentioner för den framtida utvecklingen. Den exakta utbredningen kommer att fastställas i den fortsatta planeringen, där hänsyn bland annat tas till befintliga kraftledningar och bullerförhållanden.

Det Naturmiljöområde som planeras i den föreslagna översiktsplanen mellan E20 och Snebro för att avgränsa området i sin helhet, anser Rosenqvist inte behövs i Snebro

eftersom Järnvägen (Svealandsbanan) och E20 utgör ett sådant skydd/avgränsningsområde. Enligt tidigare detaljplan så finns inte heller några höga natur- och rekreativvärden i området kring Snebro, enligt instanser gällande förarbetet till detaljplan KS/2005:398, beläget i Snebro. Inte heller i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2025) framhålls något grönområde inom Snebro eller intill Snebro. Vi ser en tydlig diskrepans i kommunens bedömning att hantera områden, dvs inte enligt "Likhetsprincipen" då ingen Naturmiljö läggs in i sin helhet mellan Mörby som Verksamhetsområde och nya planområden och ny funktionsblandad bebyggelse i den föreslagna översiktsplanen intill Mörby.

Kommunens svar

Intentionen med naturmarken på fastigheten mellan Snebro och funktionsblandad bebyggelse är att skapa ett skyddsavstånd mellan verksamheter och bostäder. Området markerat som naturmiljö innehåller en sumpskog och ett flertal vattendrag. Översiktsplanen innehåller en riktlinje om att kommunen ska verka för att våtmarker bevaras, därtill råder generellt markavvattningsförbud i Stockholms län.

Området för funktionsblandad bebyggelse väster om verksamhetsområdet Mörby avgränsas av väg 509. Den exakta utbredningen kommer att fastställas i ett senare skede, med hänsyn till skyddsavstånd, buller och andra miljöaspekter. I planeringen kan även gröna miljöer integreras för att skapa naturliga buffertzoner mot befintliga verksamheter i Mörby.

Parallellt med framtagandet av översiktsplanen tas ett planprogram fram för verksamhetsområdet Mörby 7. I strukturkartan i planprogrammets samrådshandling är stora delar av området mot befintlig bebyggelse i väster och söder markerade som naturmark som undantas från bebyggelse, bland annat föreslås att Bågplanberget sparas. Avgränsningen av Mörby 7 i översiktsplanen avser hela utredningsområdet, det vill säga både den del av området som föreslås för verksamhetsutveckling och områden som föreslås sparas som natur.

Bild 1 - Bildkälla Google år 2021

Bild 2 - Bildkälla Google år 2024

För att uppnå en väl avvägd övergång mellan verksamhetsområdet Snebro och de kommande bostäderna är det viktigt att tidigt klargöra vilka typer av verksamheter som kan etableras i området. Genom en sådan inriktning kan utvecklingen av Snebro ske på ett sätt

som både stärker näringslivet och samtidigt bidrar till en långsiktigt hållbar samhällsstruktur. Rosenqvist ser gärna att detta arbete genomförs i nära samarbete med Nykvarns kommun, som visat sig vara en företagervänlig aktör med förmåga att föra en konstruktiv dialog i samråd med lokala företag. På så sätt kan kommunen, tillsammans med näringslivet, säkerställa att Snebro utvecklas till ett område som genererar arbetstillfällen, främjar mångfald i etableringar och samtidigt värnar om en begränsad omgivningspåverkan i förhållande till bostadsnära miljöer. Bara under de senaste fyra (se skillnad mellan Bild 1 och bild 2) åren har Snebro utvecklats, men utvecklingen har varit utanför kommunens riktlinjer inom planförfarande och stadsplanering. Vi instämmer med kommunens utlåtande att Gamla Strängnäs vägen i dagsläget är osäker för oskyddade trafikanter, vilket vi önskar och vill vara behjälpliga att åtgärda. Rosenqvist är inte övertygad om att planlägga området inom delar av Snebro ökar belastningen på den redan tungt belastade vägen, men Rosenqvist tillsammans med kommunen har möjlighet att skapa jämn och rätt typ av trafik på Gamla Strängnäs vägen genom att planera vilken typ av verksamhet som får beläggas inom Snebro. Genom att skapa ett gemensamt mål mellan näringslivet och kommunen om att få till en till trafikplats till E20 som skulle kunna medfinansieras för att begränsa statliga eller kommunala resurser. En utveckling av Snebro skulle även begränsa belastningen och öka trafiksäkerheten på Gamla Strängnäs vägen. Rosenqvist vill tillsammans med Nykvarn utveckla Snebro i syfte att skapa värden för kommunen, näringslivet och invånarna. I och med en ökad attraktionskraft kommer vissa verksamheter fasas ut och ersättas med verksamheter som är lönsamma i planlagda områden. Detta kan i sin tur leda till att trafik kan bli kontrollerad till området till skillnad från dagens utveckling.

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2025) framhålls vikten av att ”säkra befintliga täkt- och masshanteringsanläggningar av regional betydelse, med strategiska och logistiskt goda lägen, samt reservera mark för nya anläggningar”. Mark- och miljödomstolen anser även att området Snebro är lämpligt att bedriva sortering, krossning och siktning under en obegränsad tid framöver, trots Länsstyrelsens försök att tidsbegränsa verksamhetstiden till 25 år. Det är därför viktigt att utveckla Snebro till ett attraktivt verksamhetsområde med arbetstillfällen och värdeskapande alternativ till masshantering. Enligt Rufs 2050 så är området runt Ryssjön utpekad för hantering av Berg, grus och mellanlagring samt Återvinning. Ryssjön är ett område med anslutning till Gamla Strängnäs vägen, vilket också påverkar trafiken till stor grad. Även här kan Rosenqvist vara behjälpliga att skapa alternativa användningsområden som skapar andra värden än den som bara driver tung trafik via Gamla Strängnäs vägen.

Kommunens svar

Eftersom RUFSS 2060 inte är antagen än redogör översiktsplanen för RUFSS 2050. Det kan dock påpekas att i granskningsförslaget för RUFSS 2060 är området vid Ryssjön inte längre utpekade för masshantering. Snebro är i förslaget till RUFSS 2060 utpekade för avfallshantering.

Rosenqvist vill understryka vikten av att utveckla kompletterande verksamhetsområden till Mörby, för att på så sätt kunna attrahera olika typer av verksamheter och skapa en balans och redundans. Eftersom Mörby (5–7) är ett framskjutet läge mer lämpat för premiumverksamheter med sin attraktionskraft, där etableringar kräver större resurser för att upprätthålla investeringar och hyresförhållanden, är det angeläget att också ge utrymme för företag som inte har dessa förutsättningar. En utökad detaljplan för Snebro skulle därför gynna verksamheter med begränsad omgivningspåverkan och bidra till att bredda möjligheterna för etablering i kommunen.

Gamla Strängnäs vägen, även känd som väg 576, är en viktig förbindelse för trafiken i Nykvarns kommun och fungerar som en alternativ rutt till bland annat E20, särskilt vid trafikstörningar som exempelvis vägarbeten. Riksintresset E20 är den väg som är överlägset tyngst trafikerad. Därefter följer väg 576 och 509 som båda leder till E20 via trafikplats Nykvarn. Stockholms Län anser även att busslinjenätet som följer Gamla Strängnäs vägen är prioriterat med händelser, vilket belyser vikten av att gemensamt skapa ett högre tryck på myndigheter att prioritera denna vägsträckning med bl.a. en till trafikplats och GC-väg.

Rosenqvist anser att Nykvarns kommuns politiker ska ändra nuvarande förslag i Översiktsplanen och möjliggöra en kontrollerad tillväxt av Snebro genom att ta bort området som benämns ”Naturmiljö” och lägga till ”Ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan”.

Kommunens svar

I översiktsplanen pekas Snebro ut som befintligt verksamhetsområde. Översiktsplanen lyfter att en utveckling av Snebro eventuellt kan vara aktuell ifall en ny trafikplats till E20 kan åstadkommas. Kommunen bedömer att eventuell utveckling av Snebro, utifrån nuvarande förutsättningar, bör begränsas till redan planlagt område. Kommunen välkomnar en fortsatt dialog kring utvecklingen av verksamhetsområdet, med målet att skapa lösningar som gynnar både företag, verksamma och kommunens långsiktiga utveckling.

10. Södertälje Modellflygklubb

Synpunkter från Södertälje modellflygklubb om Översiktsplan och skapande av Miare backar

Klubben startade sin verksamhet i slutet av 1960-talet, närmare bestämt 1969 med ett 15-tal entusiastiska och förhoppningsfulla medlemmar. Namnet som klubben antog vid det tillfället var ”MFK Pantern” vilket faktiskt var klubbens namn ända fram till år 1976 då det ändrades till det nuvarande namnet, Södertälje modellflygklubb, SMFK.

Klubbmedlemmarna hade fram till år 1973 inget eget flygfält utan fick använda ett fält tillhörande Almviks gård, numera känt som Almnäs logistikcentrum, tidigare Ing 1. Då medlemsantalet ständigt ökade blev man till slut i skriande behov av ett eget fält. Kommunen uppvaktades flitigt och resultatet blev Paldalen.

Södertälje modellflygklubb hade c:a 150 medlemmar, i början av 70-talet. Det var stor tillströmning av ungdomar och på den tiden fanns vare sig play-station eller andra likande dataspel. Datorerna började göra sitt intåg långt senare på marknaden och modellflyget blomstrade. SMFK kan skryta med att ha ett av Stockholmsområdets naturskönaste modellflygfält. Idag är vi inte fullt så många. Klubben är också mycket framgångsrik inom Drone Racing både nationellt och internationellt. Under 2025 har vi haft Sveriges första internationella Drone Racing tävling med startande från hela världen.

Paldalen har en total yta på 9 Ha som vi arrenderar av Häradsskog AB, med en klubbstuga och möjlighet till camping samt massor av härlig avkoppling i skog och natur. Efter ett par års diskussioner slogs klubben 1992 ihop med Östra Sörmlands Flygklubbs Modellflygsektion (ÖSFK). Resultatet blev ökade resurser bl.a. i form av en utmärkt bygglokal på 100 m² intill Saltskog gård. Hyran ökade snabbt till rekordhöga nivåer, dvs i kontorsklass och trots bidrag från Bildningsförvaltningen blev det ekonomiskt ohållbart. Klubben övergav lokalen som härbärgerat ÖSFKs byggverksamheten i över tjugo år. En annan bygglokal på Allévägen i Nykvarn för ungdomar med byggleddare hyrdes under några år. Idag finns ingen lokal för ändamålet. Från 1994 står SMFK åter igen på egna ben. Skilsmässan från ÖSFK skedde i största samförstånd och samarbete kan ändå i praktiken ske som förut. Under 2010-talet har flygfältet uppgraderats med permanent elström 230/380V på hela området, och en fräsch toalett med vattenmöjlighet för handtvätt. Den töms varje år via kommunens försorg.

Klubben idag

Medlemmarna har med egen kraft och egna hyrda maskiner gjort vårt flygfält till vad det är idag. Det ligger många, många års enträget arbete bakom till det fältet är idag. För några år sedan fick vi fältet förstört av vildsvin som bökade upp halva vårt fina fält, och då tog klubben ett beslut att stängsla in hela landnings- och drönarbanan med ett viltstängsel med egna medel. Efter den åtgärden har vi fått ha vårt fält ifred, annars hade vi nog inte kunnat fortsätta vår verksamhet. Däremot så bökar vildsvinen upp områden utanför elstängslet men de går inte in på fältet.

Byggnation Miare backar

Nu har det blivit en livlig debatt som eskalerat de senaste åren genom att Vidbynäs Golf & Anläggning vill bygga ca 250 bostäder i anslutning till vårt fält. Det skulle inte på något sätt gynna vår eller jakttskyttarnas verksamhet, tvärtom.

Ej störande

Både SMFK och jakttskyttarna har en gång fått tillgång till de nuvarande platserna, och det tyngst vägande argumentet till lokaliseringen var att ingen av oss skulle störa någon boende i närområdet. Det har fungerat väl sedan tidigt 70-tal

Erfarenheter/störande

SMFK vet också av erfarenhet att andra klubbar som fått byggnation för boende intill sina fält så småningom blivit bortmotade pga. av störande ljudnivåer trots löften om att det inte ska vara någon störning för boende. Då tar närboende saken i egna händer och saboterar deras verksamhet genom att lägga ut bråte/stenbumlingar på landningsbanan så den måste rensas varje gång flygning ska möjliggöras.

Vi kan nämna att Tullingeflygarnas situation som är i liknande den ovan nämnda där klubben får sitt fält fyllt med sten och annat skräp, så att flygning omöjliggöres innan landnings-banan måste rensas innan någon flygverksamhet kan ske.

När det gäller SMFK's verksamhet kommer det sannolikt klagas som störande, det förstår vi. Kommunen har gjort bullermätningar (Ensucon, 2022-10-26) via kommunens försorg. I något fall var ljudet över gränsen, c:a 5% för buller på marknivå, men den mätningen är inte relevant då problemet är frekvensen på propellerljudet under flygning som är faktor. I kommunens planbeskrivning står att läsa att ljudet från klubbens flygplan absorberas mycket av den kuperande terrängen. Det är inte relevant då SMFK har dokumenterat tillstånd från Transportstyrelsen att flyga på en höjd upp till 500 meter. Då hjälper ingen kuperad mark, träd eller skyddande plank som kan dämpa ljudet och det borde vara uppenbart även för det ljudmätande företaget som mest intresserade sig för markmätningar.

Propellerljud

Propellrarna på flygplanen snurrar med upp till 10 000 varv/ minut och ytterspetsen på

propellerbladet uppnår ljudvallen, och alla som har lite teknisk bakgrund förstår att ljudet är betingat av fysikens lagar och går knappast att undvika. Det är detta ljud som kommer att skapa problem för de boende som kan uppfattas vara väldigt irriterande, och det hörs långt, riktigt långt. Själva motorljudet är helt ovidkommande i detta sammanhang. Det finns heller inga som helst skydd som kan absorbera ljudet. Vi har även flygplan med väldigt låga nivåer på propellerljud som ligger långt under acceptabla (50 -70 dBA) nivåer, ändå hörs det väldigt långt.

Rekreatjonsområde

Kommer detta förslag att genomföras så kommer många boende med barn ta ”för sig” av vårt fält och upptäcka det som ett perfekt rekreatjonsområde för cyklar, mopeder, bollspel, hundrastning eller vad dom nu kan hitta på. Boende kommer sannolikt påstå att allemansrätten gäller och att det är allmän plats vilket vi redan hört, och då tar man sig vilka friheter som helst,

Flygplan inga leksaker

SMFK vill vara tydlig med att våra flygplan/helikoptrar/drönare är på intet sätt några leksaker!! Vilket många tycks tro. Flygen kan väga allt mellan 1 kg upp till 25 kg med hastigheter från 150Km/tim och däröver. Det finns riktigt otäcka olyckor dokumenterade där folk som inte respekterat reglerna runt fält har blivit påkörda och i sämsta fall även avlidit. Det scenariot vill vi inte uppleva på vårt fina fält. Vi vet också att skyltar inte hjälper för det stora flertalet, utan man bara ignorerar dem helt enkelt!

Finns folk ute på fältet eller i dess närhet kan inte landningsbanan användas av säkerhetsskäl! Området kring fältet är definitivt ingen rekreatjonsplats för barn, föräldrar med barnvagnar, lösspringande hundar, bollspel etc.

Förslaget

Det finns redan flera andra nybyggda villaområden i Nykvarn där det lämpar sig bättre att fortsätta bostadsutbyggnaden.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området. Kommunen har för avsikt att samverka med modellflygklubben för att gemensamt hitta en fungerande lösning för verksamheten.

Synpunkter från politiska partier

1. Moderaterna och Kristdemokraterna i Region Stockholm

Yttrande över granskningshandling Framtidens Nykvarn - Översiktsplan 2035

Vi vill inleda med att tacka förvaltningen för deras arbete med framtagande av föreliggande yttrande.

Bostadsförsörjningen är en av de främsta utmaningarna för Stockholmsregionen. Fler personer flyttar från regionen än till densamma. I april presenterade Stockholms handelskammare en undersökning som konstaterade att drygt var femte person har funderat att flytta från Stockholms län på grund av den dysfunktionella bostadsmarknaden.

Därutöver byggs inte den typ av bostäder i länet som människor faktiskt vill bo i. Sju av tio stockholmare vill bo i småhus, men för majoriteten är det bara en dröm. Under 2023 utgjorde småhus mindre än 13 procent av nybyggnationen. När efterfrågan är hög men utbudet lågt skjuter priset i höjden och människor tvingas lämna länet för att förverkliga sina bostadsdrömmar.

Således krävs en blandning av typen bostäder som byggs i länet. I en rapport från länsstyrelsen som publicerades förra veckan konstaterades att regeringen och kommunerna måste se till ”nyttan av ett varierat bostadsbestånd som tar hänsyn till de lokala behoven”¹.

Ansvar för bostadsförsörjningen är dock i huvudsak kommunernas. Översiktsplanerna är en indikation för hur de avser arbeta med detta under kommande år. Vi önskar i sammanhanget framhålla att vi värnar det kommunala självbestämmandet och planmonopolet. Regionen ska inte verka för att inskränka detta, trots att det finns ett behov av fler bostäder i regionen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Översiktsplanen syftar till att möjliggöra en varierad bostadsbebyggelse.

2. Liberalerna Nykvarn

Synpunkter ÖP

Fastigheten Älgbostad består av brukningsvärd jordbruksmark och domstolen har upphävt detaljplan enligt Nykvarns kommuns beslut 2020-05-19 i ärende nr KS/2015:437.

NACKA TINGSRÄTT Mark- och miljödomstolen 2020-12-07 meddelad i Nacka

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning: Fastigheterna Nykvarn 1:11 och 1:171 är taxerade som bebyggda lantbruksfastigheter. Enligt kommunen har marken inte använts som jordbruksmark sedan i vart fall 2010 då fastigheterna förvärvades av kommunen. Av de ortofoton som kommunen har givit in framgår dock att marken har hållits förhållandevis öppen.

Mark- och miljödomstolen anser inte att de uppgifter som kommunen har hänvisat till angående bl.a. klassning i taxeringshänseende och blockindelning innebär att marken inte ska bedömas vara brukningsvärd. Inte heller den omständigheten att marken inte har brukats på länge medför i och för sig att marken ska bedömas som icke brukningsvärd. Det har i målet inte heller framkommit att marken annars skulle vara olämplig som jordbruksmark, t.ex. för att den är impediment. Domstolen bedömer mot den bakgrunden att marken på fastigheterna Nykvarn 1:11 och 1:171 är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark.

Mark- och miljödomstolens sammantagna bedömning är att kommunen inte visat att lokaliseringen är tillåten enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken. Beslutet att anta detaljplanen ska därmed upphävas.

Slutsats: Fastigheten Älgbostad ska användas som jordbruksmark.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Förvaltningen har fått i uppdrag att se över hur Älgbostad kan utvecklas till ett park- och friluftsområde. Kommunstyrelsen beslutade 2025-09-23 § 103 om att godkänna samrådsförslaget till detaljplan och skicka ut den på samråd.

Ytterligare synpunkter på ÖP

Enligt prognosen ska Nykvarns kommun växa med 100–150 hushåll med början 2028 till 2035. Det skulle i praktiken kunna innebära 1050 hushåll för perioden. Flertalet av dessa är högst troligt barnfamiljer. Kommunen har ett mål på att vara Sveriges bästa skola 2035. Det är ett bra mål men en rejäl utmaning. Det är absolut nödvändigt med ett hållbart växande och att skolor och förskolor planeras parallellt för att undvika kapacitetsproblem.

Vi behöver tänka hållbart och klimatsmart. Viktigt att värna våra skogar, parker och rekreationsområden!

Säkerställ att vi får en valfrihet mellan olika boendeformer så som bostadsrätter, hyresrätter och äganderätter för att möta behoven hos unga, äldre och barnfamiljer.

Men en växande befolkning kommer också ett växande behov av service till våra medborgare. Vi vill även här värna för en valfrihet av tjänster utbud som tillhandahålls av olika aktörer, såväl kommunala som privata.

Kommunens svar

Utbudet och behovet av skol- och vårdplatser ses årligen över i ansvarig nämnds lokalplan.

3. Moderaterna Nykvarn

Ordning och reda

Planen är ambitiös, men det saknas tydliga uppföljningar av tidigare beslut. Moderaterna menar att kommunen måste visa respekt för redan fattade beslut (t.ex. ÖP-14 om kultur- och arkitektprogrammet) eller tydligt aktualisera en omprövning. Att inte återkoppla till sådana beslut skapar osäkerhet och brist på förtroende. För att nå ordning och reda krävs en översiktsplan som är både konsekvent och förutsägbar.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen uppskattar synpunkten om uppföljning av tidigare beslut. Kommunens planeringsstrategi, antagen 2023, anger vilka dokument som fortsatt gäller och vilka nya strategier som behöver tas fram. Översiktsplanen fokuserar på långsiktig mark- och vattenanvändning, medan uppföljningen sker inom ramen för planeringsstrategin.

Det trygga villasamhället och äganderätten

Planen lyfter olika utvecklingsområden, men perspektivet på det småskaliga villasamhället är svagt. Moderaterna vill värna äganderätten och den fria möjligheten för människor att bo kvar eller bygga vidare i villaområden. Det är viktigt att inventeringar av möjligheter görs av

samhällsbyggnadskontoret, inte av bostadsbolaget NyBo. Fokus ska ligga på villabebyggelse.

Kommunens svar

Kommunen noterar synpunkten om det småskaliga villasamhället och äganderätten. Bygga, bo och miljökontoret utvärderar planansökningar. Bostadsbehov och utveckling utvärderas vid framtagande av bostadsförsörjningsprogram varje mandatperiod för att säkerställa en långsiktig och hållbar utveckling av bostadsmarknaden.

Effektivitet, snabbhet och ekonomi

Planen nämner hållbar utveckling och tillväxt, men det saknas skarpa krav på konsekvensanalyser innan nya planbesked ges. Moderaterna ser detta som avgörande – särskilt för satellitområden utan kollektivtrafik eller infrastruktur. Utbyggnad måste alltid kopplas till kommunens investeringsförmåga. Bättre avkastning på befintliga investeringar som stärker kommunens finanser. Effektivitet är en förutsättning för låga avgifter och skatter. Privata aktörer och markägare måste beredas möjligheter och bemötas korrekt och snabbt samt tydligt.

Kommunens svar

Förvaltningen arbetar med att lyfta dessa frågor i planbeskeden. När en planansökan inkommer går den på remiss till bland annat VA-avdelningen och kontoret Växa och lära för att fånga in bland annat behovet av kommunal infrastruktur, skolskjuts och tillkommande elevplatser.

Infrastruktur och trafik

Planen beskriver inriktningar, men saknar en heltäckande trafikplan för Nykvarn. Moderaterna vill se:

- En trafikplan som inkluderar biltrafik, kollektivtrafik och GC-vägar.
- En ny på- och avfart vid Taxinge, viktig för både bostadsutveckling och industrietableringar.
- Åtgärder för att stoppa tung genomfartstrafik mellan Nykvarn och Järna samt längs med gamla Strängnäs vägen.
- Pendlarparkering vid E20 för att underlätta arbetspendling.

Att infrastrukturen utvecklas i takt med byggandet är en nyckel för trygghet och framkomlighet i vardagen.

Kommunens svar

I kommunens planeringsstrategi identifieras behovet av att uppdatera styrdokumenterna Vägtrafikplan, Cykelplan, Kollektivtrafikplan och Gång- och tillgänglighetsplan. I kommande planeringsstrategi kommer framtagandet av dessa planer att tidsättas.

I översiktsplanen har ett utredningsområde mellan Finkarby och Marsta identifierats för en ny trafikplats på E20. En sådan placering skulle gynna både Taxinge och centralorten Nykvarn. Trafikplats Nykvarn väntas bli alltmer belastad i takt med att fler bostäder byggs i tätorten och kommunen. Dessutom kan en eventuell expansion av verksamheter i Snebro ytterligare öka trycket, vilket förstärker behovet av en ny trafikplats på E20.

Trygghet och gemenskap

Planen berör boendemiljöer, men borde i högre grad ta fasta på trygghet i vardagen. Moderaterna vill lyfta:

- Trafiksäkra vägar, särskilt där barn och ungdomar rör sig.
- Delaktighet för barn och ungdomar i samhällsplaneringen.
- Möjligheten att skapa fler mötesplatser och rekreationsområden som stärker gemenskapen.

Kommunens svar

Trygghet och delaktighet är viktiga utgångspunkter för översiktsplanen, vilket framgår i översiktsplanens del 2.

Moderat slutsats

Ur ett Moderat perspektiv är planen ett viktigt steg men måste kompletteras med:

- Uppföljning av tidigare beslut för att skapa ordning och reda.
- Tydligare fokus på villasamhällets värden och äganderätten.
- Skarpa krav på konsekvensanalyser för effektivitet och ekonomi.

- En helhetsplan för trafiken och satsningar på framkomlighet.
- Ett starkare fokus på trygghet, delaktighet och gemenskap.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och konstaterar att samtliga politiska partier har ställt sig bakom förslaget till översiktsplan, vilket ger goda förutsättningar för genomförandet.

Privatpersoner och underskrivna listor

1. Privatperson 1

Jag tycker att det är suveränt att man vill strategiskt utveckla kommunen med fokus på förtätning i centrum och småhus på andra håll. Jag anser dock att det bör fortsätta vara av största intresse att utveckla längsmed kollektivtrafiknära lägen och möjliggöra god kollektivtrafikförsörjning. Att skapa nya exurbana områden utanför kollektivtrafikstråk med låg befolkningstäthet är ohållbart och kommer förr eller senare att kräva kollektivtrafik, men då i form av en ny linje eller en opraktisk ändring av linjesträckning. Varför inte planera placering av dessa områden strategiskt utmed kollektivtrafikstråk? Högre befolkning längs dessa ökar också resandeunderlaget, vilket leder till högre turtätheter och därmed högre attraktivitet av kollektivtrafik. Kommunen skriver också själva att det befintliga vägnätverket inte förmodas kunna hantera den ökade trafikmängden, så varför inte motverka detta med strategisk och långsiktig planering med lösningar med högre kapacitet?

Man bör heller inte vara rädd för täthet och att blanda boendeformer med varandra. Ett utmärkt exempel från grannorten Mariefred är planförslaget för området Gripsholms backar, där enfamiljshus, radhus och flerbostadshus beblandas utan att undanröja den mänskliga skalan.

Sist vill jag trycka på vikten av att koppla samman kommunen med mer än bara bilvägar. GC-vägar spelar också stor roll i kommunens tillgänglighet, och att underlätta gång och cykeltransporter hade dels kunnat underlätta kommunens annalkande trafikproblem, dels underlättat för icke-bilister att ta sig runt tätorten/kommunen. Redundansen som tillkommer med ökad mångfald inom trafikförsörjning bör heller inte underskattas. Ett exempel är Långdalsvägen, där det dessvärre saknas en kort sträcka GC-väg, vilket gör resor förbi denna plats knöliga.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. De flesta utbyggnadsförslag i översiktsplanen placeras i områden med god kollektivtrafiktillgång. Kommunens mål är att skapa en hållbar transportinfrastruktur där det alltid finns möjlighet att välja det mest hållbara transportslaget för varje resa. Det ska vara enkelt att välja klimatsmarta alternativ, där gång, cykel och kollektivtrafik utgör förstahandsvalet. Planen strävar efter en balans som tydligt främjar hållbara färdmedel som en del av omställningen. En målbild i kommunens Vision 2035 är att cykel som färdmedel ska främjas för att bilberoendet ska minska. Både cykel- och kollektivtrafikförbindelser anser kommunen vara viktigt även för de utvecklingsområden som föreslås på landsbygden. Genom att samla bebyggelsen kan tillräckligt underlag för kollektivtrafik uppnås som stödjer denna inriktning.

Asfalterad cykelväg saknas på en sträcka om cirka 250 meter längs Långdalsvägen. Sträckan är utpekad som prioriterad i kommunens cykelplan. Kommunen saknar rådighet över sträckan men jobbar på att komma vidare med projektet i dialog med berörda parter.

I kommunen ska majoriteten av bostäderna utgöras av småhus, men för att uppfylla Nykvarns vision 2035 behöver även flerbostadshus finnas och byggas. Översiktsplanen skapar förutsättningar för en blandning av boendeformer och ser detta som en viktig del i att utveckla levande och hållbara miljöer. Vid kommande detaljplanering kommer kommunen att arbeta för att integrera olika bostadstyper på ett sätt som bevarar den mänskliga skalan och främjar god gestaltning.

2. Privatperson 2

Jag har tittat på er barnkarta och blir mycket förvånad över att det inte finns en planerad cykelväg mellan Sundsvik och Nykvarns centrum. I nuläget är denna sträcka inte säker att cykla på. Varken för barn eller vuxna, vilket avspeglar sig i åtminstone två dödsolyckor på 10-12 år. Att skapa ett bostadsområde som är helt avskuret för att förflytta sig på annat sätt än med bil begränsar barns rörlighet, både för att nå kommunikationer och samhällsviktiga funktioner såsom bibliotek och fritidsgårdar. Att knyta ihop olika delar med ett värdigt cykelinfrastruktur system av Nykvarn torde både vara essentiellt ur ett barnperspektiv samt sannerligen ut ett klimatperspektiv.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen instämmer i synpunkten om behovet av en säker förbindelse. I översiktsplanens karta för kommunens utvecklingsstrategi finns ett kommunikationsstråk, för bland annat cykel, utpekad mellan centralorten och Sundsvik. Ett förslag på ny gång- och cykelväg mellan Sundsvik och Nykvarns centrum finns även med i kommunens Cykelplan från 2015, vilket utgör ett viktigt underlag för fortsatt planering. Eftersom kommunen inte är väghållare behöver en dialog föras med Trafikverket och övriga berörda fastighetsägare för att möjliggöra genomförandet.

3. Privatperson 3

Anordna bättre lekplatser i Nykvarn. Idag finns det egentligen en bra lekplats och det är källparken. Mer lekplatser i denna form eller åtminstone förbättra befintliga lekplatser så att det passar de flesta åldrar.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Frågan om lekplatser ligger utanför översiktsplanens detaljeringsgrad, men önskemålet ses som ett värdefullt inspel i det fortsatta arbetet. Enligt antagen planeringsstrategi ska kommunen ta fram en uppdaterad lekplatsplan senast år 2030. Synpunkten vidareförmedlas till berörd avdelning inom kommunen.

4. Privatperson 4

Vid den förra möjligheten att lämna synpunkter inkom många kommentarer som var lika den jag själv lämnade in, nämligen en vädjan om att lämna Sandtorpskogen, eller Årbyskogen som den egentligen heter, ifred. Alltså skogen mellan Hökmossen och Sandtorp och väster om Lillhagaskolan. Den skogen är en centralt belägen grön lunga som används av väldigt många Nykvarnsbor för både motion och rekreation.

Det står nu om att bevara "Gröna kilar" men det går inte att bevara områdets karaktär av väldigt tyst skog, närmast vildmark och samtidigt bygga bostäder som kommer förvandla området till något som mer då kommer liknas vid en park. Det kommer då bli högst något hundratal meter mellan skog och villakvarter och områdets karaktär kommer gå förlorad för alltid. Snälla politiker, gör inte det här misstaget för framtida Nykvarnsbors skull, det är ett stort misstag att bygga bort den här gröna lungan som är till glädje för så många! Låt den här begränsade ytan vara skog, och låt tätorten i stället expandera på andra ställen som inte erbjuder lika stora och orörda naturvärden.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Utbyggnaden av Sandtorp kommer att analyseras och avgränsas mer precist i den fortsatta planeringen. Målsättningen är att både befintliga och framtida bostäder ska ha god tillgång till natur av hög kvalitet med rekreativvärden i Sandtorpsskogen/Årbyskogen.

5. Privatperson 5

Kommunen har beslutat att Sundsvik ska vara ett tillväxtstråk och många bostäder har redan byggts. Det är troligt att fler tillkommer inom de närmaste åren.

Det är oklart om någon i styret har besökt Sundsvik fysiskt eller om man enbart tittar på kartor. Att cykla till centrala Nykvarn görs med livet som insats. En smal 70-sträcka med förhållandevis mycket bilar bladad med tung trafik från ett obegripligt placerat åkeri kombinerat med skymd sikt gör vägen totalt livsfarlig. En cykelväg som förbinder Sundsvik med centralorten är en absolut nödvändighet om ni ska fortsätta att exploatera detta en gång så lugna område. Ingen jag känner här ute skulle ens låta sina barn cykla till badplatsen själva. Än mindre till centrum.

Vill ni att Sundsvik ska vara en bra plats att bo på där folk inte är beroende av bilen till precis allt bör ni driva frågan om cykelväg innan ett enda nytt bygglov ges här ute.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen instämmer i synpunkten om behovet av en säker förbindelse. I översiktsplanens karta för kommunens utvecklingsstrategi finns ett kommunikationsstråk, för bland annat cykel, utpekat mellan centralorten och Sundsvik. Ett förslag på ny gång- och cykelväg mellan Sundsvik och Nykvarns centrum finns även med i kommunens Cykelplan från 2015, vilket utgör ett viktigt underlag för fortsatt planering. Eftersom kommunen inte är väghållare behöver en dialog föras med Trafikverket och övriga berörda fastighetsägare för att möjliggöra genomförandet.

6. Privatperson 6

Jag anser att utbyggnadsförslaget för Sandtorp inte bör övervägas. Om det ändå är nödvändigt så har det för stor utbredning åt öster och att det, om det verkligen behöver byggas där skall läggas med god marginal sydväst om nuvarande vandringsled på kartan. Orsaken till min åsikt är att bevekelsegrunden för de flesta som flyttat till Nykvarn för 10-20 år sedan eller tidigare har varit kommunens relativa närhet till storstaden och dess höga naturvärden med gott om skog och vatten inom promenadavstånd per person. Genom kommunens satsning på att förvandla kommunen till en förort till storstaden så har dessa naturvärden krympt drastiskt dels genom att vi idag är mångdubbelt fler som skall dela på tillgångarna och att ytorna dessutom bebyggs. Just denna skog är av stort värde för nykvarnsborna och de skolor och förskolor som ligger i dess periferi.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Utbyggnaden av Sandtorp kommer att analyseras och avgränsas i den fortsatta planeringen. Målsättningen är att både befintliga och framtida bostäder ska ha god tillgång till natur av hög kvalitet med höga rekreativvärden i Sandtorpsskogen. Rekreativmöjligheterna i området behöver värnas och bevaras, särskilt med hänsyn till skolor och förskolor i närheten.

Kommunen är medveten om att naturvärdena är en viktig del av Nykvarns identitet och attraktionskraft. Därför kommer hänsyn till naturvärden och möjligheten till friluftsliv att vara en central del i den fortsatta planeringen. Målsättningen är att skapa en balans mellan behovet av nya bostäder och bevarandet av värdefulla naturmiljöer. Eventuella justeringar av utbyggnadsområdets omfattning och placering kommer att prövas i kommande detaljplanearbete.

7. Privatperson 7

I planen finns utrymme för bebyggelse vars dagvatten i dag har sitt flöde ut i Yngern. Att riskera Yngerns vatten med bebyggelse i Sandtorp där vattenavrinningen till stora delar via Elgbäcken rinner ut i sjön. Detsamma gäller den tänkta bebyggelsen i anslutning till gamla sågenområdet utefter Hökmossvägen där dagvattnet vid framtida bebyggelse än mer kommer att påverkas negativt och "ta med sig" de föroreningar som skapats under sågverkets verksamhetstid. Sammanfattningsvis: All verksamhet i form av bebyggelse och annat som kan påverka Yngerns vattenkvalité ska elimineras från fortsatt planläggning. Inga tekniska lösningar i form av bassänger, vattenavrinning eller dylikt kan garantera att Yngerns vattenkvalité kan bibehållas eller rentav förbättras.

I översiktsplanen saknas en logistisk plan för hur området Hökmossen (Adolfsro) och Brokvarn ska kunna anslutas. I dag är enda vägen Hökmossvägen över bron vid Yngsborg. Ska området kunna byggas ut, med undantag för ovanstående,

KRÄVS en väg, dels för den lokala trafiken att underlätta trafik förbi skolor, dels för en framtida förutsättning gällande kollektivfabriken. Att planera bebyggelse i området Brokvarn-Hökmossen torde vara en utopi relaterat till vägförbindelser.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. I kommande detaljplaneringen kommer påverkan på vattenkvaliteten att utredas noggrant. Kommunen instämmer i att det är mycket viktigt att Yngern inte påverkas negativt. Länsstyrelsen har i sitt granskningsutlåtande för översiktsplanen bedömt att det, i förhållande till de utpekade utbyggnadsområdena, inte finns någon risk för att miljökvalitetsnormer för vatten överskrids.

Vägförbindelsen mellan Hökmossen och Ladvreta analyserades översiktligt i kommunens vägtrafikplan från 2019. I planen konstateras att sträckningen har få målpunkter, vilket innebär att länken sannolikt inte ger någon större avlastning på Hökmossvägen. Enligt kommunens planeringsstrategi ska en ny vägtrafikplan tas fram under perioden 2027–2030, då frågan om vägkopplingen åter kommer att utredas. Vägförbindelsen kommer även att ses över i pågående arbete med planprogram för Ladvreta.

8. Privatperson 8

Önskar att en ”pump track” kunde byggas i Nykvarn. Förslagsvis i närheten av Oxvreten, alternativt i anslutning till någon lekpark.

Pump track är en liten cykelbana med gupp, ofta asfalterad, ca 100–200 m lång i en rund/oval slinga. Blir alltmer populärt i Sverige, ploppar upp överallt. Mkt kul för barn och för vuxna. Funkar jättebra redan från springcykelåldern. Mkt populärt där detta finns. Främjar och uppmuntrar till motion, utelek, och skärmfri aktivitet. Underhållsfritt när det väl är byggt och kräver ej elektricitet. Dvs låg kostnad sett till nöjet det ger.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Förslaget om en pump track är en bra idé, men ryms inte inom översiktsplanens detaljeringsnivå. Synpunkten kommer att vidareförmedlas till berörd avdelning för fortsatt hantering.

9. Privatperson 9

MTB/pumptrack är något vi verkligen saknar i Nykvarn. Vi har åkt land och rike runt i sommar och vår för att hitta roliga cykelaktiviteter tillsammans med barnen. En pumptrack i asfalt eller grusad hade varit toppen! Är säker att det hade uppskattats av många!

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Förslaget om en pump track är en bra idé, men ryms inte inom översiktsplanens detaljeringsnivå. Synpunkten kommer att vidareförmedlas till berörd avdelning för fortsatt hantering.

10. Privatperson 10

Varför finns det ingen cykelväg från Sundsvik till Nykvarn? Bilvägen emellan är ju helt galen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen instämmer i synpunkten om behovet av en säker förbindelse. I översiktsplanens karta för kommunens utvecklingsstrategi finns ett kommunikationsstråk, för bland annat cykel, utpekat mellan centralorten och Sundsvik. Ett förslag på ny gång- och cykelväg mellan Sundsvik och Nykvarns centrum finns även med i kommunens Cykelplan från 2015, vilket utgör ett viktigt underlag för fortsatt planering. Eftersom kommunen inte är väghållare behöver en dialog föras med Trafikverket och övriga berörda fastighetsägare för att möjliggöra genomförandet.

11. Privatperson 11

JRF jaktskytte bana ligger endast några få kilometer från planerat bygge vid Miare backar.

Jaktskyttebanan har idag 1000 medlemmar, verksamheten är stor och omfattande och fyller en mycket viktig funktion i samhället. Då det erbjuds en bred verksamhet.

Utbildningsverksamheten är omfattande, jägarexamen genomförs som i sin tur bidrar till bland annat samhällsviktiga funktioner som att säkerställa framtida trafik eftersök samt att ungdomar hittar bra fritidsverksamhet.

Det är av högsta vikt att bygget stoppas vid Miare backar så verksamheten kan fortsätta och utvecklas i Nykvarn.

En allmän oro finns bland medlemmarna att eventuellt framtida fastighetsägare störs av verksamheten vilket i sin tur kan leda till klagomålsärenden som kommunen måste hantera enligt lag. Det kan påverka verksamheten på sikt, vilket är mycket allvarligt.

Det är viktigt att kommunen bidrar till bra och bred föreningsverksamhet, JRF Jaktskytte bana är en viktig del av föreningslivet i kommunen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekat i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

12. Privatperson 12

Tycker att Nykvarns politiker och tjänstemän bör tänka till när det gäller ny detaljplan. Det som är byggt ute på landsbygden verkar vara väldigt svårt att sälja. De som bor där gör ofta det för lugnet. För det andra så tjasas det alltid om den biologiska mångfalden, så bygg centrumnära och bevara skog och landsbygd som den är. Inflyttningen till Nykvarn har minskat, så skapa inte områden som sen står halvklara.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Översiktsplanen sätter riktningen för bebyggelseplaneringen i kommunen mellan åren 2028–2035 och kommunen ska i snitt växa med 100–150 nya bostäder fram till 2035. Översiktsplanen pekar ut utbyggnadsområden både på landsbygden och inom tätorten för att tillgodose olika typer av bostäder, samt för olika skeden i livet. När kommunen växer och bygger är det centralt att förvalta och tillgängliggöra naturområden.

13. Privatperson 13

Oerhört viktigt att värna om möjlig eller befintlig jordbruksmark utifrån Sveriges (kommunens) grad av självförsörjning (djur och odling)! Detta måste även beaktas när ev. bostadsplaner finns i närheten av ovan nämnda mark. Idioti att tänka bostäder tex vid Miare backar - där den enorma biltrafik det skulle generera (till och från arbete, skjuts till och från skola, handling, fritidsaktiviteter, vårdbesök och allt annat), skulle bli direkt störande/hindrande för djurhållning och jordbruksrelaterade arbeten.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. För varje detaljplan som berör jordbruksmark kommer en lokaliseringsprövning genomföras som motiverar samhällsintresset, val av lokalisering samt hur intrånget kan minimeras. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekade i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

14. Privatperson 14

1. Söker i kartmaterialet efter biotop- och artskydds (både växter & djur) inventeringar, och resultat av dessa. Dvs var finns det områden värda att skydda. Svårt att han någon synpunkt när sådant material inte finns/har gjorts tillgängligt.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen bedömer att biotop- och artskyddsutredningar är för detaljerad nivå för att redovisa i översiktsplanen. Det skulle också riskera att ge en missvisande bild av vilka områden som är värdefulla då inventeringar vanligtvis görs i detaljplaneskede. Därmed skulle områden med stora värden kunna uppfattas sakna värden till följd av att det inte har inventerats. Om det påbörjas detaljplaner för områden som omfattas av skogsmarker eller likande kommer naturvärdesinventeringar att tas fram för att bedöma markens lämplighet för den föreslagna åtgärden.

2. Arkeologiska undersökningar har inte gjorts inom hela planområdena, och tyvärr också i vissa fall gjorts mindre noggrant. bl.a. har man trots två separata utredningar (2011 och 2019) missat L2025:4433 Röse, och ett stort Gränsmärke (femstenarör) vid 6561900/643133. samt pga. att man inte täckt hela planområdet, missat flera Gränsmärken (fornminnen) från slutet av 1600-talet längs gränsen mellan Ströpsta och Mörby.

Kommunens svar

Det är länsstyrelsen som beslutar om när arkeologiska utredningar utförs samt vilket område som ska utredas. Vanligtvis görs arkeologisk utredning etapp 1 i planområden där det bedöms kunna finnas lämningar. Etapp 1 innebär att underlag studeras och att platsen besöks för att bedömas av antikvarisk sakkunnig. I vissa fall beslutar länsstyrelsen även om arkeologisk utredning etapp 2, vilket innebär att man gräver provschakt för att få ytterligare information om konstaterade lämningar. Kommunen välkomnar ytterligare information om lämningar i detaljplaneområden under pågående planarbete. Avseende översiktsplanen bedömer kommunen att det är en för detaljerad nivå att redovisa resultatet av arkeologiska utredningar. Fastställda fornlämningar redovisas i del 2 av översiktsplanen.

3. Överhuvudtaget är planläggningen bristfällig när det gäller friluftsliv utanför tätortens centrala delar. Åtminstone alla mark som kommunen nu förfogar över borde kartläggas.

Kommunens svar

Det kommunala markägandet är en långsiktig resurs för kommunen. Kommunens exploateringsenhet har god kunskap om de markområden som kommunen förfogar över. Eftersom detaljpaneläggning är en kostsam process är det ovanligt att friluftsområden detaljplaneras såvida det inte görs i kombination med exploateringsförslag. Många åtgärder för friluftsliv går att utföra även om marken inte är detaljpanelagd.

15. Privatperson 15

Nykvarn bör växa på ett hållbart sätt nära utbyggd kollektivtrafik och kommunal service samt affärer. Att låta ett naturskönt område som Miare Backar exploateras går emot dessa principer. Området bör inte vara föremål för exploatering i översiktsplanen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

16. Privatperson 16

Invånarna i Nykvarn vill ha fler alternativ till ICA! Önskemål har varit en storhandel som Willys, Lidl. Varför tillåter ni inte sund konkurrens inom Nykvarns kommun?

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen förstår önskemålet om fler alternativ till befintliga dagligvarubutiker, såsom etablering av större aktörer. Kommunen har valt att inte medge dagligvaruhandel i Mörby för att värna centrumhandeln. För närvarande utreds möjligheten till ytterligare livsmedelsbutik i centralt läge.

17. Privatperson 17

När i helvetet ska ni få tummen ur arselet!!!!!! Bygg gång och cykelväg från Sundsvik till Sundsör och sedan till Nykvarn. Gång- och cykelplan från 2015 så skulle det vara klart på 5 år nu har det gått 10 år. Det bar byggs i Nykvarn och ingenting på den här sidan av E20, vi är också skattebetalare. För 7 år sedan pratade jag med politikern innan valet då skulle dom snabbtreda det sa dom, men inte ett skit har hänt ännu.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen delar uppfattningen att gång- och cykelmöjligheterna mellan Sundsvik och Nykvarn behöver förbättras och avser att utreda etableringen av en ny cykelled. I översiktsplanens karta för kommunens utvecklingsstrategi finns ett kommunikationsstråk, för bland annat cykel, utpekad mellan centralorten och Sundsvik. Eftersom kommunen inte är väghållare krävs en dialog med Trafikverket för att möjliggöra genomförandet. Trafikverket har än så länge inte sett åtgärden som prioriterad

18. Privatperson 18

Yttrande angående föreslagen utbyggnad i Sandtorp

Jag vill härmed framföra min starka tveksamhet inför det föreslagna utbyggnadsprojektet i Sandtorp. Enligt min bedömning bör detta förslag inte genomföras i sin nuvarande form. Skulle en utbyggnad trots detta anses nödvändig, är det av största vikt att den planerade bebyggelsen inte breder ut sig i östlig riktning i den omfattning som nu föreslås. I ett sådant scenario bör utbyggnadsområdet i stället förläggas med god marginal sydväst om den befintliga vandringsleden, vilket också framgår tydligt av tillgängligt kartunderlag.

Min uppfattning baseras på de värden som historiskt gjort Nykvarn attraktiv för inflyttning. Under de senaste två decennierna har många valt att bosätta sig här just på grund av den gynnsamma balansen mellan närheten till storstaden och tillgången till orörd, tillgänglig natur. Skogar och vattenmiljöer inom promenadavstånd har utgjort en central del av livskvaliteten för kommunens invånare.

Den utvecklingsinriktning kommunen nu valt, där Nykvarn stegvis omformas till en mer urbaniserad förort, har dock inneburit en märkbar minskning av dessa naturvärden. För det första har befolkningen ökat kraftigt, vilket innebär att allt fler ska dela på samma naturresurser. För det andra har stora delar av tidigare obebyggda områden exploaterats. Tillsammans leder detta till ett betydande tryck på de återstående grönområdena.

Det skogsområde som nu berörs av planförslaget har särskilt högt naturvärde. Det är en viktig resurs för återhämtning, motion och naturupplevelser för många av kommunens invånare. Det utgör inte bara ett viktigt rekreativområde för boende i kommunen, utan är även av stor betydelse för de skolor och förskolor som ligger i dess närhet och som återkommande använder området i sin utomhuspedagogik. I området finns ett omfattande nätverk av upptrampade stigar, markerade motionsslingor och svampmarker som är mycket uppskattade av allmänheten. Dessa värden, som bidrar till både fysisk och psykisk hälsa hos invånarna, bör tillmätas stor betydelse vid beslut om markanvändning.

Utöver detta kännetecknas området av en påtaglig biologisk mångfald och en varierad naturmiljö, både vad gäller växtlighet och terräng/ landskapstyper. Denna artrikedom förhöjer ytterligare det ekologiska och pedagogiska värdet av området och förstärker argumenten för dess bevarande. Att bevara detta naturområde är av stor betydelse, både ur ett rekreativt och ett pedagogiskt perspektiv.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att kommunen bör ompröva det föreslagna utbyggnadsområdet och i högre grad värna den natur som finns kvar inom kommungränsen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och informationen om Sandtorpsskogen. En övergripande naturvärdesinventering har tagits fram för området som visar att stora delar av området har högt och påtagligt naturvärde. Detta har legat till grund för vilka delar som i översiktsplanens pekats ut för bebyggelseutveckling. Därtill är kommunen medveten om att området frekvent nyttjas för olika typer av rekreation. Utbyggnaden av Sandtorp kommer att studeras och avgränsas tydligare i efterföljande planering. Målbilden är att såväl nuvarande som tillkommande bostäder fortsatt ska ha tillgång till kvalitativ natur med höga rekreationsvärden i Sandtorpsskogen.

19. Privatperson 19

Jag vill framföra följande övergripande synpunkter som bör beaktas i den fortsatta planeringen:

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Synpunkterna besvaras under respektive rubrik.

Tillgång till natur och öppna landskap: Det är viktigt att planeringen utformas så att alla invånare har möjlighet att inom 10–15 minuters promenad nå antingen orörda fält, åkermark eller sammanhängande naturområden. Just denna närhet till naturen är, enligt min mening, en av de främsta anledningarna till att Nykvarn upplevts som en attraktiv bostadsort.

Kommunens svar

Kommunen delar uppfattningen. I översiktsplanen finns riktlinjer om att bevara tätortsnära grönområden enligt 3-30-300-regeln, som innebär att alla ska kunna se minst 3 träd från sin bostad, skola och arbetsplats, att varje stadskvarter ska ha minst 30% krontäckningsgrad samt att alla invånare ska ha maximalt 300 meter gångväg till ett grönområde av kvalitet (med minst tre olika typer av karaktärer).

Tillväxttakt och långsiktig balans: Med tanke på att Nykvarn under flera år haft en av landets högsta tillväxttakter, anser jag att det nu finns skäl att överväga en mer balanserad utvecklingstakt. Det skulle möjliggöra en mer genomtänkt samhällsplanering och minska risken för att de kvaliteter som lockat människor till kommunen går förlorade.

Kommunens svar

Översiktsplanen sätter riktningen för bebyggelsetakten i kommunen mellan åren 2028–2035. Den framtida utbyggnadstakten avgör exempelvis hur många skolor, förskolor, äldreboenden, grönområden som kan behövas samt hur mycket mark som kommer behöva tas i anspråk för bostäder. Kommunen ska i snitt växa med 100–150 nya bostäder fram till 2035, vilket innebär en utveckling av cirka 1 000 nya bostäder. Kommunen ser det som angeläget att skapa goda boendemiljöer för invånare i nya bostadsområden och kommunen är mån om att utvecklas i en takt som säkerställer att det även finns förutsättningar för investeringar i nödvändig infrastruktur.

Arkitektur och helhetsintryck: Det är av stor vikt att ny bebyggelse utformas med omsorg och med en tydlig arkitektonisk vision. Idag ger bebyggelsen i Nykvarn ett fragmenterat och osammanhängande intryck, med stor variation i stil och uttryck. Resultatet blir en miljö som i vissa delar upplevs som urban och oplanerad, vilket är svårt att förena med kommunens karaktär som landsbygdskommun. Som jämförelse har Mariefred arbetat med en tydlig gestaltungsstrategi, vilket bidragit till en sammanhållen och harmonisk ortsbild. Ett liknande angreppssätt skulle vara värdefullt även för Nykvarns framtida utveckling.

Jag hoppas att dessa synpunkter tas i beaktande i det fortsatta arbetet med detaljplanen.

Kommunens svar

Kommunen delar uppfattningen om behovet av en tydlig arkitektonisk vision. I översiktsplanen redogörs det för fem vägledande principer om gestaltad livsmiljö som ska fungera som vägledningen i den fortsatta planeringen. Dessa principer beskrivs närmare i översiktsplanens del 2 under avsnittet Gestaltad livsmiljö. Parallellt pågår flera strategiska arbeten: kommunen tar fram en strategi för gestaltad livsmiljö, en strategi för offentlig konst samt ett arkitekturprogram som ytterligare ska stärka den långsiktiga kvaliteten och identiteten i kommunens byggda miljö.

20. Privatperson 20

Det är viktigt att vi har ett kulturcenter med lokal där man kan framföra jazzkvällar, galleriverksamhet samt teater i en växande kommun. För att uppfylla en god balans måste man lyfta mer än sport och industri i Nykvarn. Låt oss täcka hela kostcirkeln för en kommun och skapa en samlingspunkt för ung och gammal med kultur i fokus.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen instämmer i vikten av kultur i en växande kommun. Detta är en viktig del av att främja en god balans och mötesplatser för alla åldrar. I Översiktsplanens Vision 2035 betonas kulturens betydelse på flera ställen. Bland annat framgår att kommunen ska verka för fler lokaler för föreningsliv och kulturella aktiviteter, både i centrala Nykvarn och i områden som Taxinge och Sundsvik.

21. Privatperson 21

Jag tycker att det är positivt att Nykvarn överväger att expandera. Samtidigt känner jag en viss oro över vilken typ av medborgare kommunen håller på att forma. För närvarande har kommunen tre grundskolor, och samtliga uppvisar allvarliga problem vad gäller både utbildningskvalitet och elevernas uppförande. Med en expansion riskerar dessa problem att förvärras avsevärt.

Därför anser jag att det inte är klokt att genomföra en expansion utan en konkret plan för att öka antalet skolor och förbättra kvaliteten på undervisningen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Situationen i skolorna kan inte hanteras inte i översiktsplanen. Synpunkten överlämnas till kontoret Lära och växa för fortsatt hantering.

22. Privatperson 22

Kan ni snälla fixa asfalten på parkeringen vid ICA.

De korsningarna där det finns en skylt för högerregeln borde bytas ut mot väjningsplikt för de som inte ser lika bra. Tänker främst på båda dem har en stor häck som stör sikten (Turingeskolan och gamla ICA-parkeringen)

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen delar uppfattningen att trafiksäkerhet är en viktig fråga. Däremot ryms synpunkterna inte inom översiktsplanens detaljeringsnivå. Synpunkterna kommer att vidareförmedlas till berörd förvaltning för fortsatt hantering.

23. Privatperson 23

Nu måste ni skärpa er!

Ica gubben kan inte ha monopol på hela Nykvarn

Öppna upp en annat alternativ för mat handel

Omöjligt att man bara kan ha en ICA som dessutom är typ Sveriges dyraste Kom igen nu

Stå upp nu!!!

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen har valt att inte medge dagligvaruhandel i Mörby för att värna om centrumhandeln. För närvarande utreds möjligheten till ytterligare livsmedelsbutik i centralt läge.

24. Privatperson 24

När börjar ni satsa mera på förskolor?

Har nämligen hört från vänner som har barn i förskolor samt bekanta som jobbar inom förskola att pengarna räcker inte till. Finns inga pengar till vikarier eller resurser tycker det är skamligt att det ser ut som det gör idag. Får hem en gråtande sambo som inte känner att hon räcker till, det skall vara kul att gå till jobbet men det tycker hon inte längre. Hon brinner verkligen för barn men är livrädd för att åka till jobbet och mötas av att många kollegor fått nog och stannat hemma. Det behöver ske en förändring och det är snarast.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och instämmer att det är viktigt att kommunens förskolor fungerar bra. Översiktsplanens fokus är den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Framförd synpunkt bedöms avse vilken budget som avsätts för kontoret Lära och växa, samt hur den fördelas. Synpunkten vidarebefordras till berörda kontor för att hanteras inom rätt forum.

25. Privatperson 25

Särskolan måste förbättras. Det räcker inte att enbart ha från årskurs 1-4. Barn med särskilda behov måste få stöd i skolan. Det är inget vi som föräldrar ska behöva kräva. Det ska bara finnas.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och instämmer att det är viktigt att kommunens skolor fungerar bra. Situationen i skolorna kan dock inte hanteras inte i översiktsplanen, vars fokus är långsiktig utveckling av den fysiska miljön. Synpunkten överlämnas till kontoret Lära och växa för fortsatt hantering.

26. Privatperson 26

Vad ska göras på Maskinförarvägen 48?

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen driver ett LSS-boende på Maskinförarvägen 48. Väster om boendet har kommunen i översiktsplanen pekat ut ett utbyggnadsområde på kommunägd mark. Platsen bedöms som lämplig för förtätning i tätorten med närhet till kollektivtrafik, skolor och annan samhällsservice.

27. Privatperson 27

Ett stationshus. Finns ingenstans att värma sig när tågen är försenade mitt i vintern.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen har förståelse att det är viktigt att ha en plats att värma sig vid förseningar, särskilt vintertid. Översiktsplanen anger dock inte detaljer om stationshus eller specifika byggnader, utan fokuserar på övergripande struktur och utvecklingsinriktning. Kommunen arbetar för närvarande med ett planprogram för Norra Stationsområdet, där ett nytt stationshus föreslås på den norra sidan av spåret.

28. Privatperson 28

Jag tycker att det finns flera utvecklingsmöjligheter i Nykvarn, varav ni varit inne på flera i detaljplanen:

-Anlägg stora ytor med kolonilotter! I en tid när självförsörjning bli allt viktigare är det viktigt att erbjuda folk att odla själva. Det här en kunskap som inte är lika självklar som förr och behöver därför återtas. Detta skulle med fördel också kunna kopplas till skolverksamheten med studiebesök och egen odling där man planterar före sommaren och skördar efter, tex morötter eller potatis. Säkert finns odlingsintresserade pensionärer som skulle vilja hjälpa till här på frivillig basis.

- Anlägg cykelväg/gångväg på bägge sidor av Turingeån mellan gamla praktiska gymnasiet och Lådbilslandet. Skulle vara ett fint promenad/motionsstråk.

- Förläng cykelvägen från Vidbynäs sista snutten till Alcrofältet. (Personer i elrullstol tvingas här köra på bilvägen sista biten)

-Utveckla området kring Gamla praktiska gymnasiet. Skulle t ex kunna finnas restaurang/kafé med uteservering vid Turingeån och kanske också en återbruksgalleria.

-Ge järnet-huset är en vacker byggnad som står outnyttjad. Den skulle kunna vara restaurang eller återbruksgalleria som Retuna i Eskilstuna. Alt kontorsyta för hemma-jobbare.

-Bygg ett stationshus vid perrongen för Stockholmståget. Det vore väldigt mysigt, och skönt att slippa frysa kalla vintermorgnar när tåget är sent. En kiosk/café i huset vore trevligt då.

-Vi saknar Turinge Ost-och vin inkl. restaurangen! Kan kommunen göra något för att locka dit nya ägare med liknande utbud?

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Yttrandet innehåller många konkreta förslag som kan bidra till en hållbar utveckling. Frågan om kolonilotter bedöms vara alltför detaljerad för att redovisas på plankartan. Det finns även möjligheter att odla i mindre skala inom kvartersmark, inte enbart inom kolonilottsområden.

Kommunen delar uppfattningen att ett gång- och cykelstråk längs Turingeån skulle vara ett värdefullt tillskott för tätorten. Översiktsplanen föreslår utbyggnadsförslag längs med Turingeån inom tätorten vilket skapar möjligheter att säkerställa att Turingeåstråket öppnas upp, får en mer framträdande roll och tillgängliggörs för allmänheten. Ett sammanhängande och tillgängligt park- och rekreationsstråk längs Turingeån kan bli en integrerad och värdefull del av stadsmiljön. Översiktsplanen pekar på att ny bebyggelse längs ån ska utformas för att samspela med och förstärka dess funktion som ett sammanhängande rekreationsstråk. Detta inkluderar att säkerställa allmänhetens tillgång till stråket och att bebyggelsen bidrar till att skapa en trygg och attraktiv miljö längs vattnet.

Kommunen är medveten om att det saknas en gång- och cykelvägssträcka mellan Vidbynäs och Alcrofältet. Asfalterad cykelväg saknas på en sträcka om cirka 250 meter längs Långdalsvägen. Sträckan är utpekad som prioriterad i kommunens cykelplan. Kommunen saknar rådighet över sträckan men jobbar på att komma vidare med projektet i dialog med berörda parter.

Kommunen har förståelse för vikten av ett stationshus. Översiktsplanen anger dock inte detaljer om stationshus eller specifika byggnader, utan fokuserar på övergripande struktur och utvecklingsinriktning. Kommunen arbetar för närvarande med ett planprogram för Norra Stationsområdet, där ett nytt stationshus föreslås på den norra sidan av spåret.

Även Ge Järnet-huset ingår i planprogram för Norra Stationsområdet. I programmet föreslås att Ge Järnet tillsammans med fastigheten bakom (Gjutformen 1) och Alcrofältet utvecklas till en sammanhängande miljö för kulturella verksamheter. Området ska vara öppet för alla och fungera som en mötesplats för människor i olika åldrar, med möjlighet för restaurang och mindre verksamheter att etableras. Kommunen utreder möjligheter till en renovering av Ge Järnet, för att åstadkomma ett kultur- och allaktivitetshus för konserter, körsång, utställningar och andra evenemang.

Förslagen och idéerna om nya restauranger och gamla praktiska gymnasiet vidarebefordras till ansvarigt kontor inom kommunen.

29. Privatperson 29

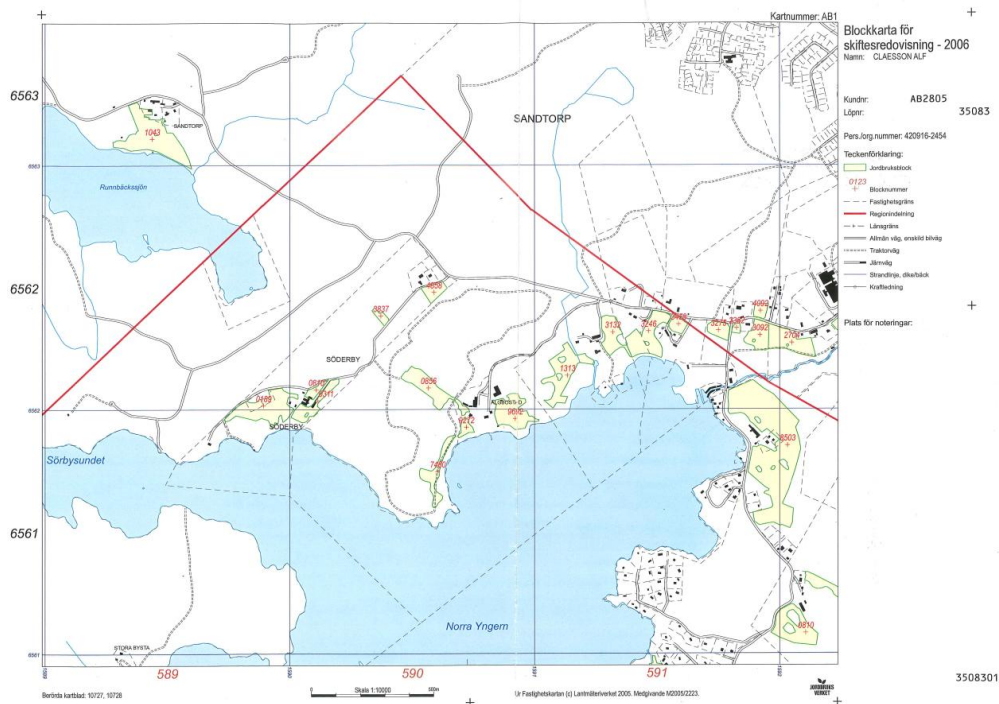
Jag önskar att man i översiktsplanen tar med grönytestrategi, områden som främjar biologisk mångfald samt att man lägger in ett område med odlingslotter för kommuninvånare att hyra för att kunna odla.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Under hösten 2024 tog kommunen fram en ekosystemtjänstanalys. Ekosystemtjänstanalysen har gett kommunen en övergripande förståelse för vilka stödjande, reglerande, producerande och kulturella ekosystemtjänster som finns i kommunen, samt hur de kan värnas. Analysen är inarbetad i översiktsplanen. För att säkerställa gröna miljöer även i exploaterade områden har kommunen målsättningen att ta fram riktlinjer för grönytefaktor senast under år 2027. Frågan om kolonilotter bedöms vara alltför detaljerad för att redovisas på plankartan. Kolonilotter ryms inom den övergripande markanvändningen mångfunktionell bebyggelse.

30. Privatperson 30

Enligt bifogade blockkarta finns brukningsvärd jordbruksmark vid Karlslund och Almvik. Dessa områden saknas i kartan till Översiktsplanen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och den bifogade kartan. I översiktsplanen redovisas jordbruksmark utifrån Lantmäteriets kartering. Kommunen har valt att utgå ifrån det underlaget i stället för Jordbruksverkets blockdatabas, för att även fånga upp potentiell jordbruksmark som det inte har sökts stöd för de senaste åren. I kommande detaljplanearbete kommer även blockdatabasen att nyttjas, för att säkerställa att ingen jordbruksmark missas.

31. Privatperson 31

I samband med planeringen av det första bebyggelsekvarteren i Ladvreta var ett oavvisligt krav från kommunen att en förbindelseväg mellan Brokvarn och Hökmossen skulle ingå i projektet. Kravet finns uttryckt i beslut i Kommunstyrelsen. Vägen är utbyggd, kommunen och exploitören delade på kostnaden. En fortsatt utbyggnad var planerad så länge Eksjöhus var tilltänkt exploitör. Samförstånd förelåg om den fortsatta exploateringen och planeringen gick vidare. Olika lägen för trafikleden prövades i kombination med olika bebyggelsestrukturer.

Eksjöhus var en seriös intressant som räknade baklänges på vad man kunde betala för råmarken och nå en rimlig prissättning på den färdiga produkten/bostaden. Markaffären på dessa premisser gick dock inte att genomföra då markägaren funnit annan intressant.

Oavsett vem som är markägare kvarstår kommunstyrelsens krav på ”Ladvretaleden”. Den behövs bl.a. för att avlasta Hökmossvägen från trafiken förbi skolorna men även för att möjliggöra en väl fungerande kollektivtrafikförsörjning av de södra delarna av tätorten.

Jag saknar en uppföljning i Översiktsplanen av kommunstyrelsens beslut om behovet av en tvärförbindelse mellan Brokvarn och Hökmossen. Infrastrukturprojekt av den här digniteten har långa ledtider och ryms möjligen inte i en ÖP med en planeringshorisont fram till 2035. Omsättning av markägare och planerare, tjänstepersoner och politiker, gör lätt att den här typen av projekt inte bevakas aktivt. Det är lätt att man i mellantiden hamnar i kortsiktiga lösningar som kan bli till hinder för långsiktigt angelägna och viktiga projekt.

Mitt förslag är att Översiktsplanen kompletteras med ett extra kapitel. ”Idébank med visioner för projekt som kan vara av intresse bortom 2035”.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Vägförbindelsen mellan Hökmossen och Ladvreta utreddes översiktligt i kommunens vägtrafikplan som togs fram 2019. I denna konstateras att det finns få målpunkter längs sträckningen, varvid länken riskerar att inte innebära någon betydande avlastning på Hökmossvägen. Behovet av vägsträckningen ses över i det pågående programarbetet för Ladvreta. Kommunen kommer inte att lägga till ett kapitel om idébank då det bedöms vara en för stor ändring att göra inför antagandet av översiktsplanen, som skulle medföra att granskningen behöver göras om. Översiktsplan del 1 kompletteras inför antagande med text om vägförbindelsen mellan Hökmossen och Ladvreta, under utbyggnadsförslag Hökmossen 2B och Ladvreta.

32. Privatperson 32

Jag anser att utbyggnadsförslaget för Sandtorp inte bör övervägas. Om det ändå är nödvändigt så har det för stor utbredning åt öster och att det, om det verkligen behöver byggas där skall läggas med god marginal sydväst om nuvarande vandringsled på kartan. Orsaken till min åsikt är att bevekelsegrunden för de flesta som flyttat till Nykvarn för 10-20 år sedan eller tidigare har varit kommunens relativa närhet till storstaden och dess höga naturvärden med gott om skog och vatten inom promenadavstånd per person. Genom kommunens satsning på att förvandla kommunen till en förort till storstaden så har dessa naturvärden krympt drastiskt dels genom att vi idag är mångdubbelt fler som skall dela på tillgångarna och att ytorna dessutom bebyggs. Just denna skog är av stort värde för Nykvarnsborna och de skolor och förskolor som ligger i dess periferi.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Utbyggnaden av Sandtorp kommer att studeras och avgränsas tydligare i efterföljande planering. Utöver Sörmlandsleden finns även många mindre stigar som nyttjas för olika aktiviteter. Målbilden är att såväl nuvarande som tillkommande bostäder fortsatt ska ha tillgång till kvalitativ natur med höga rekreativvärden i Sandtorpsskogen.

33. Privatperson 33

Reds anm.: Yttrandet har förkortats med fokus på de synpunkter som framförs på granskningsversionen av översiktsplanen. Mindre kompletteringar har gjorts i texten för att sammanhanget ska förstås trots att delar har tagits bort. Det kompletta yttrandet som även innehåller samrådssynpunkter och kommunens besvarande av detta återfinns som en bilaga till granskningsutlåtandet.

Jag vill börja med att tacka för ett väl genomfört samråd och att flera av mina synpunkter beaktats. Vi får hoppas att de blir verklighet också. Men, jag vill ändå kommentera några

Allmänt

- Se till att den ideella föreningen Älgbostads vänner kommer med i kommunens distributionslista/kommunikationsplan För ÖP2035 och vidare detaljplaner.
- Det märks när man läser underlaget och kommunens svar på mina och andras synpunkter att Nykvarns kommun saknar egen kunskap och kompetens i naturfrågor som t ex biologisk mångfald, friluftsliv, naturvårdsprojekt, bevarande av natur- och kulturlandskap.

Anställ en kommunekolog eller motsvarande som kan sådana frågor och har erfarenhet och kontakter i ämnet.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet och de många förslag som det innehåller. Kommunens sändningslista kompletteras med föreningen Älgbostads vänner. Synpunkter rörande kommunens organisation hanteras inte inom arbetet med översiktsplanen, men vidarebefordras till ansvarig kontorschef.

Mina synpunkter på Samrådshandlingen

Beslut är fattat att älgbostad ska bli ett friluftsområde. Älgbostads vänner vill också att husen räddas som kulturminnen men ska rustas för att kunna användas.

Cykelplanen behöver utökas med sträckorna till tänkta nya bostadsområden; utefter 509an mot Järna, utefter gamla Strängnäs vägen mot Mariefred samt utefter 523an mot Sundsvik och vidare mot Enhörna.

Höj statusen för hela Bågplanberget från grönområde till naturreservat. Vekabergen har en unik natur som behöver skyddas. Exploatering pågår runt om Vekabergen och riskerar att förstöra skogen. Ogenomtänkt skogsavverkning i kombination med att antalet hårdgjorda ytor ökar risken för översvämningar vid skyfall.

Kommunens svar

Beslut är mycket riktigt fattat att planlägga området till ett friluftsoch aktivitetsområde (KS 2024-01-23 § 10). Kommunstyrelsen har även beslutat att alla sju hus runt Älgbostad ska rivras (KS 2024-06-04 § 82).

Översiktsplanen lyfter behovet av säkerhetshöjande åtgärder längs väg 523, och att säkerhetsbrister för oskyddade trafikanter finns längs väg 509. Cykelplanen planeras uppdateras under perioden 2027-2030.

I detaljplan för Mörby del 6 har ett stort grönområde sparats vid Vekabergen. Bågplanberget ingår i planprogram för Mörby del 7 som är under framtagande. I programmet hanteras de frågor som ses som mest avgörande för utvecklingen. Därefter kommer området sannolikt att detaljplaneras i olika etapper. Kommunen kan i nuläget inte ta ställning till förslaget om naturreservatsbildning, men kommer att ta fram naturvärdesinventeringar under planarbetet för ytterligare kunskap om områdets naturvärden. Även övergripande grönstruktur och skyfallsrisk är exempel på frågor som kommer att utredas närmare i kommande planering.

Öp 2035 del 1, Sammanfattningen

Nytt ”rekreationsområde” vid Turingeån?

Ni måste någonstans definiera skillnaden mellan: grönområde, rekreationsområde, friluftsområde, naturreservat m fl. som används i ÖP. Vem bestämmer? Vem genomför? Vem har skötselansvar mm?

Länsstyrelsen skriver: *Översiktsplanen föreslår exploatering på flera värdefulla naturmarker, till exempel vid Sandtorp och vid strandnära lägen med värdefull natur längs med Yngern samt intill Turingeån och sjöarna Vällingen och Långsjön. Att bygga i ett tätortsnära grön- och rekreationsområde*

med höga naturvärden, till exempel Sandtorp, bidrar inte till en hållbar utveckling. I planen finns angivet ett utvecklingsområde för blåa och gröna samband från tätorten längs Turingeån.

Strategier för hur dessa samband ska bevaras och utvecklas framgår inte av planförslaget och bör utvecklas.

Förtätning i konflikt med 3-30-300

Ni säger att det är en utmaning att säkerställa kvalitativa grönområden då kommunen växer. Återigen, med hänvisning till enkätsvaren kan man lika gärna formulera meningen så här; ”kommunen växer, därför är det extra viktigt att för framtiden säkerställa kvalitativa grönområden för Nykvarns kommuninnevånare”.

Självklart är det så att det kan en tid innan grönskan tagit sig i nybyggda områden. Men om man ersätter grönytor med hus, som t ex på gamla IP, får man vänta i generationer innan ”grönskan tagit sig”

Kommunens svar

I översiktsplanen framgår kommunens definition av grönområden, rekreationsområden och friluftsområden under rubrikerna *Grönområde* samt *Friluftsliv och rekreation* i ÖP del 1. Genomförande och skötselansvar beror på vem som äger marken och vilka avtal som finns upprättade, vilket inte hanteras i översiktsplanen.

Kommunen instämmer i att det är viktigt att säkerställa kvalitativa grönområden när kommunen växer.

Öp 2035 del 2

Öp innehåller ingen ”Grönplanering”!

Vi ser fram emot en grönplan som siktar in sig på en hållbar mark- och vattenanvändning och som främjar biologisk mångfald, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och goda livsmiljöer. Jag vill se en redovisning i ÖP över naturreservat, utpekade grönområden och inventeringsresultat av naturvärden. Gärna i en och samma karta

Öp2035 måste ha en plan för att öka skyddet av naturen

Jag vill att ÖP ska visa att kommunen ökar mängden skyddad natur med samma intentioner som världssamfundet, EU, riket och landets kommuner, t ex Nykvarns. Den exakta procentsatsen kan ni säkert räkna ut.

Kommunkontoret behöver förstärkning med en kompetens som arbetar med naturskydd och som kan inventera och rekommendera vilka naturmiljöer som borde skyddas, hur och varför? Anställ en kommunekolog!

Liberalerna skriver: *fler naturreservat. I samband med utbyggnad av bostäder bör fler naturreservat bildas och Jägarskogens naturreservat utvidgas mellan bostadsområden och Yngerns stränder. I tidigare översiktsplan föreslogs utvidgning över kommunens mark och till "polisviken".*

Länsstyrelsen skriver: *Översiktsplanen saknar tydliga riktlinjer för hur biologisk mångfald inklusive värdefulla vattenmiljöer ska bevaras och utvecklas i kommunen. Planen bör också peka ut vilka bevarandeområden för biologisk mångfald på land eller i vatten eller områden som ska skyddas från exploatering. Kommunen avser enligt översiktsplanen att göra en kartering av ekosystemtjänster som givetvis ska föregås av insatser som ökar kunskapen om kommunens natur och dess naturvärden.*

Berätta för Nykvarnsborna hur man gör för att föreslå nya naturminnen. Vem kontaktar man? Och framför allt visa naturminnen på en karta i ÖP. Det är inte lätt att hitta något om naturminnen i Nykvarns kommun på kommuns hemsida.

Kommunens svar

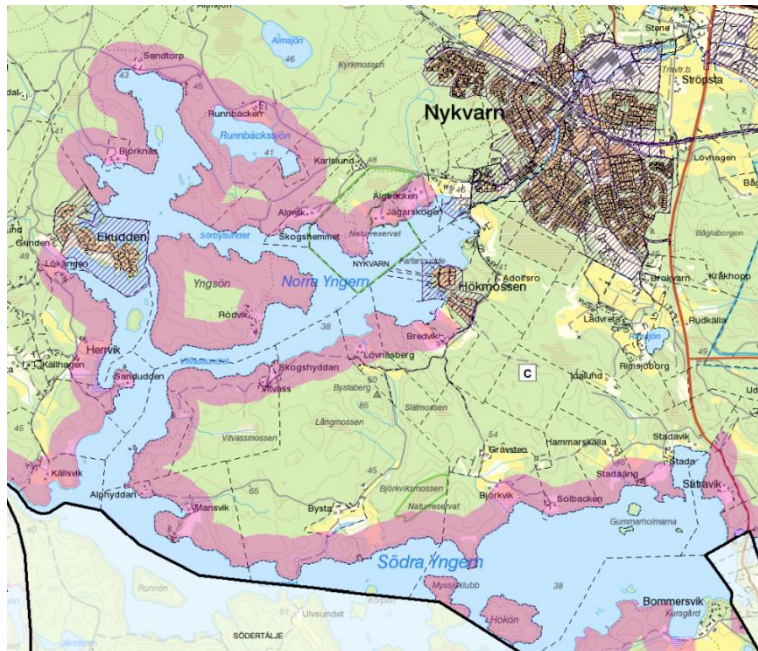
Kommunen bedömer att det är en för detaljerad nivå att redovisa resultat från naturvärdesinventeringar i översiktsplanen. Inför granskningen kompletterades översiktsplanen med kartor och information från genomförd ekosystemtjänstanalys. Ekosystemtjänstanalysen har även medfört revideringar i mark- och vattenanvändningskartan jämfört med samrådsförslaget, då ett par områden som tidigare föreslogs för utveckling har strukits.

Av beskrivningen av Nykvarns skogslandskap framgår att kommunägd skog med höga naturvärden ska skyddas genom exempelvis avsättning i naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal. Synpunkten om att kommunen bör anställa en ekolog vidarebefordras till samhällsbyggnadschefen.

Information om bildande av naturminnen finns på Naturvårdsverkets webbsida: naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/skyddad-natur/naturminne/. Tillvägagångssättet kommer inte att lyftas i översiktsplanen. Information om befintliga naturminnen i Nykvarn återfinns i ÖP del 2. Den föreslagna mark- och vattenanvändningen i översiktsplanen påverkar inte några gällande naturminnen.

Yngern

Ska vi förstå det som att ni menar att strandskyddet vid Älgbostad är 300m? Så här ser det ut på en karta från länsstyrelsen: Beslut Datum 2014-09-16 Beslut om utvidgat strandskydd för Nykvarns kommun, Beteckning 511-39837-2012 . Rosa områdena visar var generellt strandskydd om 100m som utvidgats till 300m

Som sagt jag vill att ni driver frågan mot Länsstyrelsen om ett utvidgat strandskydd utanför Älgbostad, 300m. Älgbostad är ett friluftsområde som inte ska exploateras till bostadsområde.

Kommunens svar

Kommunen har använt underlag från länsstyrelsen avseende strandskydd i ÖP del 2. I detta underlag överensstämmer inte alltid strandskyddslinjen med beslutet om utökat strandskydd. Utifrån regeringens beslut 2017 i ärendet M2014/02370/Me framgår att länsstyrelsens beslut från 2014 inte överprövas, vilket innebär att det är den karta som bifogas i yttrandet som gäller. Således omfattas inte Älgbostad av utökat strandskydd, utan enbart av generellt strandskydd om 100 meter. Berörda informationskartor i översiktsplanen uppdateras inför antagande, vilket dock inte medför någon förändring i föreslagen markanvändning. Kommunen har inte för avsikt att verka för ett utökat strandskydd vid Älgbostad.

Gör Yngern till ett vattenskyddsområde

Inriktningen ska vara att det ska bli ett vattenskyddsområde. Notera att Yngern ”ägs” av 3 kommuner; Nykvarn, Södertälje och Gnesta. Alla 3 behöver medverka i utredningen.

Liberalerna skriver: ett vattenskyddsområde bör inrättas för sjön Yngern. Länsstyrelsen har föreslagit detta och det finns ett medborgarförslag som har fått stöd av medborgare, om att Yngern ska bli vattenskyddsområde. Byggnation av bostäder i närheten av sjön, där det inte finns kommunalt vatten och avlopp bör inte tillåtas.

Södertälje kommun skriver: *Bommersviks trädgårdsstad ligger inom samma område som Turingeåsen som är potentiellt intressant som grundvattenmagasin för framtida vatten- eller reservvattenförsörjning. Det finns risker med att bebygga ett känsligt område till sjöar med god kvalitet där det finns möjlighet att förstärka grundvattentillgången genom så kallad inducerad infiltration. Exempel på sådana högprioriterade grundvattenmagasin är Bommersviks-magasinet i Turingeåsen som ligger i direkt anslutning till sjöarna Yngern och Vällingen, som bägge har god vattentillgång och bra vattenkvalitet.*

Kommunens svarar att inför granskning har beskrivningar om hur befintliga yt- och grundvattenförekomster ska skyddats tillkommit, det vill säga att förekomsternas inte får försämrats. Beskrivningarna för vattenskyddsområdena i kommunen har också förtydligats, samt hur dessa kan skyddas. Det är lagstyrt och en fråga som länsstyrelserna bevakar enligt överprövningsgrunderna. Kommunen har valt att inte ha med lagstyrda åtgärder som riktlinjer. Varför?

Kommunens svar

I kommunens vattentjänstplan anges att reservvattenbehovet behöver utredas, och att den regionala vattenförsörjningsplanen pekar ut Yngern som en reservvattentäkt med hög regional prioritet. Yngern har höga natur- och friluftsvärden som eventuellt kan påverkas negativt om sjön används som reservvattentäkt. Detta måste utredas vidare innan kommunen kan ta ställning till vilken lösning som förordas.

Översiktsplanen ska redogöra för kommunens långsiktiga utveckling. För att översiktsplanens innehåll ska gå att ta till sig är rekommendationen från Boverket att begränsa mängden information som redovisas. Om översiktsplanen skulle redovisa beslutade åtgärder från vattenförekomsternas åtgärdsprogram skulle planen bli mycket omfattande och även löpa ökad risk för att bli inaktuell. Länsstyrelsen bedömer i sitt granskningsutlåtande att ett genomförande av översiktsplanen inte bedöms medföra att miljö kvalitetsnormen för Yngern försämrats. Länsstyrelsen lyfter dock att kvalitetsfaktorn för morfologisk status är nära en försämring, vilket innebär att kommunen behöver vara mycket restriktiv med att medge åtgärder i strandlinjen.

Skydda skog, innan det är för sent

Kommunen ansvarar för att bevaka allmänna intressen gällande friluftsliv och naturvård även på privat skog, vilket innefattar tillsyn av allemansrätten och möjlighet att stifta lokala ordningsföreskrifter.

Kommunen har även ett övergripande ansvar för att planera och bevara tätortsnära skog för framtida generationers rekreatjonsbehov och biologiska mångfald, även om de inte äger skogen. Detta kan ske genom att till exempel avsätta mark för grönområden eller genom att samverka med markägare.

Man behöver inte åka långt i kommunen för att se fullständigt hänsynslösa skogsskövlingar.

Det är viktigt att värdefulla naturmiljöer bland annat skog bevaras och att de arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen har miljöer som säkerställs långsiktigt. Kommunen har ansvar att styra så att miljömålen på sikt uppfylls, i synnerhet på egen skogsmark.

Dessutom, tänk på konsekvenserna av skyfallen i september i år i Västernorrland. Broar som rasar, järnväg och vägar som kollapsat. sannolikt beror detta på att man kalhuggit stora skogar i slänterna mot vägarna och järnvägarna. Skogar som om den fått stå kvar skulle ha lindrat konsekvenserna betydligt.

Vi har liknade tänkbara fall i Nykvarn fast ännu så länge i betydligt mindre skala. Jag tänker framför allt på exploateringen av Mörby som kommer innebära att mängder av skog tas bort, stora ytor hårdgörs av hustak, vägar mm vilket kommer bli problem när vattnet från Bågplanbergen forsar ner mot järnvägen vid ett skyfall. Det står redan idag mycket vatten mot banvallen.

Kommunens svar

Kommunen tackar för informationen. I de detaljerade kartorna för respektive utbyggnadsförslag framgår grönområden som föreslås bevaras. Vid kommande detaljplanarbeten kommer naturvärdesinventeringar, dagvattenutredningar och andra utredningar att bidra till mer detaljerade utformningar av områdena.

Återvinningscentral

Starta en återbrukscentral i Nykvarn. Det är bra (reds anm: att lokala komplement till återvinningscentralen ska utredas, exempelvis mobil återvinning eller mindre insamlingspunkter), men ännu bättre är om vi i Nykvarn har en lokal återvinningsverksamhet. Man slipper åka så långt och det skapar lokala jobb.

Kommunens svar

Kommunens avfallsavdelning har utrett frågan och landat i att det för närvarande är ett bättre alternativ att fortsätta samarbetet med Telges återvinningscentraler.

Gång och Cykelvägar (Energi)

Min nya kommentar: Översiktsplanen är inte mycket värd om inte framtidens tänkta cykelvägar finns med. Kan man tänka sig att i ÖP hänvisa till en speciell bostadsplan eller en bilvägsplan?

”En översiktsplan är ett övergripande dokument som kommunen tar fram för att visa hur man på lång sikt tänker sig att mark- och vattenområden ska användas, och hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras”

Trafikverket säger: *förtätande av miljöer bidrar till en transporteffektiv samhällsplanering där befintliga transportsystem kan användas, vilket stämmer väl överens med såväl med de transportpolitiska tillgänglighets- och hänsynsmålen.*

Trafikverket säger vidare: *Trafikverket bedömer att breddningar och nya gång- och cykelvägar på väg 523 och väg 509 inte kommer kunna åstadkommas med statliga medel och resurser i tidsperspektivet 2035-2040. En utveckling av Sundviksstråket och Bommersvik, som leder till ökad bil-, cykel- och gångtrafik på dessa vägar, är därför inte önskvärd.*

Den vidare exploateringen av Mörbyområdet m.fl. kommer öka trafiken ännu mer på 509an, både med tung och vanlig trafik. Inte heller säger man något om riskerna för kontaminering av Yngern och Turingeåsen pga. ökad trafik. Trafikverket säger nej till cykelvägar på 523an och 509an. Är ÖP realistisk?

Kommunens svar

Översiktsplanen redovisar genom utpekade prioriterade stråk för kommunikation i utvecklingsstrategin var kommunen ser behov av nya cykelvägar. Behovet av nya cykelförbindelser lyfts även i text för respektive utbyggnadsförslag Kommunen är medveten om Trafikverkets inställning men avser fortsatt verka för att åstadkomma cykelvägar längs delar av väg 523 och 509.

Riksintresse kulturmiljövård

I ÖP borde finnas fler tänkta områden som riksintresse för kulturmiljövård. Odlingslandskap, fornminneslandskap (Mörby), bruksmiljön (Turingeån, stålbruket, pappersbruket, Smedsbygget...) m.fl.

Riksintresse Rörligt friluftsliv (Länsstyrelsen)

Bra att beskrivningen av Yngern som riksintresse för naturvård har reviderats inför granskningen. Informera gärna Länsstyrelsen om Yngern apropå riksintresset för rörligt friluftsliv.

Översiktsplanen anger att Yngern är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet, men Yngern är inte en del av riksintresset för rörligt friluftsliv.

Kommunens svar

Det är de statliga myndigheterna som ansvarar för att utse riksintressen, vilket innebär ett statligt anspråk på vad marken bör användas till. I översiktsplanen ska kommunen uppge hur man avser förhålla sig till riksintressena. Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet har de senaste åren sett över riksintresset för kulturmiljövård i Stockholms län, vilket resulterade i en ny avgränsning av riksintresset Taxinge-Näsby. Myndigheterna föreslog inte något nytt riksintresse för kulturmiljövård i Nykvarns kommun.

Jordbruksmark

Här har ni minsann jobbat med definitioner så att det passar syftet att bebygga Älgbostad m.fl. utbyggnadsområden som berör jordbruksmark. Har ni redan glömt resultatet av er egen enkät?

”närhet och tillgång till natur” ska vara med i er nya definition av ”väsentligt samhällsintresse”

Kommande exploateringar för nya bostadsområden och industrier ska inte byggas på jordbruksmark. Det räcker med att Mörby, Nykvarns historiska vagga, kulturmark och finaste jordbruksmark försvunnit för kommande generationer.

Kommunens svar

Termen väsentligt samhällsintresse lyfts i miljöbalkens andra kapitel, fjärde paragrafen. Där fastslås att:

”Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk”.

Kommunen kommer inte att ange ”närhet och tillgång till natur” som ett väsentligt samhällsintresse i översiktsplanen. Anledningen är att det skulle kunna tolkas som att kommunen anser att jordbruksmark kan ianspråkta för olika typer av bebyggelse enbart för att den ligger nära natur. Kommunen instämmer i att befintlig jordbruksmark så långt som möjligt bör värnas, men öppnar upp för att undantag kan förekomma för att tillgodose väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annan plats. Detta kommer att prövas vidare i kommande detaljplanering och bygglovsgivning som berör jordbruksmark.

Klimatanpassning.

En översiktsplan är ett övergripande dokument som kommunen tar fram för att visa hur man på lång sikt tänker sig att mark- och vattenområden ska användas. Därför finns det all anledning att i ÖP beskriva hur kommunens åtgärdsförslag för att förebygga klimatförändringskonsekvenserna påverkar användningen av kommunens mark- och vattenområden. T.ex. genom att plantera träd på skolgårdar, förskolor, i centrum m. fl. platser, så att människor och djur kan få svalka, skapa fler parker av samma anledning. minimera mängden hårdgjorda ytor och behålla träd och skog som ger svalka och suger upp vatten.

En fortsatt exploatering av Mörbyområdet kommer leda till fler hårdgjorda ytor som i sin tur kommer leda vattnet från Båglanbergen direkt mot järnvägsvallen. Redan idag samlas där mycket vatten i våtmarken.

Trafikverket skriver: *det är viktigt att förändringar av miljöer i anslutning till vägnätet sker på ett sådant sätt att risker för översvämning, ras och skred inte ökar, exempelvis genom ökad omfattning av hårdgjorda ytor utan tillräcklig dimensionering av dagvatten-anläggning på lämpliga platser.*

Kommunens svar

Kommunen har en klimatanpassningsplan som antogs av kommunfullmäktige 2023-10-12 § 129. Denna har använts som underlag i arbetet med översiktsplanen. Dagvattenutredningar tas alltid fram i detaljplaneskedet, som redogör för hur framtida flöden kan omhändertas. Flödena beräknas med en klimatfaktor.

Skydd av kulturmiljöer i Nykvarns kommun

Länsstyrelsen skriver: *Parker, planteringar och grönområden är viktiga stadsbyggnadselement och har stor betydelse för den byggda miljöns karaktär. Det gröna berättar också en historia om våra städer och samhällen och är en del av vårt kulturarv. Genom att ta tillvara dessa kulturhistoriska och arkitektoniska värden i planering, byggande och förvaltning kan vi skapa en berikande och långsiktig hållbar livsmiljö.*

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/gronstruktur/kulturvarden/>

Älgbostad är ett bra exempel på en miljö som berättar en historia om hur vårt samhälle utvecklats och har flera fina gamla stora träd; ek, gran, lind, en fin allé, gamla åkrar och hus och under mark fornminnen.

Kommunens svar

Användningen av Älgbostad ses över i pågående detaljplanearbete för området. Kommunen instämmer i att Älgbostaden är en kulturhistoriskt viktig plats.

Öp 2035 Bilaga 1 - Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning

Yngern är inte ett riksintresse för vattenförsörjning men det är klassat som ett riksintresse för naturvård och har utpekats som prioriterad för framtida vattenförsörjning i den regionala utvecklingsplanen för stockholmsregionen (rufs 2010), vilket indikerar dess värde för detta ändamål.

I ÖP som ju blickar framåt minst 10 år borde därför Yngern planeras som ett vattenskyddsområde.

Kommunens svar

I kommunens vattentjänstplan anges att reservvattenbehovet behöver utredas, och att den regionala vattenförsörjningsplanen pekar ut Yngern som en reservvattentäkt med hög regional prioritet. Yngern har höga natur- och friluftsvärden som eventuellt kan påverkas negativt om sjön används som reservvattentäkt. Detta måste utredas vidare innan kommunen kan ta ställning till vilken lösning som förordas.

Konsekvenser som miljökonsekvensbeskrivningen visar ska tas på allvar och ges hög prioritet i kommande detaljplanering:

1 MKB: om bebyggelse på skogsmark. Man konstaterar att de flesta markerna inte är inventerade för naturvärden.

Naturligtvis ska det i ÖP ställas krav på inventering av naturvärden innan någon som helst exploatering får göras.

Kommunens svar

Naturvärdesinventeringar utförs i princip alltid vid detaljplanering i naturområden. Undantaget skulle vara ifall både kommunen och länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl för utredning eftersom platsen redan har undersökts eller uppenbart saknar värden. I bygglovsskedet bedöms frågan vanligtvis redan vara hanterad ifall området omfattas av en gällande detaljplan. Ifall så inte är fallet är det upp till bygglovshandläggaren att bedöma huruvida den efterfrågade åtgärden kräver att en naturvärdesinventering tas fram.

2 MKB: bebyggelse vid vatten kommer att påverka naturvärden negativt.

ÖP2035 ska därför inte tillåta exploatering vid vatten

Kommunens svar

Översiktsplanen är restriktiv med att föreslå utveckling vid vatten. Eventuell exploatering i vattennära läge får inte leda till att miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster påverkas negativt. Eventuell påverkan kommer att utredas i kommande detaljplanering.

3 MKB: det saknas restriktioner för utsläpp av dagvatten i naturkänsliga områden.

ÖP ska innehålla bedömda framtida restriktioner för utsläpp av dagvatten i naturkänsliga områden

Kommunens svar

Dagvattenhantering utreds och regleras i detaljplaneskede. I översiktsplanen finns riktlinjer för hur dagvatten ska hanteras kommande planeringen.

4 MKB: ÖP medger exploatering av strandskyddsområde utan förbehåll!!

ÖP ska inte tillåta exploatering av strandskyddade områden beslutade av Länsstyrelsen

Kommunens svar

Det stämmer inte att översiktsplanen medger exploatering av strandskyddsområden utan förbehåll. Inget strandskydd upphävs i översiktsplanen. Ifall strandskydd kommer i konflikt med kommande byggnationer kommer strandskyddet att prövas i kommande detaljplanering, alternativt att dispens kommer att krävas i bygglovshandläggning för områden som inte omfattas av detaljplaner.

5 MKB: det saknas mål för klimatanpassningsarbetet

ÖP ska naturligtvis innehålla mål och ambitioner för klimatanpassningsarbetet in i framtiden

Kommunens svar

Under rubriken Begränsad klimatpåverkan i ÖP del 2 redogörs för nationella och regionala mål för klimatarbetet. Det anges även att kommunen jobbar med en koldioxidbudget för att bidra till att begränsa klimatpåverkan.

6 MKB: bebyggelse planeras intill Yngern, Vällingen, Långsjön och Turingeån, fast dom är "mycket känsliga, värdefulla". Bebyggelse där står i konflikt med mål om biologisk mångfald"

ÖP ska inte innehålla framtida exploateringar vid våra vatten, i synnerhet inte vid Yngern, Vällingen, Långsjön och utefter Turingeån som alla är mycket känsliga och ska skyddas för att bevara den biologiska mångfalden.

Kommunens svar

Översiktsplanen pekar inte ut bebyggelse vid Vällingen eller Långsjön. Vid Yngern finns de två pågående detaljplanerna för Hökmossen 2B och Hökmossbadet (Älgbostad). Då Turingeån rinner genom tätorten Nykvarn kan det vara aktuellt med åtgärder i närområdet.

34. Privatperson 34

Taxinge-Nygård

Planeringshorisonten 2035 känns rimlig, men det är önskvärt med en utblick även över en längre tidsperiod som har betydelse för utvecklingen även i närtid. Under vissa avsnitt behöver planen redovisa ambitioner som sträcker sig längre fram i tiden. Till den kategorin hör infrastrukturella åtgärder med långa ledtider t.ex. teknisk försörjning, trafikplats och järnvägsstation. Förutom att de påverkar markanvändningen har de betydelse även i ett kortare perspektiv för företagsetablering och arbetsplatsutbudet i Taxingebygden. Ett sätt att hålla långsiktiga projekt levande är att markera dessa i översiktsplanen. Översiktsplanens inriktning bör vara att tydliggöra kommunens ambitioner och visioner även på längre sikt för att undvika felhandlingar som kan omöjliggöra eller försvåra en ändamålsenlig utveckling i framtiden. Ett särskilt avsnitt som publicerar visioner skulle kunna vara en modell för att hålla dessa levande över tid.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Kommunen delar uppfattningen att vissa infrastrukturella åtgärder har långa ledtider och stor betydelse för framtida utveckling. Översiktsplanen har en planeringshorisont till 2035, vilket bedöms som rimligt för att ge en tydlig inriktning och skapa handlingskraft i närtid. Upprättandet av den nya översiktsplanen sker som en del av den rullande planprocessen för översiktsplanering. Den rullande planprocessen innebär att mål och strategier kontinuerligt uppdateras baserat på aktuella händelser i kommunen och att effekten av översiktsplanen löpande utvärderas. Varje mandatperiod ska kommunen genom en planeringsstrategi ta ställning till översiktsplanens aktualitet, vilket ger möjlighet att justera inriktningen och hantera långsiktiga frågor över tid.

I några av de punkter vi berört i vårt samrådsyttrande anför kommunen att man inte har huvudmannaskapet eller har beslutanderätten i den framförda frågeställningen. Det anføres som skäl för att inte göra markeringar i Översiktsplanen. Kommunen är trots allt indirekt huvudman genom kommunala bolag i t.ex. i VA-frågan och har absolut rådighet över sin egen förvaltning. Kommunen har därtill planmonopolet som stöd för att markera en ambition och viljeyttring som tydliggör den framtida utvecklingen, oavsett huvudmannaskap, markägarförhållanden eller verksamhetsutövare.

Ett exempel på felaktig information till politiken gäller cykelvägen Nykvarn -Taxinge. I samrådsredogörelsen uppges att den kommunala förvaltningen haft i uppdrag att utreda markåtkomst för cykelvägen och bedömt att det inte är genomförbart i nuläget. Mot detta påstående vill vi anför att berörda markägare är positiva. Selebo häradsallmänning har styrelse- och årsmötesbeslut på att vara positiva till att anlägga cykelvägen. Ägaren till Prästtorp är också positiv. Utöver dessa markägare är det bara kommunen som är berörd och därmed faller det argumentet som hinder för en markering i översiktsplanen. Vi vidhåller således att cykelvägen ska markeras i översiktsplanen som ett led i prövningen av exploateringsmöjligheterna i Taxinge.

Kommunens svar

Cykelvägen mellan Nykvarn och Taxinge är identifierad som en prioriterad åtgärd i den gällande cykelplanen från 2015 och bedöms fortsatt vara av strategisk betydelse för kommunen. I översiktsplanen anges behovet av nya cykelvägar genom utpekade prioriterade kommunikationsstråk inom utvecklingsstrategin, där sträckan mellan tätorten Nykvarn och Taxinge särskilt framhålls. Detaljerad sträckning av cykelvägen kommer att fastställas vid ett senare skede. Kommunen ser positivt på att berörda markägare är välvilligt inställda till en utbyggnad av cykelvägen till Taxinge. En fortsatt dialog med berörda parter kommer att ske under genomförandet av översiktsplanen.

Översiktsplanen är ett dokument för att redovisa kommunens syn på samhällsutvecklingen, särskilt när det gäller markanvändningen, oavsett ägarförhållanden. De utredningar som man ändå antyder ska göras kan lätt negligeras när det blir tal om fördelningen av kostnader och utredningsresurser. Det är angeläget att det finns stöd i ÖP för dessa utredningar. I annat fall riskeras att utvecklingsmöjligheter faller i glömska med risk för att framtidsmöjligheter blockeras av kortsiktigt agerande.

Kommunen bör t.ex. skapa sig en egen bild av vad som skulle kunna uppnås med en järnvägsstation i Nygård. Vad vill Nykvarn uppnå? Inte minst viktigt att kommunen har en egen uppfattning inför det självklara samarbetet med Strängnäs kommun och Regionen samt i kontakterna med Banverket och olika driftsbolag.

Kommunens svar

Kommunen har i nuläget inga planer eller tankar kring etablering av en järnvägsstation inom översiktsplanens tidshorisont. Svealandsbanan är en av Sveriges mest trafikerade sträckor, och införande av pendeltågstrafik med kortare stopp skulle medföra betydande påverkan på regionaltågens trafikering. Kommunen anser därför att frågan om en station i Nygård inte är aktuell inom översiktsplanens tidshorisont.

Beträffande riksintresset som redovisas över åkermarken och gården upplevs det som en felaktig markering i det material från 2021 som man refererar till. Kommunen har all anledning att i översiktsplanen rätta till detta. I annat fall blir det bara en onödig komplikation vid den prövning som ändå alltid ska ske vid hanteringen av förhandsbesked och planbesked. Det är viktigt att kommunen kontinuerligt följer upp och utvärderar effekterna av de beslut som tas inom ramen för översiktsplanen, så att eventuella brister eller nya behov snabbt kan identifieras och hanteras.

Kommunens svar

Utredningsområdet Taxinge-Finkarby omfattas av och angränsar till Taxinge-Näsby, som utgör riksintresse för kulturmiljövård. Området ligger också i sin helhet inom riksintresse för turism och friluftsliv. Kommunen har hämtat aktuella riksintresseavgränsningar för att säkerställa att översiktsplanen bygger på korrekt och uppdaterad information. Riksintresset för kulturmiljövård reviderades 2021 av Riksantikvarieämbetet, och denna uppdaterade version används i översiktsplanen. Riksintressen är statliga anspråk som innebär att myndigheter anger krav eller behov som ska beaktas i kommunal planering. Kommunens bedömning är att riksintresset för kulturmiljövård har en rimlig avgränsning, och att eventuella åtgärder inom och i närheten av riksintresset måste föregås av en bedömning om åtgärdens påverkan på riksintresset.

Området vid Nygård omfattas inte av riksintresse för kulturmiljövård men pekas ut i kommunens kulturmiljöprogram som en viktig kulturmiljö. Den öppna åkermarken i området anses vara viktig att bevara för helheten av kulturmiljön. Även om programmets utpekanden inte är juridiskt bindande, fungerar det som ett värdefullt stöd i kommunens arbete med att skydda kulturmiljöer i Nykvarn. Det är i samband med ansökningar om bygglov eller anmälan enligt plan- och bygglagen som en slutgiltig prövning om kulturvärden görs.

Oavsett välvilligt formulerade kommentarer i samrådsredogörelsen under rubriken ”Kommunens svar” har de inte påverkat slutprodukten. Förutskickade utredningar bör ges status i översiktsplanen. Det är den antagna planen som gäller och det enda dokument i planprocessen som inte kan kringgå utan motivering.

Kommunens svar

Utredningarna Trafikplats Prästorp och Principskiss etapp 1 som bifogades i samrådsyttrandet är på en för detaljerad nivå för en översiktsplan. Utredningarna kan med fördel utgöra planeringsunderlag för kommande planeringsskeden. Referensförteckningen som bifogas översiktsplanen redovisar de planeringsunderlag som har utgjort grund för översiktsplanen.

Tidigare synpunkter under samrådsskedet kvarstår liksom våra ambitioner att utveckla Taxingebygden. Vi vill att detta tydligt kommer till uttryck i Översiktsplanen i form av text och markeringar i kartmaterialet för att säkerställa att utvecklingsmöjligheter tas tillvara och förvaltas väl.

Kommunens svar

Kommunen tackar för synpunkterna. Kommunen ser fram emot ett bra samarbete i det kommande utredningsarbetet för att se över möjligheter till en god utveckling inom området.

35. Privatperson 35

På en kartbild för mark- och vattenanvändning med mark som ingår i Hanstaviks gård (Hanstavik 2:1 samt fd Ånsta 1:2) finns inritad Täljeleden, men den sträckningen är ändrad genom avtal med Södertälje kommun i mars 2022.

Leden går nu inte längre genom detaljplaneområdet utan viker av söderut och kommer ut och följer Almnäsvägen till norr om E20, där leden viker av västerut enligt den gamla sträckningen.

På kartan syns inte den transformatorstation som Vattenfall byggt på inköpta tomten Ånsta 2:7.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Tack för att ni har uppmärksammat att Täljeledens sträckning redovisades felaktigt. Ledens sträckning har inför antagande justerats i enlighet med den nya dragningen. På baskartan i den digitala plankartan syns transformatorstationen.

36. Privatperson 36

Izabellas och Enelies bild blev omslag på Tutan

FOTO: EVA THELANDER

DET SOMRIGA OCH SKÖNA OMSLAGET till det här nummeret av Tutan är gjord av våra vänner Izabella van der Laan Lundberg och Enelie påsklovet när biblioteket bjöd in skoleliga barn att sommarstema. Bilden föreställer barnen Adam och Izabella och Enelie som sitter på en soffa och håller upp sin bild. I bilden syns blommor.

– Fast barnen blev trötta, därför lägger de sig ner
– Ja, och så blundar de för att inte bli bländade av solen
– Och sen somnar de, säger Enelie.

Izabella och Enelie har varit vänner sedan de gick på förskolan. Nu går de i trean på Björkestaskolan respektive Furuborg.

Vad brukar ni göra på somrarna?

- Vi leker och sover över hos varandra.
- Ja, nästan varje gång vi leker.
- Och så badar vi. På Hökmosbadet, och kanske Lövnäsbadet. ■

Ung i Nykvarn

HAR DU BARN i åldern 6–18 år? Då ska du hålla utkik efter symbolen UiN, eller Ung i Nykvarn som förkortningen står för. Det är samlingsnamnet för kommunens aktiviteter för just barn och unga. Det är bekanta verksamheter såsom Kulturskolan och Pritidsfabriken som fått nytt namn och "nya kläder". Läs mer på nykvarn.se/uin ■

Tyck till om framtiden!

JUST NU PÅGÅR ARBETET med att ta fram en översiktsplan för hur kommunen ska bebyggas och utvecklas fram till år 2035. På Nykvarns bibliotek finns från den 12 juni en utställning med kartor och matnyttig info. Där kan du lämna synpunkter. Du kan också lämna synpunkter digitalt genom att surfa in på nykvarn.se/öp.

Lämna dina synpunkter den 12 juni–30 september. ■

Summer Camp 2025

INNEBANDY, BÅGSKYTTE OCH GYMNASTIK – Nykvarns kommun arrangerar tillsammans med föreningslivet roliga dagläger inom idrott och rörelse. Det är duktiga feriarbetande ungdomar från lokala idrottsföreningar som,

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Bilden är beskuren för att minska utrymmet. Pilen på bilden syftar till att markera att kommunen har uppgivit felaktiga datum att lämna synpunkter under granskningsperioden. Kommunen valde att förlänga svarstiden från 12 juni till 30 september med hänsyn till den felaktiga skrivningen i Tutan och att Länsstyrelsen Stockholm, Region Stockholm och Salems kommun begärde förlängd svarstid

37. Boende i Kämsta

Vi står fast vid vårt tidigare yttrande över planen, vilket bifogas.

Kommunens svar

Reds anm: yttrandet har tidigare bifogats till detaljplan för Miare Backar (KS 2013:403).

Som boende längs Kämstavägen upplevs detaljplanen oroväckande och vi ser det som nödvändigt att invända mot den.

Den omfattande ökningen i trafikintensitet, som ett eventuellt Miare Backar skulle medföra, skulle bli ett störningsmoment för både djurliv och människor och dessutom en ökad miljöbelastning. Av de trafikutredningar som redovisas i programförslaget framgår att man endast redovisat den trafikbelastning som berör planområdet med utfart mot fattigstugan. Trafikökningen österut mot Kämsta, extra underhåll, slitage, snöröjning mm berörs inte alls vilket för oss Kämstabor är helt oacceptabelt.

Vid vår granskning av de utredningar som inkommit i ärendet: trafik, VA, buller, naturvärden, arkeologiskt och annat i vårt närområde, är vår uppfattning att förslaget till detaljplan också har tydlig negativ påverkan på exempelvis fornlämningar, landskapsbild och naturvärden.

I hällmarken finns exempelvis flera fridlysta växter såsom tibast och grön sköldmossa, vilka kan bli svårt att rädda då omfattande markarbeten måste genomföras för vägar, husgrunder, ledningsdragningar mm. I planbeskrivningen redovisas genomförd naturvärdesinventering där bl.a. fjorton fridlysta arter och fem rödlistade arter identifierats. I centrala delen av området ligger också en mycket värdefull våtmark, som hyser större och mindre vattensalamander, snok och padda, djur som måste skyddas enligt artskyddsförordningen. Det torde vara mycket svårt att förhindra negativ påverkan av dagvatten från de exploaterade delarna av planområdet. Vår slutsats är att området innehåller så stora och ömtåliga naturvärden att den diskuterade exploateringen inte borde kunna legaliseras och alltså inte komma till utförande.

Generellt bör ny bebyggelse lokaliseras inom befintliga tätortsområden för att undvika ökat bilberoende och utbyggnad av infrastruktur (källa: Boverket). Exploatering av mark för bebyggelse har en stor klimatpåverkan och bör därför övervägas noggrant. I planförslaget och tillhörande utredningar för Miare Backar framgår det att påverkan från föreslagen högexploaterade bebyggelse kommer att innebära ett stort klimatavtryck i området. Det allmänna intresset för att bygga hållbart och långsiktigt bör väga tyngre än det enskilda intresset i detta fall.

Vi ser stor Klimatpåverkan och risker i följande:

Ny väginfrastruktur, med vägbreddning om ca 10 meter för att kunna tillgodose området med kollektivtrafik. Stort klimatavtryck.

Ny VA- infrastruktur, där vatten och avloppsvatten måste pumpas långa sträckor till kommunala nätet med risk för stora schaktarbeten, sedimentering i ledningar som kräver underhåll, samt behov av att gå igenom känsliga naturområden. Stort klimatavtryck.

Brandrisken blir överhängande med så tät bebyggelse som föreslås. Riskerna för omfattande skogsbränder är stor då vi drabbas av allt torrare och varmare klimat och då området ligger långt från brandförsvarets anläggningar.

Kulturmiljön: är bebyggelsen verkligen anpassad till platsen? Se "Att bygga nytt på landet" (Nykvarns kommun).

Överbelastning av befintlig väg, Kämstavägen. En trafikutredning för vägen i sin hela längd är inte gjord.

Om kommunen trots ovanstående stora bevarande- och skyddsintressen förespråkar en utbyggnad enligt ovanstående planprogram kommer det att behövas en utbyggnad och ombyggnad av hela Kämstavägen österut för att klara den trafikökning som även detta vägavsnitt mot Södertälje sannolikt kommer att belastas av. Detta torde innebära att Nykvarns kommun måste ta över ombyggnaden av hela Kämstavägen samt driften av vägen. Vi som bor i Kämstaområdet anser att de stora värdena för natur och boende utefter vägen som påverkas långsiktigt bör sättas i första hand och därför avslår vi utbyggnadsförslaget av Miare Backar.

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekad i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området.

38. Protestlista Vidbynäs

1. **Översiktsplan** Detta område har aldrig varit menat att bli ett bostadsområde. Exploatören har köpt marken mycket undervärderat av kommunen (5kr/m²) med förespegling att det skulle användas till golfändamål samt ungdomsverksamhet. Mot bakgrund av detta och stora påtryckningar från exploatören ligger nu ett stort ansvar hos nuvarande beslutsfattare.
2. **Viktiga naturvärden** De stora våtmarksområdena där exploateringen kommer att ske innehåller mycket stora naturvärden. Allt från bäver till olika kräldjursarter t ex större och mindre vattensalamander, åkergroda, paddor, snokar, huggormar m.fl. och som lyder under artskyddsförordningen. Detta är också en hemvist för alla insekter längst ned i predatorkedjan och en förutsättning för denna biologiska

mångfald. I denna helt unika biotop finns också en fantastisk fauna av fridlysta och rödlistade arter (enl. gjord inventering). Detta mycket värdefulla sammanhängande våtmarksområde sträcker sig genom Horsmossen - Miaren - Mindalssjön - Lundesjön - Ånstasjön - Måsnaren. Att gå in i detta orörda våtmarksområde och bryta denna kedja med husbyggen, sprängningar och vägar kommer att få konsekvenser för all framtid.

3. **Ökad trafik** Enl. programförslag innebär detta en ökad trafikbelastning lågt räknat till ca 1200 trafikrörelser/dygn. Under dagtid 12 timmar/dygn kommer det att passera 100 bilar/tim genom golfbanan och bostadsområdena. Adderar man också den nu befintliga trafiken blir denna dystra siffra ännu högre. Detta kommer att skapa kaos vid alla små tvärvägar och in/utfarter som skall korsas till fots eller i golfbil, samt blir naturligtvis även stort problem för alla närboende, ryttare, joggare och flanörer. Detta sagt mot bakgrund av att den nu befintliga vägen är otillräcklig (smal krokig grusväg). Till närmaste kollektivtrafikplats mot Nykvarn är det 1,8 km och mot Södertälje 5,3 km. Att i dessa tider när vi sett, hört om och känt av konsekvenserna av alla utsläpp (koldioxid m.m.) är det helt oacceptabelt att lägga ett bostadsområde på en plats utan närhet till miljövänlig kommunikation. Vi skall naturligtvis inte gå in och medvetet öka utsläppen för simpel privat vinnings skull.
4. **Infrastrukturkostnader** Exploateringen av den idag obefintliga infrastrukturen kommer att kosta enorma och helt oförsvarligt höga summor, med framtida underhåll oräknat. Tillkommer gör även byggnation och underhåll för daghem, skola och ev. också äldreboende.
5. **Buller** Störande ljud från skjutbanan med sina ca 1200 medlemmar samt från flygfältet kommer att skapa rättsliga problem. Oljudet kommer också att öka när ljudabsorberande träd och vegetation skövlas för exploateringen och fler i området blir drabbade.
6. **Fornlämningar** Detta byggprojekt passar inte in i denna gamla kulturbygd full med fornlämningar och är ej heller avsedd för exploatering. Särskilt unika och sällsynta boplatser från sten- och bronsålder, hålvägar och begravningsplatser är direkt hotade av planerna.
7. **Ställningstagande** Med alla dessa anledningar anser vi att byggplanerna för Miare Backar avvisas för all framtid. Vi är inte ensamma om detta ställningstagande då vi bifogar en protestlista på ca 300 underskrifter.

Vår förhoppning är att denna natursköna oas fortsättningsvis förblir en grön lunga för hela Nykvarn samt till skydd mot de bullriga och störande fritidsaktiviteterna (skjutbanan och flygfältet) på den norra sidan.

Kommunens svar

Reds anm: följande text står på de bifogade listor som har undertecknats av 331 personer.

NEJ - vi vill inte ha tätbebyggelse i Vidbynäs 1:19/Miare Backar som hotar;

- En unik, naturskön rekreationsareal
- En trakt rik på fornminnen och historia
- Våtmarker, viltlivet samt jakten i området
- Verksamheten för skjutbana och modellflygfält p g a buller

Kommunens svar

Kommunen tackar för yttrandet. Det finns ett positivt planbesked för Miare Backar från kommunstyrelsen 2014-06-03 § 90. Att Miare Backar finns utpekade i Översiktsplan 2035 befäster därmed tidigare beslut om att pröva upprättandet av en detaljplan inom området. Arbetet med detaljplanen har även föregåtts av framtagandet av ett planprogram som godkändes 2021, därefter påbörjades arbetet med detaljplanen. Området har således länge ingått i kommunens strategiska utvecklingsplaner, vilket innebär att de grundläggande ställningstagandena har varit kända under en längre tid. Frågor av mer detaljerad art hanteras i samband med detaljplaneringen av området

Bilaga hela yttrandet Privatperson 33

Synpunkter på ÖP 2035, Granskning

Till: servicecenter@nykvarn.se, diarienummer "KS/2022:488"

Jag vill börja med att tacka för ett väl genomfört samråd och att flera av mina synpunkter beaktats. Vi får hoppas att de blir verklighet också. Men, jag vill ändå kommentera några saker som inte riktigt fått de svar som jag önskar.

Läsanvisningar

Det här dokumentet innehåller:

- mina synpunkter på samrådshandlingen
- *kommunens svar*
- mina nya kommentarer och frågor till kommunens svar i **röd text**.

Allmänt

- Se till att den ideella föreningen Älgbostads vänner kommer med i kommunens distributionslista/kommunikationsplan För ÖP2035 och vidare detaljplaner
- Det märks när man läser underlaget och kommunens svar på mina och andras synpunkter att Nykvarns kommun saknar egen kunskap och kompetens i naturfrågor som t ex biologisk mångfald, friluftsliv, naturvårdsprojekt, bevarande av natur- och kulturlandskap.

Anställ en kommunekolog eller motsvarande som kan sådana frågor och har erfarenhet och kontakter i ämnet

Med hopp om ett seriöst mottagande

1 Inledning

1.1 Vad är en översiktsplan?

En översiktsplan är ett långsiktigt dokument som varje svensk kommun ska ha för att visa hur den vill utveckla och bevara mark- och vattenområden samt den byggda miljön i hela kommunen. Planen är inte juridiskt bindande men ger vägledning för framtida beslut om markanvändning, som till exempel bygglov och detaljplaner. Den visar kommunens politiska inriktning och beslutas av kommunfullmäktige.

Vad en översiktsplan innehåller:

- Långsiktiga riktlinjer:
Planen anger hur kommunen ser att mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras på lång sikt, ofta upp till 20–30 år.
- Hållbar utveckling:
Målet är en hållbar utveckling, både miljömässigt, socialt och ekonomiskt.
- Samhällsplanering:
Den beskriver grunddragen för hur bebyggelse och användning av mark och vatten ska se ut i hela kommunen, inklusive tätorter och landsbygd.
- Vägledning för andra beslut:
Planen används som underlag för och vägledning vid kommunens beslut om mer detaljerade planer, som detaljplaner och bygglov.

1.2 Resultatet av den digitala enkäten som bilades samrådshandlingen 2024

Apropå vägledning för framtida beslut så visar enkätsvaren mycket tydligt att Nykvarnsborna värderar naturen högst bland många andra viktiga svarsalternativ. Vägledningen för framtida beslut om exploatering: Bevara och utveckla naturen i Nykvarns kommun.

Enkäten

-Vad är livskvalitet för dig?

23% Närhet och tillgång till natur, grönområden, sjöar, vatten, landsbygd och rekreation

17% Trygghet och säkerhet

10% Ett bra boende

...

-Vad tycker du är bra med Nykvarn?

34% Närhet och tillgång till natur, grönområden, sjöar, vatten,...

16% Trygghet och säkerhet

10% De regionala och nationella kommunikationerna

...

-Vad gör dig stolt över Nykvarn?

25% Naturen

15% Trygghet och samhälle

9% Fritidsaktiviteter/Föreningslivet

...

Hur skulle du beskriva Nykvarn för någon som funderar på att besöka platsen eller flytta hit?

32% Lugnt och tryggt/ fin natur

29% För hög utbyggnadstakt- centrum byggs för högt och tätt, eftersatt kommunal service/växtvärk

24% Närhet till natur och stad

...

Finns det någon plats du känner dig otrygg på eller inte tycker om?

82% Centrum på kvällen, tunneln under stationen

6% Platser som är dåligt belysta

4% Furuborgsskolan/Skolor på kvällen

...

Hur skulle du vilja att Nykvarn uppfattas i framtiden?

60% En kommun där småstadskänslan bevaras med närhet till natur/lugnt och trygg

13% En levande kommun med bra utbud på restauranger/service och aktiviteter

9% En kommun med bra skolor/förskolor och vård/äldrevård

...

2 Mina synpunkter på Samrådshandlingen

Sammanfattning

Nykvärns kommun behöver ett utökat och hållbart naturskydd och en aktiv grönplanering; fler naturreservat, naturminnen och friluftsområden. Det arbetet behöver inledas med en ordentlig inventering av flora, fauna och funga, i synnerhet i naturkänsliga områden som är tillänkta att exploatera.

Bygg inte på jordbruksmark.

Bygg cykelbanor eller sommarcykelvägar, förbättra kollektivtrafiken och bygg ut laddinfrastrukturen för att minska den fossildrivna biltrafiken.

2.1 Mark och vattenanvändningskartan

Älgbostad ska markeras som friluftsområde. Nu markeras fastigheten som

“Ny mångfunktionell bebyggelse” trots beslut i Mark och miljööverdomstolen att här inte får byggas hus på jordbruksmark och beslut i fullmäktige att göra området till friluftsområde.

Kom ihåg:

Alla GC/sommarcykelvägar

Mälardalsleden

Sörmlandsleden

Turingeleden

2.2 Barnkartan, ta bort husen ritade på Hökmossen och Älgbostad

2.3 Båglan

“Ny verksamhet med begränsad områdespåverkan* är det masshanteringsyta? Saknar ett tydligare användningsområde. Båglan och Båglanberget borde få ett tydligt skydd mot exploatering

Området vid Båglan mot Mörby är mycket fornminnestätt

2.4 Cykelvägar, GC eller sommarcykelvägar, saknas;

Till: Taxinge, Sundsvik, Lövnäsbadet, Bommersvik vidare mot Järna

Nykvarns kommuns cykelplan 2015-02-06. Använd den som det står i syftet.

1. INLEDNING

1.1 Planens syfte och målsättning

Cykelplanens syfte

- Skapa en samlad syn i hur cykelfrågorna ska hanteras i framtiden.
- Ge stöd för beslut som berör kommunens utveckling på lång sikt.

Cykelplanens syfte är att skapa en samlad syn i hur cykelfrågorna ska hanteras i framtiden samt ge stöd för beslut som berör kommunens utveckling på lång sikt, med horisont år 2025. Tillsammans med den nya översiktsplanen är cykelplanen ett verktyg för kommunen vid exempelvis planering av kommande exploateringar och för planerings- och prioriteringsprocessen för varje budgetår.

Övergripande mål

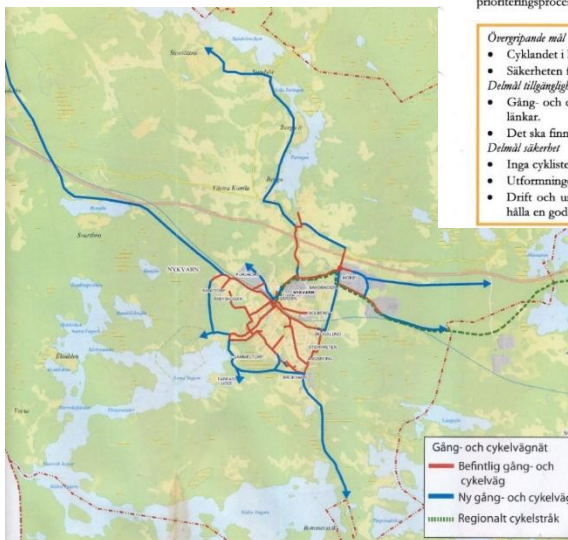
- Cyklandet i kommunen ska öka.
- Säkerheten för oskyddade trafikanter ska förbättras.

Delmål tillgänglighet

- Gång- och cykelvägnätet ska vara gent och sammanhängande utan avbrott och felande länkar.
- Det ska finnas god tillgång till trygga och säkra cykelparkeringar vid viktiga målpunkter.

Delmål säkerhet

- Inga cyklist ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.
- Utformningen av trafikmiljön ska anpassas med fokus på oskyddade trafikanter.
- Drift och underhåll ska prioriteras högt. Beläggningen ska ses över kontinuerligt och hålla en god standard året runt.

2.5 Naturminnen, Kulturminnen och Fornminnen

Ta fram (1) gemensam karta över dessa. Bra för medborgarna och för att marknadsföra Nykvarn för turister. Ta fram en handlingsplan för att skydda dem.

2.6 Skydd av natur

Skapa fler naturreservat och andra typer av skydd av känslig/hotad natur som är tänkt att exploateras. Gör Yngern till ett vattenskyddsområde. Gör inventeringar av flora, fauna och funga i de naturområden som är tänkta att exploateras och skriv i Öp var och vilka utrotningshotade arter som finns och hur de ska skyddas.

2.7 Kommunens svar: Kommunen tackar för att ni tog er tid att delta under samrådet och för att ni har inkommit med ett yttrande. Markanvändningen funktionsblandad bebyggelse i plankartan omfattar såväl utveckling av bebyggelse som grönstruktur. Barnkartan är en förenkling av plankartan som på samma sätt som plankartan redogör för huvuddragen i användningen av mark och vatten.

I beskrivningen av Utbyggnadsförslag i sydvästra tätorten specificeras markanvändningen runt Älgbostad som pågående planering. Ett planarbete har påbörjats med att utveckla Hökmossbadet till ett rekreativsområde. Inför granskning har plankartan och planen förtydligats angående intentionen i den framtida mark- och vattenanvändningen. Kommunens cykelplan ska komplettera översiktsplanen gällande mer detaljerat innehåll. I den gällande cykelplanen beskrivs utförligt utbyggnaden av gång- och cykelvägar mellan Nykvarns tätort och de övriga kommundelarna. Kartor för planeringsunderlag likt fornlämningar finns i planens del 2 Utgångspunkter. Arbetet med allmänna intressen och olika typer av skyddsformer pågår löpande inom ramen för planläggning och som en del av förvaltningsarbetet på kommunen. Generellt arbetar kommunen för att ta tillvara och utveckla kommunens värden både för marknadsföring och turism och för värdets egen skull enligt gällande lagstiftning. Ny verksamhet med begränsad omgivningspåverkan är områden där vi satsar extra på utveckling av verksamheter med syfte att koncentrera verksamheter till befintliga verksamhetsområden och skapa arbetsplatser. De utpekade områdena kommer inte enbart att innehålla verksamheter och det krävs att markens lämplighet utreds i kommande program och detaljplaner. Merparten av Bågplanberget är markerat som grönområde. I kommande detaljplanearbete kommer området att utredas och avgränsas närmare, bland annat utifrån områdets naturvärden. Inför granskning har ytterligare kartredovisningar för kommunens olika värden tagits fram.

2.8 Mina nya kommentarer: Beslut är fattat att älgbostad ska bli ett friluftsområde. älgbostads vänner vill också att husen räddas som kulturminnen men ska rustas för att kunna användas.

Cykelplanen behöver utökas med sträckorna till tänkta nya bostadsområden; utefter 509an mot Järna, utefter gamla Strängnäs vägen mot Mariefred samt utefter 523an mot sundsvik och vidare mot Enhörna.

Höj statusen för hela Bågplanberget från grönområde till naturreservat. Vekabergen har en unik natur som behöver skyddas. Exploatering pågår runt om Vekabergen och riskerar att förstöra skogen. Ogenomtänkt skogsavverkning

i kombination med att antalet hårdgjorda ytor ökar risken för översvämningar vid skyfall

3 Öp 2035 del 1, Sammanfattningen

3.1 Nytt "rekreationsområde" vid Turingeån?

Beskriv bättre var och hur. Samtidigt behöver Öp definiera vad de olika begreppen står för:

"rekreationsområde"

"friluftsområde"

"park"

"...."

Beslut är taget att Älgbostad ska bli ett "friluftsområde", det står inte så i Öp. Det pratas om Älgbostad som "park".

3.2 Kommunens svar: *Genom planens utbyggnadsförslag ska Turingeån öppnas upp och få en mer framträdande roll och tillgängliggöras som ett tätortsnära rekreationsområde. Till exempel beskrivs möjligheten att utreda ett ånära rekreationsområde inom utbyggnadsområdet Färgvägen. Inför granskning har intentionen med Turingeåns rekreationsområde förtydligats kopplat till utbyggnadsområden längs ån. Det finns skillnader i betydelse för de olika begrepp som används i planen. Inför granskning har begreppen kopplat till grönområden och rekreation setts över för att förtydliga översiktsplanens intentioner.*

3.3 Min nya kommentar: Ni måste någonstans definiera skillnaden mellan: grönområde, rekreationsområde, friluftsområde, naturreservat m fl. som används i ÖP. Vem bestämmer? Vem genomför? Vem har skötselansvar mm?

3.4 Länsstyrelsen skriver: Översiktsplanen föreslår exploatering på flera värdefulla naturmarker, till exempel vid sandtorp och vid strandnära lägen med värdefull natur längs med Yngern samt intill Turingeån och sjöarna Vällingen och Långsjön. Att bygga i ett tätortsnära grö- och rekreationsområden med höga naturvärden, till exempel sandtorp, bidrar inte till en hållbar utveckling. I

planen finns angivet ett utvecklingsområde för blåa och gröna samband från tätorten längs Turingeån.

Strategier för hur dessa samband ska bevaras och utvecklas framgår inte av planförslaget och bör utvecklas.

3.3 Förtätning i konflikt med 3-30-300

Regeln 3-30-300 erbjuder riktmärken för städer för att främja rättvis tillgång till naturen. Regeln föreskriver att individer ska se minst **tre** träd från sin bostad, ha **30%** trädkronor i sitt grannskap och bo inom **300** m från ett högkvalitativt grönområde

Kommer Öp 2035 klara av att leva efter regeln 3-30-300 när själva idén med nya Öp är förtätning, som i praktiken innebär att bygga bort nära grönområden? Jämför med exploateringen av gamla IP och nya centrum

3.4 Kommunen svarar:

Det är en utmaning att säkerställa kvalitativa grönområden då kommunen växer. Översiktsplanen har därför uppdaterats utifrån resultaten från en kommuntäckande ekosystemtjänstanalys. Mot bakgrund av ekosystemtjänstanalysen har kommunen identifierat grönområden av extra vikt för sammanhängande grön infrastruktur och mellankommunala gröna och blåa samband. För att säkerställa gröna miljöer även i exploaterade områden har kommunen målsättningen att ta fram riktlinjer för grönytefaktor senast 2027.

Avseende de nybyggda områdena kan det ta några år innan grönskan har tagit sig. Ett naturvårdsprogram har tagits fram och gällande grönstrukturplan ersätts av en uppdaterad variant senast år 2030. Dessa planer kommer att komplettera översiktsplanen med riktlinjer och förslag för att ta tillvara och utveckla grönområden på en mer detaljerad nivå.

3.5 Min nya kommentar:

Ni säger att det är en utmaning att säkerställa kvalitativa grönområden då kommunen växer. Återigen, med hänvisning till enkätsvaren kan man lika gärna formulera meningen så här;

”kommunen växer, därför är det extra viktigt att för framtiden säkerställa kvalitativa grönområden för Nykvarns kommuninnevånare”.

Självklart är det så att det kan en tid innan grönskan tagit sig i nybyggda områden. Men om man ersätter grönytor med hus, som t ex på gamla IP, får man vänta i generationer innan ”grönskan tagit sig”

4 Öp 2035 del 2

4.1 Öp innehåller ingen "Grönplanering"!

Grönplanering enligt Naturvårdsverket:

Grönplanering handlar om att synliggöra och utveckla värden som natur och landskap kan bidra med för en hållbar samhällsutveckling.

En hållbar mark- och vattenanvändning främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster, grön infrastruktur liksom goda livsmiljöer och behöver vara en naturlig del av samhällsplaneringen. Genom grönplanering lyfts dessa aspekter till en helhet och grönplanen har en viktig funktion som planeringsunderlag till översiktsplanen, då grönstrukturen är en bärande struktur i fysisk planering enligt Plan och bygglagen (PBL).

Grönplanering, bebyggelseplanering och trafikplanering pågår parallellt och arbetet styrs av grönplan respektive bebyggelsestrategi och trafikstrategi eller trafikplan. Alla dessa tre planer är viktiga underlag till översiktsplanen där de olika (allmänna) intressena ska vägas samman. Översiktsplanens strategier och ställningstaganden är i regel formulerade på en övergripande nivå. **I grönplanen kan mer konkreta planerings- och förvaltningsskeden preciseras.**

4.2 Kommunens svar: Översiktsplanens del 2 beskriver ekosystemtjänster och grönområden på ett översiktligt sätt. Större grönområden redovisas även i plankartan. **Kommunen tackar för tipset om grönplanering** och tar med sig inspelet till kommande arbete med ny grönstrukturplan. Inför granskning har också grönområden i plankartan kompletterats utifrån den ekosystemtjänstanalys som har genomförts.

4.3 Min nya kommentar: varsågod, vi ser fram emot en grönplan som siktar in sig på en hållbar mark- och vattenanvändning och som främjar biologisk mångfald, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och goda livsmiljöer

5 Grönområden i Nykvarn kommun

Ta med Älgbostad

6 Värdefulla naturområden, som måste skyddas

Ta med Naturre reservaten; Jägarskogen, Björkviksmossen, Bårsjön och Vackstaskogen (nya naturre reservatet Vidbynäs) samt naturområdena;

Hökmosse (våtmarken), Oxvreten, området runt Fjälla hage som har en riktigt fin gammal skog (en blandning av olika träd, gamla och unga), Bågplanberget, Vitvassmossen och skogen runt den, Ånsta, Kämsta, Stångarö, Skogen runt Almsjön (här finns havsörn bl.a.), skogarna runt Aldal, Berg, Lövdal, Taxingeån med stränder från Finkarby ner till Mälaren (här finns både natur- och kulturminnen) m fl.

Som sagt, börja alltid med en inventering av flora, fauna och funga.

6.1 Kommunens svar: Befintliga naturreservat redovisas i mark- och vattenanvändningskartan och i översiktsplanens del 2. Utpekade grönområden har setts över inför granskning baserat på den Ekosystemtjänstanalys som har genomförts. Inventeringar av naturvärden sker i samband med planläggning. Kommunen jobbar utifrån skadelindringshierarkin, som beskriver hur förlust av naturvärden i olika steg kan begränsas med kompensation som sista utväg. Första steget är att undvika att bygga på platser där det finns höga naturvärden. Merparten av de nämnda områdena ovan föreslås inte för ändrad användning i ÖP. Det andra steget är att minimera påverkan på naturvärdena vid en exploatering. Det tredje steget är att restaurera eller återskapa naturvärdena, ex. inom samma detaljplaneområde. Det fjärde och femte steget handlar om kompensation och det kan ske inom samma detaljplaneområde eller på annan plats med målet att antingen uppnå 'ingen nettoförlust' eller att uppnå en 'nettovinst' av naturvärden

6.2 Min nya kommentar: jag vill se en redovisning i ÖP över naturreservat , utpekade grönområden och inventeringsresultat av naturvärden. Gärna i en och samma karta

7 Öp2035 måste ha en plan för att öka skyddet av naturen

7.1 EU-kommissionen lade fram sin strategi i maj 2020. De viktigaste åtgärderna fram till 2030 är att:

inrätta skyddade områden som täcker **minst 30 procent** av EU:s land- och havsområden och utöka täckningen för befintliga Natura 2000-områden

7.2 Naturvårdsverket skriver

Etappmålet för skydd av natur

I miljömålssystemet ingår ett antal etappmål. Etappmålen ska göra det lättare att nå generationsmålet och miljömålen och identifierar en önskad omställning av samhället.

Ett av dessa etappmål som rör skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden innebar att minst 20 procent av Sveriges land- och sötvattensområden samt 10 procent av Sveriges marina områden senast år 2020 skulle bidra till att nå nationella och internationella mål för biologisk mångfald.

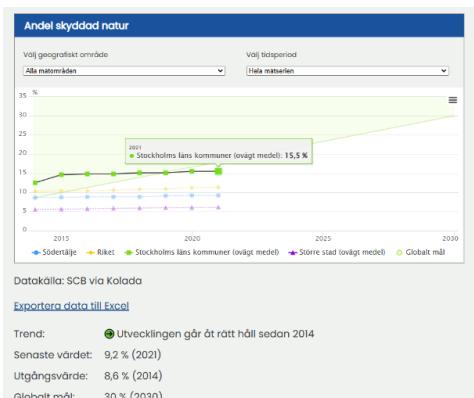
Detta skulle ske genom skydd eller annat bevarande av områden som har särskild betydelse för biologisk mångfald eller ekosystemtjänster. Hela etappmålet uppnåddes emellertid inte och bedöms inte nås inom närmaste tiden.

2021 bedömdes en mindre del av arealmålet för formellt skyddad skog återstå medan närmare 150 000 hektar frivilliga avsättningar för skog kvarstår, för att nämna några saker som kvarstår i arbetet med skydd av skog. Takten i skyddet behöver öka både vad gäller omfattning av skyddet och nödvändiga åtgärder för att åstadkomma ett ekologiskt representativt, sammanhängande och funktionellt nätverk av skyddade områden.

Mer effektiva förutsättningar för att genomföra områdesskydd behövs. Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens samlade bedömning är att ytterligare skog behöver skyddas formellt och att ett sådant arbete skulle gagnas av att nya etappmål för formellt skydd av skog formuleras.

7.3 Skyddad natur i Södertälje, Sthlms län och riket

<http://sodertalje.miljobarometern.se/natur/skyddade-omraden/skyddad-natur/>

7.4 Södertälje kommun skriver på sin hemsida:

<https://www.sodertalje.se/miljo-och-halsa/naturvard/naturskydd/>

Förslag till framtida naturreservat

Miljökontoret har utrett vilka områden på kommunens mark som är viktiga att skydda i framtiden, på grund av deras naturvärden och betydelse för friluftslivet. Dokumentet listar också områden där lite naturvård och friluftslivssatsningar skulle kunna leda till utveckling av fina friluftslivsområden. Läs dokumentet här: [Värdefull natur, förslag till områden för naturskydd, naturvård och friluftsliv](#)

7.5 Nykvarn kommun - i Öp 2035

Öp 2035 måste innehålla ett avsnitt om "Förslag till framtida naturreservat" på samma sätt som Södertälje kommun

Mängden naturreservat i Nykvarn idag:

Kommunens areal är 176,98 kvadratkilometer (2019-01-01)

Land: 152,68 kvadratkilometer (25% = 38km²)

Vatten 24,3 kvadratkilometer (10% = 2,43 km²)

Målet är att 25% av Sveriges landyta ska var skyddad

25% av Nykvarn är 38km²

Jägarskogen är ca 1 km², ca 0,006% av landytan

Lägg till övriga naturreservat inom Nykvarn så blir ytan ca: **1,36 km²**

dvs 0,007%

Naturområden och naturreservat på kommunens hemsida

<https://nykvarn.se/uppleva-och-gora/friluftsliv-och-motion/naturomraden-och-naturreservat>

- Jägarskogen, 2009, Markägare och Förvaltare: Nykvarns kommun. Storlek: 96ha = **0,96km²**
- Björkviksmossens, 1996, fd domänreservat, Natura 2000-område SE0110010. Markägare: Sveaskog, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 15ha = **0,15km²**
- Vackstaskogen, 2011, Markägare: Staten, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 27,8 ha (varav ca ¼ i Nykvarn, 7ha = **0,07km²**)
- Bårsjön, 2004, Natura 2000-område Bårsjön SE0110142, Markägare: staten + privata, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 73ha (varav ca ¼, 18ha = **0,18 km²**, i Nykvarn)

7.6 Kommunens svar:

*Kommunen instämmer i att det finns ett behov av att skydda värdefull natur. Skydd av natur behöver dock anpassas till de områden där det faktiskt finns natur som har behov av skydd. **Målet om 25 % kan därför inte brytas ner från nationell nivå till kommunens yta.** Det innebär i praktiken att kommunen kan ha både högre och lägre andel inom sin geografiska yta som behöver skyddas. Hänsyn av naturvärden och arter ska alltid tas oberoende om det finns ett utpekat skydd. I samband med planläggning ska platsens unika förutsättningar alltid utredas och åtgärder ska tas för att säkerställa att naturvärden av betydelse inte byggs bort. Inför granskning har en kommunövergripande ekosystemtjänstanalys tagits fram. Denna ger vägledning avseende områden med olika typer av värden som kan vara viktiga att bibehålla för den övergripande grönstrukturen. **Planhandlingen har också kompletterats med fler utpekade grönområden.***

7.7 Mina nya kommentarer: Avsikten med min kommentar var att jag vill att ÖP ska visa att kommunen ökar mängden skyddad natur med samma intentioner som världssamfundet, EU, riket och landets kommuner, t ex Nykvarns. Den exakta procentsatsen kan ni säkert räkna ut.

Kommunkontoret behöver förstärkning med en kompetens som arbetar med naturskydd och som kan inventera och rekommendera vilka naturmiljöer som borde skyddas, hur och varför? Anställ en kommunekolog!

7.8 Liberalerna skriver: fler naturreservat

I samband med utbyggnad av bostäder bör fler naturreservat bildas och Jägarskogens naturreservat utvidgas mellan bostadsområden och Yngerns stränder. I tidigare översiktsplan föreslogs utvidgning över kommunens mark och till "polisviken".

7.9 Länsstyrelsen skriver: Översiktsplanen saknar tydliga riktlinjer för hur biologisk mångfald inklusive värdefulla vattenmiljöer ska bevaras och utvecklas i kommunen. Planen bör också peka ut vilka bevarandeområden för biologisk mångfald på land eller i vatten eller områden som ska skyddas från exploatering. Kommunen avser enligt översiktsplanen att göra en kartering av ekosystemtjänster som givetvis ska föregås av insatser som ökar kunskapen om kommunens natur och dess naturvärden.

7.10 Naturminnen. Att förklara ett naturföremål som naturminne är ett bra sätt att skydda och bevara det för framtida generationer. Kommunen har rätt att förklara ett särpräglat naturföremål som naturminne. Gör en inventering, gärna tillsammans med t ex hembygdsföreningen som har vetskap om många märkliga och bevaransvärda naturfenomen, t ex eken och granen vid Älgbostad, skålgroparna i Taxinge, drottningkällan m.fl.

Länsstyrelsen i Stockholms län har idag 5 naturminnen registrerade för Nykvarns kommun. De består av 10 ekar och 1 tall. Beslut om registrering togs mellan åren 1947-1960

7.11 Kommunens svar: Naturminnen kan beslutas av länsstyrelsen eller kommunen utifrån en inventering som motiverar behovet. Det går bra att föreslå naturföremål för någon av myndigheterna som kan utreda om detta bör utgöra ett naturminne.

7.12 Min nya kommentar: Bra, men berätta för Nykvarnsborna hur man gör. Vem kontaktar man? Och framför allt visa naturminnena på en karta i ÖP. Det är inte lätt att hitta något om naturminnen i Nykvarns kommun på kommuns hemsida?

8 Yngern

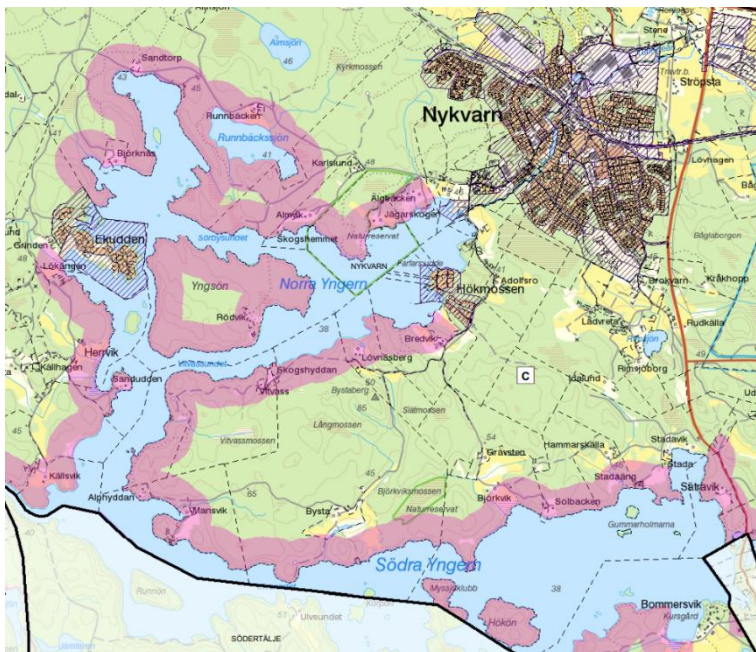
8.1 Strandskydd av Yngern. I den förra detaljplanen som Mark och miljööverdomstolen upphävde tog man bort det utvidgade strandskyddet vid Älgbostad för att man tänkte bygga hus där. Nu blev det ingen byggnation. Därför ska strandskyddet vid Älgbostad återställas till utvidgat strandskydd dvs 300m som resten av sjön

8.2 Kommunens svar: *Det är Länsstyrelsen som beslutar om utökad strandskydd. Vid Yngern råder 300 meter strandskydd med undantag för gällande planer. En plan som inte vunnit laga kraft är inget skäl för att upphäva strandskyddet. Enligt kartan i del 2 är strandskyddet vid Älgbostad 300 meter. Kartan baseras på det underlag som Länsstyrelsen levererat. Även om syftet med den nya detaljplanen för Älgbostad inte är bebyggelse kan det krävas en strandskyddsdispens för åtgärden.*

8.3 Min nya kommentar: Intressant, ska vi förstå det som att ni menar att strandskyddet vid Älgbostad är 300m?

Så här ser det ut på en karta från länsstyrelsen:

Beslut Datum 2014-09-16 Beslut om utvidgat strandskydd för Nykvarns kommun, Beteckning 511-39837-2012 . Rosa områdena visar generellt strandskydd om 100m som utvidgats till 300m

Som sagt jag vill att ni driver frågan mot Länsstyrelsen om ett utvidgat strandskydd utanför Älgbostad, 300m. Älgbostad är ett friluftsområde som inte ska exploateras till bostadsområde

8.4 Gör Yngern till ett vattenskyddsområde

Nykvarns kommuns vattenplan huvuddokument KS/2016:238

Yngern är med en areal på drygt 16 km² Stockholms läns tredje största sjö efter Mälaren och Erken. Den hör till länets allra mest värdefulla vattenmiljöer ur flera aspekter. Sjön är med omgivande marker ett riksintresse för naturvård och även mycket värdefull för det rörliga friluftslivet. För länet är sjön unik genom att en så stor sjö har en så låg grad av fysisk exploatering och bevarad vildmarkskaraktär. Sjöns goda vattenkvalitet ger tillsammans med hög mångformighet med avseende på förekomst av öar, trånga sund och omväxlande djupa och grunda områden förutsättningar för en rik fauna och flora. Sjöns djur och växter har därför under senare år undersökts vid upprepade tillfällen och resultaten kan sammanfattningsvis sägas bekräfta sjöns höga och delvis unika värden för den biologiska mångfalden. **Yngern är därför utpekad som ett "Nationellt särskilt värdefullt vatten för biologisk mångfald" under miljömålet Levande sjöar och vattendrag 19 .**

Yngern är generellt sett mycket känslig mot vattenföroreningar eftersom vattnets teoretiska omsättningstid är hela 10,4 år. Eventuella utsläpp av föroreningar kvarstår därför under mycket lång tid. Som jämförelse kan nämnas att regionens viktigaste vattentäkt, Mälaren, har en omsättningstid på ca 2,8 år. **Sjön har även uppmärksammats som en möjlig reservvattentäkt.**

Ett exempel på högprioriterat grundvattenmagasin är Bommersviksmagasinet i Turingeåsen. Bommersviksmagasinet ligger i direkt anslutning till sjöarna Yngern och Vällingen som bägge har god vattentillgång och bra vattenkvalitet. Yngern har i senast klassningen fått klassning God ekologisk status. Halterna av kvicksilver och kvicksilverföreningar i vattenförekomsten bör inte öka till den 22 december 2015, i förhållande till de halter som har legat till grund för vattenmyndighetens statusklassificering av kemisk ytvattenstatus inklusive kvicksilver och kvicksilverföreningar 2009. Denna sjö har minst ett vandringshinder i 33 % av sina anslutande vattendrag. Yngern är inte påverkad av övergödning eller försurning.

8.5 Kommunens svar: En ny vattenplan ska tas fram och i arbetet med denna kan kommunen utreda om Yngern bör göras till vattenskyddsområde.

8.6 Mina nya kommentar: Bra, inriktningen ska vara att det ska bli ett vattenskyddsområde.

Notera att Yngern "ägs" av 3 kommuner; Nykvarn, Södertälje och Gnesta. Alla 3 behöver medverka i utredningen.

8.7 Liberalerna skriver: ett vattenskyddsområde bör inrättas för sjön Yngern.

Länsstyrelsen har föreslagit detta och det finns ett medborgarförslag som har fått stöd av medborgare, om att Yngern ska bli vattenskyddsområde.

Byggnation av bostäder i närheten av sjön, där det inte finns kommunalt vatten och avlopp bör inte tillåtas.

8.8 Södertälje kommun skriver: Bommersviks trädgårdsstad ligger inom samma område som Turingeåsen som är potentiellt intressant som grundvattenmagasin för framtida vatten- eller reservvattenförsörjning. Det finns risker med att bebygga ett känsligt område till sjöar med god kvalitet där det finns möjlighet att förstärka grundvattentillgången genom så kallad inducerad infiltration. Exempel på sådana högprioriterade grundvattenmagasin är Bommersviks-magasinet i Turingeåsen som ligger i direkt anslutning till sjöarna Yngern och Vällingen, som bägge har god vattentillgång och bra vattenkvalitet.

Kommunens svarar att inför granskning har beskrivningar om hur befintliga yt- och grundvattenförekomster ska skyddats tillkommit, det vill säga att förekomsternas inte får försämrats. Beskrivningarna för vattenskyddsområdena i kommunen har också förtydligats, samt hur dessa kan skyddas. Det är lagstyrt och en fråga som länsstyrelserna bevakar enligt överprövningsgrunderna.

Kommunen har valt att inte ha med lagstyrda åtgärder som riktlinjer. Varför?

9 Skydda skog, innan det är för sent

Världen klagar över att Brasilien skövlar Amazonas skogar. En jämförelse mellan Sverige och Brasilien visar att vi är värre än Brasilien.

Jag är rädd för att det är det man ser när man besöker skogsområden runt om i Sverige, även i Nykvarn. Senast var jag i Björkviksmossens naturreservat och såg till min förfäran att ett skogsbolag höll på att kalhugga skog ända mot gränsen mot Natura 2000 naturreservatet

Sverige har 0,28 milj. m² skog och avverkar 2 500-3 000 m² skog årligen
Ca 1 %

Brasilien har 5,50 milj. m² skog och avverkar 10 000-13 000 m² skog årligen
Ca 0,25 %

Tillväxten i Sverige är 120-130 milj. m³ per år. **4,5 m³/ha och år**

Tillväxten i Brasilien är **20-25 m³ / ha och år**

9.1 Kommunens svar: Skogsbruket är ett nationellt intresse enligt miljöbalken som fastslår att skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk. Allt skogsbruk ska dock ske med hänsyn till naturvärden, vilket överses av den statliga myndigheten Skogsstyrelsen.

9.2 Min nya kommentar: Kommunen ansvarar för att bevaka allmänna intressen gällande friluftsliv och naturvård även på privat skog, vilket innefattar tillsyn av allemansrätten och möjlighet att stifta lokala ordningsföreskrifter.

Kommunen har även ett övergripande ansvar för att planera och bevara tätortsnära skog för framtida generationers rekreatjonsbehov och biologiska mångfald, även om de inte äger skogen. Detta kan ske genom att till exempel avsätta mark för grönområden eller genom att samverka med markägare.

Man behöver inte åka långt i kommunen för att se fullständigt hänsynslösa skogsskövlingar.

Det är viktigt att värdefulla naturmiljöer bland annat skog bevaras och att de arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen har miljöer som säkerställs långsiktigt. Kommunen har ansvar att styra så att miljömålen på sikt uppfylls, i synnerhet på egen skogsmark.

Dessutom, tänk på konsekvenserna av skyfallen i september i år i Västernorrland. broar som rasar, järnväg och vägar som kollapsat. sannolikt beror detta på att man kalhuggit stora skogar i slänterna mot vägarna och järnvägarna. skogar som om de fått stå kvar skulle ha lindrat konsekvenserna betydligt.

Vi har liknade tänkbara fall i Nykvarn fast ännu så länge i betydligt mindre skala. Jag tänker framför allt på exploateringen av Mörby som kommer innebära att mängder av skog tas bort, stora ytor hårdgörs av hustak, vägar mm vilket kommer bli problem när vattnet från Båglanbergen forsar ner mot järnvägen vid ett skyfall. det står redan idag mycket vatten mot banvallen

10 Återvinningscentral.

Starta en återbrukscentral i Nykvarn

10.1 Kommunens svar: Kommunen har ingen egen återvinningscentral men det finns avtal med Södertälje kommun så att kommunens invånare kan nyttja Tveta och Returen. Återvinningsstationerna ska utvecklas för att kunna ta emot utökat material och lokala komplement till återvinningscentralen ska utredas, exempelvis mobil återvinning eller mindre insamlingspunkter

10.2 Min nya kommentar: Det är bra, men ännu bättre är om vi i Nykvarn har en lokal återvinningsverksamhet. Man slipper åka så långt och det skapar lokala jobb.

11 Gång och Cykelvägar (Energi)

Förbättra förutsättningarna för GC, kollektivtrafik och fossilfria bilar för att minska bilåkningen s117.

-Gör en plan för GC/sommarcykelvägar till Lövnäsbadet (mot Järna), Sundsvik, Taxinge.

Se 1.3

-Gör en plan för bättre kollektivtrafik; Till och från Rimsjöhöjden, Sundsvik och Taxinge

-Gör en laddinfrastrukturplan i Öp

11.1 Kommunens svar: Utvecklingen av kommunens cykelvägar **hanteras i cykelplanen**. Kommunen har regelbundna avstämningar med trafikförvaltningen på Region Stockholm om kollektivtrafikens utveckling. Regionen har riktlinjer om att prioritera kollektivtrafik där det gynnar flest människor, vilket gör det svårt att få till en utökning av Nykvarns landsbygdstrafik som har ett lågt antal resande. Avseende **Rimsjöhöjden** gick Trafikförvaltningen 2019 med på att provköra avgångar anpassade för skolgång. **Kommunen verkar för att få denna avgång permanenterad, samt att få till utökad trafik till Sundsvik och Taxinge.** Översiktsplanen lyfter att en laddinfrastruktur behöver utvecklas, och att Mörby verksamhetsområde utgör ett bra läge för laddning av tunga fordon. **Frågan om laddinfrastruktur kommer att utvecklas i kommande Energi- och klimatplan som beräknas tas fram 2027.**

11.2 Min nya kommentar: Översiktsplanen är inte mycket värd om inte framtidens tänkta cykelvägar finns med. Kan man tänka sig att i ÖP hänvisa till en speciell bostadsplan eller en bilvägsplan?.

"en översiktsplan är ett övergripande dokument som kommunen tar fram för att visa hur man på lång sikt tänker sig att mark- och vattenområden ska användas, och hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras"

11.3 Trafikverket säger: förtätande av miljöer bidrar till en transporteffektiv samhällsplanering där befintliga transportsystem kan användas, vilket stämmer väl överens med såväl med de transportpolitiska tillgänglighets- och hänsynsmålen.

Trafikverket säger vidare: Trafikverket bedömer att breddningar och nya gång- och cykelvägar på väg 523 och väg 509 inte kommer kunna åstadkommas med statliga medel och resurser i tidsperspektivet 2035-2040. En utveckling av Sundviksstråket och Bommersvik, som leder till ökad bil-, cykel- och gångtrafik på dessa vägar, är därför inte önskvärd.

11.4 Min nya kommentar: Den vidare exploateringen av Mörbyområdet m.fl. kommer öka trafiken ännu mer på 509an, både med tung och vanlig trafik. Inte heller säger man något om riskerna för kontaminering av Yngern och Turingeåsen pga. ökad trafik. Trafikverket säger nej till cykelvägar på 523an och 509an. Är ÖP realistisk?

12 Riksintresse kulturmiljövård

Näsby?

Kommunens svar: Översiktsplanen lyfter att ett område i Taxinge-Näsby är av riksintresse för kulturmiljövård.

Min nya kommentar: I ÖP borde finnas fler tänkta områden som riksintresse för kulturmiljövård. Odlingslandskap, fornminneslandskap (Mörby), bruksmiljön (Turingeån, stålbruket, pappersbruket, Smedsbygget...) m.fl.

13 Riksintresse Rörligt friluftsliv (Länsstyrelsen)

Här nämns Högholmens koloni av fisktärnor och Smedens holmars gråtrutskoloni därför att det ligger i Mälaren. Det är jättefint och bra, men:

Kolonierna med fisktärnor och drillsnäppor, fiskgjusen, havsörnen, storlommen, gula forssländan m fl. i Yngern är kanske av ännu större riksintresse och måste skyddas.

(Yngern är skyddat och står som "Riksintresse för naturvård" i Naturvårdsverkets karta över skyddade områden. Yngern är också riksintressant för vattnets goda kvalitet och som eventuellt dricksvatten)

13.1 Kommunens svar *Översiktsplanen lyfter att Yngern är av riksintresse för naturvård. Inför granskning har beskrivningen av riksintresset för naturvård setts över.*

13.2 Min nya kommentar: Bra, men informera gärna Länsstyrelsen om Yngern apropå riksintresset för rörligt friluftsliv, se ovanstående kommentar.

14 Jordbruksmark

Älgbostad är jordbruksmark och får inte bebyggas enl. beslut i Mark och Miljööverdomstolen.

14.1 Kommunens svar: *Kommunens utgångspunkt är att brukningsbar jordbruksmark enbart får ianspråkats för ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annan plats. Vissa av de föreslagna utbyggnadsområdena i översiktsplanen berör jordbruksmark. I dessa fall krävs lokaliseringsutredningar i efterföljande detaljplanering. Lokaliseringsutredningarna ska svara på om föreslagen exploatering på platsen utgör ett väsentligt samhällsintresse, om det finns någon alternativ plats för att tillgodose intresset och om det går att utforma en exploatering på platsen så att jordbruksmarken värnas. Inför granskning har kommunen lagt till en definition av ett väsentligt samhällsintresse. Att tillskapa nya bostäder i befintliga större sammanhängande områden, såsom tätorten Nykvarn, som har tillgång till VA-infrastruktur, väginfrastruktur, gång- och cykelinfrastruktur samt kollektivtrafik, bedöms vara ett väsentligt samhällsintresse. I varje enskilt fall i efterföljande planering behöver en lokaliseringsutredning göras.*

14.2 Min kommentar: Här har ni minsann jobbat med definitioner så att det passar syftet att bebygga Älgbostad m.fl. utbyggnadsområden som berör jordbruksmark. Har ni redan glömt resultatet av er egen enkät?

"närhet och tillgång till natur" ska vara med i er nya definition av "väsentligt samhällsintresse"

Kommande exploateringar för nya bostadsområden och industrier ska inte byggas på jordbruksmark. Det räcker med att Mörby, Nykvarns historiska

vagga, kulturmark och finaste jordbruksmark försvunnit för kommande generationer.

15 Klimatanpassning.

Gör en konkret översvämningsplan. Spara växtlighet för att kyla ner heta områden. Se till att det finns träd på skolgårdar, förskolor, äldreboenden m.fl. så att människor och djur kan få svalka. Jag tänker också på Älgbostad som utökning av Hökmossbadet. Lät träden på stranden vid Älgbostad stå kvar. Gör en "trädstrand" som ett erbjudande för människor och djur att få skugga i samband med bad. Skulle tro att det kommer bli mer och mer attraktivt.

15.1 Kommunens svar: *Kommunens klimatanpassningsplan antogs av kommunfullmäktige 2023-10-12. I denna redogörs för klimatförändringens konsekvenser, och åtgärdsförslag sätts för att förebygga dessa konsekvenser. Åtgärderna är dock inte geografisk utpekade, utan ska med klimatanpassningsplanen som stöd implementeras i kommunens löpande arbete. Planen har utgjort underlag till översiktsplanen, och det redogörs kortfattat för vilka klimatrelaterade risker som är viktigast att hantera på platsen för respektive utbyggnadsförslag.*

15.2 Mina nya kommentarer: "en översiktsplan är ett övergripande dokument som kommunen tar fram för att visa hur man på lång sikt tänker sig att mark- och vattenområden ska användas,

Därför finns det all anledning att i ÖP beskriva hur kommunens åtgärdsförslag för att förebygga klimatförändringskonsekvenserna påverkar användningen av kommunens mark- och vattenområden. t ex genom att plantera träd på skolgårdar, förskolor, i centrum m.fl. platser, så att människor och djur kan få svalka, skapa fler parker av samma anledning. minimera mängden hårdgjorda ytor och behålla träd och skog som ger svalka och suger upp vatten,

En fortsatt exploatering av Mörbyområdet kommer leda till fler hårdgjorda ytor som i sin tur kommer leda vattnet från Båglanbergen direkt mot järnvägsvallen. redan idag samlas där mycket vatten i våtmarken.

15.3 Trafikverket skriver: det är viktigt att förändringar av miljöer i anslutning till vägnätet sker på ett sådant sätt att risker för översvämning, ras och skred

inte ökar, exempelvis genom **ökad omfattning av hårdgjorda ytor** utan tillräcklig dimensionering av dagvatten-anläggning på lämpliga platser.

16 Skyddsrum.

Öp 2035 bör innehålla ett uttalande om ambitionen att öka mängden skyddsrum och modernisera de skyddsrum vi har. **Lägg in ett styrmedel i form av ett nyckeltal: antal platser i skyddsrum / antal kommuninnevånare.**

16.1 Kommunens svar: *Det är staten, genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som avgör var skyddsrum ska finnas och hur många. **Kommunen har också möjlighet att inrätta egna skyddsrum.** Kommunen ser även över möjligheten att hitta alternativ till skyddsrummen, så kallade skyddade utrymmen. **Granskningshandlingen har kompletterats med en karta med befintliga skyddsrum.***

16.2 Min nya 0kommentar: Nykvarn växer och det byggs på många ställen. Ett bra tillfälle att lägga in i kravspeacarna att kommunen vill se skyddsrum / skyddade utrymmen i källarvåningarna på/i nya hus. Både privata men framför allt kommunens egna hus. Det är dyrare att komma med tillägg i specen när husen väl står där.

16.3 Kommunernas huvudansvar när det gäller skyddsrum är att informera sina invånare om var skyddsrummen finns och hur de används, samt att äga och underhålla de skyddsrum som ägs av kommunen själva. Det är de enskilda fastighetsägarna som har det primära ansvaret för att underhålla skyddsrum i sina fastigheter, men MSB – myndigheten för samhällsskydd och beredskap har det övergripande ansvaret för nationella riktlinjer och tillsyn. Jag hoppas kommunen har en plan för information till medborgarna i Nykvarn om var alla skyddsrum finns?

17 Mötesplatser; Centrum, Taxinge, Sundsvik

Utveckla ett samarbete med bygdegårdsföreningen i Taxinge om att använda bygdegården som kommunal mötesplats. Lägg in en mötesplats i Öp för Sundsvik. I centrum behöver vi fler mötesplatser för sammanträden, film, teater mm. Utveckla Ge Järnet-huset och/eller g:a pappersbruket. Bägge har starka band till Nykvarns historia.

17.1 Kommunens svar: Kommunen instämmer i att ytterligare mötespunkter bör tillskapas i kommunens tätorter. **Översiktsplanen lyfter ambitionen att tillskapa mötesplatser i Taxinge och Sundsvik.** Kommunen utreder möjligheter till en renovering av **Ge järnet**, för att åstadkomma ett kultur- och allaktivitetshus för konserter, körsång, utställningar och andra evenemang. **Gamla pappersbruket med omgivning utreds för närvarande i ett planprogram. Synpunkten om att utveckla ett samarbete med bygdegårdsföreningen vidarebefordras till kontoret Leva och verka.**

17.2 Bra

18 Skydd av kulturmiljöer i Nykvarns kommun

Kulturmiljöskydd utgår från Plan och Bygglagen där beslut och tillsyn utövas av kommunerna. Dessa skydd markeras i kommunens detaljplaner med bokstäverna Q, q, k och f. En äldre benämning är K-märkning.

Följande miljöer/byggnader finns inte med i Kulturmiljöprogrammet Dnr: KS/2020:257-10-12. Kulturmiljöprogrammet saknar Q, q eller k -märkningar enligt nedan.

- **Beckmans gjuteri**
- **Ge-järnet huset (eg. del av Nykvarns gård)**

Öp 2035 borde använda f-märkningen eftersom tanken med Öp är förtätning

Q

Användningen ska vara anpassad till byggnadens kulturvärden. Bevarandet av byggnaden får inte motverkas. Ett versalt Q säger egentligen inget om hur byggnaden ska tas tillvara och den innebär inget rivningsförbud i sig.

q

Ett gement q i kombination med index (stor bokstav – se Detaljplan) betecknar att byggnaden är särskilt kulturhistoriskt värdefull och inte får förvanskas. Vad det innebär preciseras med skyddsbestämmelser på plankartan. Gement q är det starkaste skydd en byggnad kan få i en detaljplan.[3]

k

Ett gement k i kombination med index betecknar att befintliga byggnader endast får förändras med varsamhet. Vad det innebär preciseras med varsamhetsbestämmelser på plankartan

f

Ett gement f i kombination med index betecknar att nya byggnader endast får utformas och placeras med hänsyn till omgivande bebyggelse. Vad det innebär preciseras med hänsynsbestämmelser på plankartan.

- **Centrum borde ha haft en f-märkning**

18.1 Kommunens svar: Översiktsplanen redogör för kulturmiljövärden i del 2 och lyfter vikten att bibehålla skyddsvärda miljöer i utbyggnadsförslagen i del 1. En översiktsplan kan inte ange detaljerade bestämmelser för skydd av kulturhistoriska byggnader, detta sker i samband med detaljplanering. Kommunen har ett kulturmiljöprogram som utgör stöd i planläggning och bygglov. Nykvarns centrum var utpekad som skyddsvärt i det tidigare kulturmiljöprogrammet men omfattades inte av något formellt skydd. **Enligt PBL ska dock byggnader och miljöer som kan vara värdefulla ur ett kulturmiljöperspektiv alltid värnas**, vilket ofta kräver en detaljerad bedömning i det aktuella ärendet.

18.2 Länsstyrelsen skriver: Parker, planteringar och grönområden är viktiga stadsbyggnadselement och har stor betydelse för den byggda miljöns karaktär. Det gröna berättar också en historia om våra städer och samhällen och är en del av vårt kulturarv. Genom att ta tillvara dessa kulturhistoriska och arkitektoniska värden i planering, byggande och förvaltning kan vi skapa en berikande och långsiktigt hållbar livsmiljö.

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/gronstruktur/kulturvarden/>

18.3 Min nya kommentar.

Älgbostad är ett bra exempel på en miljö som berättar en historia om hur vårt samhälle utvecklats och har flera fina gamla stora träd; ek, gran, lind, en fin allé, gamla åkrar och hus och under mark fornminnen.

19 Öp 2035 Bilaga 1 - Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning

Vid genomläsning av bilagan fann jag följande punkter så anmärkningsvärda att dom måste tas hänsyn till i nästa utgåva av Öp2035.

Jag vill ha svar från kommunen på hur man tänker göra.

19.1 Sammanfattning

1. Bebyggelse på skogsmark. Man konstaterar att de flesta markerna inte är inventerade för naturvärden, vilket naturligtvis måste göras innan någon som helst exploatering görs
2. Bebyggelse vid vatten kommer att påverka naturvärden negativt
3. Det saknas restriktioner för utsläpp av dagvatten i naturkänsliga områden
4. Planen medger exploatering av strandskyddsområde utan förbehåll!!
5. Det saknas mål för klimatanpassningsarbetet
6. Bebyggelse planeras intill Yngern, Vällingen, Långsjön och Turingeån
7. fast dom är "Mycket känsliga, värdefulla". Bebyggelse där står i konflikt med mål om biologisk mångfald"

19.2 Sammanfattande tabell

I tabellen sammanfattas de positiva och negativa konsekvenser som översiktsplanen bedöms medföra, sorterade under de tre hållbarhetsdimensionerna; ekonomisk-, social- och ekologisk hållbarhet och med betyget till vänster

19.2.1 Ekonomisk hållbarhet

-2, jordbruk byggs bort

Bygg inte på jordbruksmark! Det räcker att Mörby-området, Nykvarns historiska centrum med sina fantastiska åkermark har förstörts för all framtid och förvandlats till ett affärs- och industriområde.

19.2.2 Social hållbarhet

- 1, exploatering av särskilt värdefulla kulturmiljöer.
  - Kulturmiljöer ska skyddas för framtiden
  - 2, exploatering av Uddens gård och Hökmossen. Grön värdekärna i RUFS
  - 3, exploatering där det finns fornlämningar
- Är förbjudet

19.2.3 Ekologisk hållbarhet

- 2, det saknas starka ställningstaganden om biologisk mångfald.
Kommunen måste uttrycka ett starkt ställningstagande för att skydda den biologiska mångfalden och tillämpa den kunskap som finns om hur vi bäst skyddar den biologiska mångfalden. Till stor del är det en folkbildningsfråga och här måste kommunen ta initiativ. Visa, inspirera, uppmuntra, uppmärksamma och berömma lovvärda insatser.

- 2 Saknar ställningstaganden om skydd av vatten
Exploatering av naturmark och inom strandskydd
Negativa konsekvenser för barrskogssamband bostäder inom regionala gröna infrastrukturen

- 3, betydande ytor naturmark med höga naturvärden bebyggs
Ett ökat bilåkande pga. utspridda småhus

19.3 Betydande miljöpåverkan s21

- Areella näringar
- Kulturmiljö och landskapsbild
- Naturmiljö, riksintresse, skyddad natur samt strandskydd
- Vattenmiljö
- Rekreation och friluftsliv, inklusive
- Riksintresse och strandskydd
- Klimatanpassning, översvämning, skyfall, skred, ras och erosion
- Hälsa och säkerhet

+++++

19.4 Naturskydd

19.4.1 Natura 2000 är ett nätverk av skyddade områden i hela EU. Nätverket har kommit till för att värna om vissa naturtyper och arter samt deras livsmiljöer.

Du behöver tillstånd från Länsstyrelsen för verksamhet eller åtgärder som kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt

Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet för de biotopskyddsområden som myndigheten har bildat och för Natura 2000-områden i skogsmark.31 okt. 2023

19.4.2 Naturreservat i Nykvarn

- Jägarskogen, 2009, Markägare och Förvaltare: Nykvarns kommun. Storlek: 96ha = 0,96km²
- Björkviksmossens, 1996, fd domänreservat, Natura 2000-område SE0110010. Markägare: Sveaskog, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 15ha = 0,15km²
- Vackstaskogen, 2011, Markägare: Staten, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 27,8 ha (varav ca ¼ i Nykvarn, 7ha = 0,07km²)
- Bårsjön, 2004, Natura 2000-område Bårsjön SE0110142, Markägare: staten + privata, Förvaltare: Länsstyrelsen. Storlek: 73ha (varav ca ¼, 18ha = 0,18 km², i Nykvarn)

19.4.3 Nykvarns kommuns hemsida 27/10-24

Naturområden och naturreservat

Intill huvudorten Nykvarn finns flera rekreationsområden. Jägarskogens naturreservat i väster och Oxvretens friluftsområde i norr, är två populära naturområden. Vidbynäs är ett blivande naturreservat som för framtida utvecklingen av Turinge blir en tätortsnära och upplevelserik tillgång.

+++++

19.5 Mark och vattenanvändningskartan s25

Älgbostad och Hökmossen ska inte markeras som “Ny mångfunktionell bebyggelse”

Hökmossen (våtmarken) borde bli naturreservat och Älgbostad kulturresevat

Älgbostad ska markeras som jordbruksmark eller friluftsområde/kulturresevat

Bågla och Bågla berget markeras med

“Ny verksamhet med begränsad omgivnings påverkan”??? Grönområde

Varför finns inte Friluftsområde och Park markerat på kartan? Park nämns i samband med utvecklingen av Älgbostad. Fast vi vill ha ett friluftsområde. Definiera skillnaden mellan Park och friluftsområde..

Varför är inte **Yngern** markerad som “**Riksintresse för vattenförsörjning**” vilket den är. För att skydda sjön gör den till ett ‘vattenskyddsområde’

20 Konsekvenser s44

20.1 Exploatering av jordbruksmark är negativt eftersom värdet av jordbruksmark kommer stiga, därför:

- Bygg inte på jordbruksmark - Sköt om den och se till att odla på den !

20.2 Det saknas konkreta mål för **klimateanpassningsarbetet**, vilket försvårat arbetet mot ökande transporter mm

Därför: sätt upp konkreta mål för klimateanpassningsarbetet. Alternativt, gör en tydlig hänvisning till klimateanpassningsplanen, gärna med en kort sammanfattning

20.3 Öp bör innehålla riktlinjer och ställningstaganden för storskalig **produktion av förnybar el med t ex solceller**.

Javisst, håller helt med, Öp ska, inte bör, innehålla tydliga riktlinjer och ställningstaganden. Det är vad medborgarna förväntar sig.

21 Naturvärden, naturreservat, S51

Här nämns fridlysta naturvårdsarter i Mörby: grön sköldmossa, knärot, tjäder, spillkråka.

Öp 2035 ska kräva och följa upp att en inventering görs av fridlysta naturvårdsarter i alla naturområden innan exploatering påbörjas.

22 Hållbarhetsbedömning

-2 Öp 2035 har inga ställningstaganden för att bevara och utveckla den **biologiska mångfalden**

Negativa konsekvenser för **ekologisk barrskogsutveckling**

Byggnation inom **reg grön infrastruktur**

-3 Risk för stora negativa konsekvenser pga. **bebyggelse på naturmark** med potentiellt höga naturvärden

En övergripande **ekosystemtjänstanlys ska tas fram** till granskningen av Öp 2035.

Den vill vi alla se i nästa utgåva av Öp2035

23 Kommunens svar: *En miljökonsekvensbeskrivning av en översiktsplan visar i regel alltid att det kan uppstå negativa konsekvenser, speciellt eftersom den långsiktiga utvecklingen av en kommun medför förändrad markanvändning. Det görs en avvägning mellan värden som finns och värden som kan tillskapas. Det görs också avvägningar mellan olika perspektiv för att uppnå en långsiktig hållbar utveckling. Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning under samrådet är att fånga upp frågor som kan ha missats i bedömningen. Inför granskning har både planen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras och en ny bedömning av konsekvenser har genomförts. Översiktsplanen visar på kommunens långsiktiga utveckling och ger endast vägledning för efterföljande planer och beslut. Detta innebär att föreslagen bebyggelse kommer att prövas genom detaljplanering och/eller bygglovsansökan. I dessa processer prövas frågor som exempelvis naturvärden, dagvattenhantering och strandskydd mer i detalj. Exploatering inom strandskyddat område (nära vatten) kommer att prövas enligt bestämmelserna i miljöbalken. **Yngern är inte utpekad som riksintresse för vattenförsörjning.** Utifrån gällande lagstiftning går det enbart att peka ut anläggningar, inte vattenförekomster. **Telge Nät har utrett möjligheten att nyttja Yngern som reservvattentäkt**, men har valt att gå vidare med att utreda en sammankoppling med Stockholm Vatten och Avlopp för att få ökad redundans i nätet*

18.3 Min nya kommentar:

Det är helt rätt Yngern är inte ett riksintresse för vattenförsörjning men det är klassat som ett riksintresse för naturvård och har **utpekats som prioriterad för framtida vattenförsörjning i den regionala utvecklingsplanen** för stockholmsregionen (rufs 2010), vilket indikerar dess värde för detta ändamål.

I ÖP som ju blickar framåt minst 10 år borde därför Yngern planeras som ett vattenskyddsområde.

Konsekvenser som miljökonsekvensbeskrivningen visar ska tas på allvar och ges hög prioritet i kommande detaljplanering:

1 MKB: om bebyggelse på skogsmark. Man konstaterar att de flesta markerna inte är inventerade för naturvärden.

Naturligtvis ska det i ÖP ställas krav på inventering av naturvärden innan någon som helst exploatering får göras

2 MKB: bebyggelse vid vatten kommer att påverka naturvärden negativt.

ÖP2035 ska därför inte tillåta exploateringar vid vatten

3 MKB: det saknas restriktioner för utsläpp av dagvatten i naturkänsliga områden.

ÖP ska innehålla bedömda framtida restriktioner för utsläpp av dagvatten i naturkänsliga områden

4 MKB: ÖP medger exploatering av strandskyddsområde utan förbehåll!!

ÖP ska inte tillåta exploatering av strandskyddade områden beslutade av Länsstyrelsen

5 MKB: det saknas mål för klimatanpassningsarbetet

ÖP ska naturligtvis innehålla mål och ambitioner för klimatanpassningsarbetet in i framtiden

6 MKB: bebyggelse planeras intill Yngern, Vällingen, Långsjön och Turingeån, fast dom är "mycket känsliga, värdefulla". Bebyggelse där står i konflikt med mål om biologisk mångfald"

ÖP ska inte innehålla framtida exploateringar vid våra vatten, i synnerhet inte vid Yngern, Vällingen, Långsjön och utefter Turingeån som alla är mycket känsliga och ska skyddas för att bevara den biologiska mångfalden